

รายงานผลการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

นางพิชชานันท์ แสนแก้ว
ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา อำเภอกอกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	5
ขอบเขตของการศึกษา	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	10
หลักการ/ทฤษฎีที่เกี่ยวกับ การอ่าน การคิด การเขียน	17
หลักการ/ทฤษฎีที่เกี่ยวกับนวัตกรรมที่เลือกใช้.....	32
หลักการ/ทฤษฎีที่เกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้.....	38
หลักการ/ทฤษฎีที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ.....	47
หลักการ/ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล.....	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	53
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	64
แบบแผนการวิจัย.....	64
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	65
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	66
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	70
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา (ต่อ)	
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	71
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	71

เรื่อง	สารบัญ	หน้า
บทที่ 4 ผลการดำเนินการศึกษา		
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....		79
ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล.....		80
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล		80
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ		
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....		85
สรุปผลการศึกษา		85
อภิปรายผล		86
ข้อเสนอแนะ		88
บรรณานุกรม		90
ภาคผนวก ก ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้		100
ภาคผนวก ข การวิเคราะห์ข้อมูล.....		120
ภาคผนวก ข 1		121
ภาคผนวก ข 2		123
ภาคผนวก ข 3		135
ภาคผนวก ข 4		138
ภาคผนวก ข 5		155
ภาคผนวก ข 6		157
ภาคผนวก ข 7		160
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ		162
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ		164
ภาคผนวก จ หนังสือเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ.....		170
ภาคผนวก ฉ หนังสือตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ.....		178
ภาคผนวก ช ตัวอย่างผลงานนักเรียน.....		186
ประวัติผู้วิจัย		202

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 1 แบบแผนการวิจัย.....	64
ตารางที่ 2 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25.....	81
ตารางที่ 3 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25.....	82
ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแผน การจัดการ เรียนรู้โดยใช้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25.....	83
ตารางที่ 5 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่องการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน.....	84
ตารางที่ 6 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สพม. 25.....	122
ตารางที่ 7 ดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สพม. 25	131
ตารางที่ 8 ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (B) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สพม. 25	133
ตารางที่ 9 ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สพม. 25	136
ตารางที่ 10 ค่าอำนาจจำแนกของข้อความและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้โดยใช้ แบบฝึกทักษะ.....	

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 11 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 2	139
ตารางที่ 12 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 3	140
ตารางที่ 13 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 4	141
ตารางที่ 14 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 5	142
ตารางที่ 15 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 6	143
ตารางที่ 16 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 7	144
ตารางที่ 17 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 8	145
ตารางที่ 18 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 9	146
ตารางที่ 19 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 10	147
ตารางที่ 20 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 11	148
ตารางที่ 21 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 12	149
ตารางที่ 22 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 13	150
ตารางที่ 23 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 14	151
ตารางที่ 24 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 15	152
ตารางที่ 25 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 16	153
ตารางที่ 26 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 17	154
ตารางที่ 27 ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้.....	156
ตารางที่ 28 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สพม. 25	158
ตารางที่ 29 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สพม. 25	161

สารบัญแผนภาพ

ตาราง	หน้า
ภาพประกอบที่ 1 แผนการเรียนรู้แบบบรรยาย.....	41
ภาพประกอบที่ 2 ตัวอย่างแผนการเรียนรู้แบบผสม.....	42

ชื่อเรื่อง	รายงานผลการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ผู้ศึกษา	นางพิชชานันท์ แสนแก้ว
ปีที่ศึกษา	พ.ศ. 2560

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (2) เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน (3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างคะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียนโดยใช้แบบฝึก และ(4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2560

การศึกษานี้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา อำเภอกอโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน จำนวน 16 ชุด ซึ่งมีความเที่ยงตรง ระหว่าง 0.80-1.00 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.89 และแบบสอบถามความพึงพอใจ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.80 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานใช้ t - test (Dependent Samples)

ผลการศึกษาพบว่า

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 85.60/83.46 นั่นคือประสิทธิภาพของกระบวนการเท่ากับเกณฑ์และประสิทธิภาพของผลลัพธ์สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้
2. ดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน เท่ากับ 0.74 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 74
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.83

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจากท่านผู้อำนวยการโรงเรียน โคกโพธิ์ไชยศึกษา อำเภโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น ที่ได้กรุณาให้ คำแนะนำและติดตามการ ทำการศึกษา อย่างใกล้ชิดนับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา ของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ผู้ศึกษาขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านที่ได้กรุณาช่วยตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ นวัตกรรม และแบบวัดผลประเมินผล พร้อมทั้งชี้แนะการจัดรูปแบบงานรายงาน นอกจากนี้ผู้ศึกษายัง ได้รับความร่วมมือจาก นักเรียน ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายหลัก คอยช่วยเหลือในการให้ข้อมูลที่สำคัญ นอกจากนี้ผู้ศึกษายังได้รับการสนับสนุนกำลังใจจากเพื่อนร่วมงานในโรงเรียนเป็นอย่างดีทำให้เกิดขวัญ และกำลังใจที่จะฟันฝ่าอุปสรรคนานัปการ จนการศึกษาครั้งนี้สำเร็จได้ จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ และคุณแม่ ผู้ให้กำเนิดและชุบเลี้ยงผู้ศึกษาให้เติบโตใหญ่และให้ การศึกษา พร้อมทั้งมอบความหวังโย เอาใจใส่และให้กำลังใจเสมอมา

ผู้ศึกษาขอขอบคุณนางสาวสุภาพร วงษ์ลคร บุตรสาว ที่คอยให้กำลังใจแก่ผู้ศึกษาจนสำเร็จ ลุล่วงได้ด้วยดี

ท้ายที่สุดนี้ ผู้ศึกษาขอขอบคุณงามความดีทั้งหมดแต่ คุณครู-อาจารย์ผู้ล่วงลับไปแล้วทุกท่าน ซึ่งเป็นผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาและปลูกฝังให้ผู้ศึกษารักเรียน มีความอดทน มีจิตใจเข้มแข็ง ต่อสู้กับ อุปสรรคจนประสบความสำเร็จในชีวิตและครอบครัว

นางพิชานันท์ แสนแก้ว

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและส่งเสริมบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจการงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุขและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาสติปัญญา ความรู้ กระบวนการคิดและสร้างสรรค์จนเกิดความรู้ใหม่ ทำให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจ ภาษาไทยยังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี ชีวทัศน์ โลกทัศน์ สืบสานให้คงอยู่ชาติไทยตลอดไป (กรมวิชาการ, 2545 : 3-5)

การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา สามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นอย่างมีความสุขและถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (วิสิทธิ์ โรจน์พจนรัตน์, 2546 : 31) การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษา ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (วิสิทธิ์ โรจน์พจนรัตน์, 2546 : 32-33)

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือการสื่อสารของคนในชาติ ใช้ทำความเข้าใจกันและใช้ภาษาประกอบกิจการงานทั้งส่วนตน ครอบครัวและกิจกรรมในสังคมและประเทศชาติ ภาษาไทยยังเป็นเครื่องมือการเรียนรู้ การบันทึกเรื่องราวจากอดีตจนถึงปัจจุบันและยังเป็นวัฒนธรรมของชาติ ดังนั้นการเรียนการสอนภาษาไทย จึงต้องสอนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารและสอนภาษาไทยให้คนรักการอ่านการเขียนที่จะแสวงหาความรู้และประสบการณ์ บันทึกความรู้และข้อมูลข่าวสาร สอนภาษาไทยให้ใช้ภาษาไทยได้ถูกต้องในฐานะเป็นวัฒนธรรมทางภาษา ให้ผู้เรียนเกิดความชื่นชม ซาบซึ้งและภูมิใจในภาษาไทย เห็นคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม ตลอดจนภูมิปัญญา

ทางภาษาของบรรพบุรุษที่ได้สร้างสรรค์ผลงานซึ่งเป็นส่วนสร้างเสริมความงดงามในชีวิต

(กรมวิชาการ, 2545 : 7)

คุณภาพของผู้เรียน เมื่อจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ผู้เรียนต้องมีความรู้ ความสามารถและคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม คือ นักเรียนต้องสามารถใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างดี อ่าน เขียน ฟัง ดู พูด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างเหตุผล คิดเป็นระบบ มีนิสัยรักการอ่าน การแสวงหาความรู้และใช้ภาษาในการพัฒนาคน สร้างสรรค์อาชีพ ตระหนักในวัฒนธรรมการใช้ภาษาและความเป็นไทย ภูมิใจและชื่นชมในวรรณคดีและวรรณกรรมซึ่ง

เป็นภูมิปัญญาของคนไทย สามารถนำทักษะทางภาษามาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และถูกต้องตามสถานการณ์และบุคคล มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและสร้างความสามัคคีในความเป็นชาติไทย มีคุณธรรม จริยธรรม วิสัยทัศน์ โลกทัศน์ที่กว้างไกลและลึกซึ้ง (กรมวิชาการ, 2545 : 8)

การอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้และการพัฒนาสติปัญญาของคนในสังคมทำให้เกิดการพัฒนาด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและค่านิยมต่าง ๆ รวมทั้งช่วยในการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิต พัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีที่สุดของชีวิต การอ่านจึงมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์อย่างยิ่ง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 : 1) การอ่านยังเป็นทักษะการรับสารที่สำคัญ จึงต้องฝึกฝนทักษะการอ่าน เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ทำให้เกิดความรอบรู้ ช่วยประเทืองอารมณ์ พัฒนาบุคลิกภาพ จิตใจ อาชีพ ยังให้ประโยชน์คือ เกิดความเจริญงอกงามทางด้านสติปัญญา ด้านวิชาการ ด้านโลกทัศน์ ด้านความรู้รอบตัว ด้านการวิเคราะห์และมีเหตุผล และด้านการงานอาชีพ (รัฐจิตร แก้วจำปา, 2544 : 10-11) นอกจากนี้การใช้วิธีการอ่านที่ถูกต้อง รู้จักฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานมีพื้นฐานในการอ่านที่ดี เกิดความชำนาญและความรู้อย่างกว้างขวางด้วย ดังนั้นการที่นักเรียนจะเป็นผู้อ่านที่ดี จึงขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่ครูเป็นผู้จัดเตรียมให้ (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์, 2547 : 88)

การอ่าน คติวิเคราะห์ที่มีความสำคัญต่อสมรรถภาพของสมองที่สำคัญมากของมนุษย์ มีคุณค่าต่อชีวิตโดยตรงและเป็นที่ยอมรับของการศึกษาทุกระดับชั้นและบุคคลที่ไม่เคยถูกฝึกฝนด้วย การคิดวิเคราะห์ จะรับรู้เรื่องราวต่าง ๆ เท่าที่ตาเห็นและตามองที่ตา หู จมูก ลิ้น สัมผัสเท่านั้นแล้วก็จะหยุดอยู่เพียงเท่านั้น นั่นคือจะเห็นแต่สีสัน ทรวดทรงและพื้นผิวภายนอกของเรื่องเพียงประการเดียวเท่านั้น ไม่มีปัญหาและไร้ความสามารถที่จะมองเรื่องนั้นให้ทะลุลงไปในเรื่องสาระแก่นแท้ของเรื่องจริงที่ซ่อนอยู่เบื้องใต้นั้นได้เลย (จุฬาลักษณ์ ดอกเข็ม, 2550 : 19) การอ่านวิเคราะห์เป็นการช่วยเหลือช่วยฝึกฝนให้ผู้นักเรียนได้อ่านเรื่องราวต่าง ๆ แล้วสามารถบอกที่มา ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น สาระสำคัญ ประโยชน์ แนวคิด คุณค่าและองค์ประกอบของการใช้ภาษาในการประพันธ์ได้อย่างละเอียดรอบคอบและที่สำคัญให้ผู้นักเรียนสามารถวิเคราะห์เพื่อแยกข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นที่ปรากฏในเรื่องราวที่อ่านแล้วนำไปเป็นข้อมูลในการดำรงชีวิตประจำวันได้ แต่จากสภาพปัญหานักเรียนยังอ่านวิเคราะห์ที่อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ในส่วนของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง เทคนิควิธีการสอนและการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนซึ่งมุ่งให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์ ฝึกการปฏิบัติ คิดเป็น ทำเป็น เรียนรู้จากเรื่องราว ประสบการณ์จริง ปลูกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 : 3)

ด้วยความสำคัญดังกล่าวหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อสื่อสาร และเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ การเรียนรู้ภาษาไทยจึงต้องส่งเสริมให้ผู้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน อ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554 : 1-23) โดยเฉพาะความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ผู้

วิเคราะห์เก่งจะไม่หลงเป็นเหยื่อหรือเครื่องมือของข่าว หรือโฆษณาอื่นใด หากวิเคราะห์อย่างมี วิจารณ์ญาณ (จิตต์นิภา ศรีไสย์. 2549 : 40) จำแนกและจับใจความสำคัญของเรื่องดังกล่าวได้ว่าใคร ทำอะไร กับใคร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร และผลเป็นอย่างไร จนสามารถสรุปความน่าจะเป็นในเรื่องนั้น ได้ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน สิ่งเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นการรับรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างมี ประสิทธิภาพมากที่สุด เพราะรู้แล้วคิดวิเคราะห์ที่ได้ นำไปใช้ประโยชน์ได้ ทั้งนี้ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในสิ่งที่ตนจะสอนให้กระจ่าง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความศรัทธาในตัวผู้สอน และทำให้ผู้สอน เกิดความมั่นใจในตนเองว่าสามารถถ่ายทอดความรู้และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (อัจฉรา ชิวพันธ์. 2549 : 13)

ขั้นตอนการสอนอ่าน การวิเคราะห์และเขียนนั้นต้องให้ผู้เรียนอ่านเรื่องนั้น ๆ อย่างละเอียด หลาย ๆ ครั้ง ตั้งแต่ต้นจนจบอย่างพิจารณาใคร่ครวญ จากนั้นแยกประเด็นออกเป็นส่วน ๆ ว่าประเด็นใดคือข้อเท็จจริง ประเด็นใดคือข้อคิดเห็น (จิตต์นิภา ศรีไสย์. 2549 : 40) เมื่อผู้อ่านแยกแยะได้ดังนั้น แล้วก็จะทำให้ผู้อ่านรู้จักตัดสินใจด้วยตนเองอย่างถูกต้อง กระตุ้นให้เกิดความคิดและทัศนะที่กว้างไกล ออกไป ได้รู้ว่าข้อใดเป็นข้อคิดเห็น ข้อใดเป็นข้อเท็จจริง ส่งผลให้ผู้อ่านรู้จักประเมินค่าเรื่องที่อ่านด้วยความรอบคอบ และมีเหตุผล สามารถนำไปใช้ในการศึกษาวิชาอื่น ๆ ได้และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ในสังคม (ยุพยงค์ โสร็จประสพสันติ. 2547 : 55) ซึ่งครูผู้สอนจะต้องคอยตั้งคำถามในการประเมิน การอ่านเชิงวิเคราะห์แต่ละครั้ง เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนรู้จักคิด พิจารณาอย่างรอบคอบและมี วิจารณ์ญาณต่อเรื่องราวที่อ่าน

การเรียนรู้ภาษาไทยย่อมเกี่ยวกับความคิดของมนุษย์เพราะภาษาเป็นสื่อของความคิด การเรียนรู้ภาษาไทยจึงต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้คิดสร้างสรรค์ คิดวิพากษ์วิจารณ์ คิดตัดสินใจ แก้ปัญหา และวินิจฉัยอย่างมีเหตุผลมีผล ขณะเดียวกันการใช้ภาษาอย่างมีเหตุผล ใช้ในทางสร้างสรรค์ และใช้ภาษาอย่างสละสลวยงดงามย่อมสร้างเสริมบุคลิกภาพของผู้ใช้ภาษาให้เกิดความน่าเชื่อถือและ ความภาคภูมิใจด้วย ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการ สื่อสาร การอ่าน และการฟัง เป็นทักษะของการรับรู้เรื่องราว ความรู้ และประสบการณ์ ส่วนการ พูดและการเขียน เป็นทักษะของการแสดงออกด้วยการแสดงความคิดเห็น ความรู้ และประสบการณ์ การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนเพื่อการสื่อสารให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกใช้คำ เรียบเรียงความคิด ความรู้ และใช้ภาษาได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ ได้ตรงตาม ความหมาย และถูกต้อง ตามกาลเทศะ บุคคล และมีประสิทธิภาพ

ภาษาจึงเป็นสื่อสำคัญยิ่งที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ ซึ่งนอกจากจะได้รับ ความรู้แล้วยังช่วยพัฒนาความคิด ทำให้เรามีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น ได้รู้ในสิ่งที่ไม่รู้ หรือในบางสิ่งที่รู้แล้วก็อาจรู้เพิ่มขึ้นหรือรู้ในมิติใหม่ ๆ จากวิสัยทัศน์ของผู้อื่น ดังนั้นภาษาจึงมีส่วน สำคัญในด้านการแสวงหาความรู้และพัฒนาความคิดนำมาซึ่งการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ใน สังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อัจฉรา ชิวพันธ์. 2549 : 17)

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ปีการศึกษา 2559 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำกว่า เกณฑ์ คือร้อยละ 59.85 จากเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 70 โดยเฉพาะเรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์ ทั้งนี้

เนื่องจากสาเหตุหลายประการด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นทั้งด้านผู้เรียน ที่ยังขาดความรู้พื้นฐานในการเขียนและการอ่าน การใช้ภาษา ชนิดของคำ อันเนื่องมาจากเจตคติที่ไม่ดีต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในด้านการเรียนการสอนยังขาดความทันสมัยครอบคลุมเนื้อหา และที่สำคัญคือในด้านตัวผู้สอนเอง ยังขาดความรู้ความสามารถในการพัฒนาวิธีสอนให้มีความหลากหลาย ซึ่งปัจจัยที่กล่าวข้างต้น ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ (รายงานคุณภาพสถานศึกษาโรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา. 2553 : ภาคผนวก)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาค้นคว้าจึงได้ดำเนินการนำเทคนิคและสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายมาใช้ในการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียน พร้อมทั้งศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนภาษาไทย เทคนิคที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ กลุ่มร่วมมือ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นการจัดกิจกรรมสำหรับการทบทวนหรือตรวจสอบความเข้าใจ (วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. 2545 : 72) ซึ่งการจัดกิจกรรมกลุ่มร่วมมือ จะทำให้คนเรียนเก่งได้ช่วยคนเรียนอ่อน คนเรียนปานกลางก็เก่ง ขึ้นและคนเก่งก็ได้ทบทวนให้เข้าใจยิ่งขึ้น สมาชิกในกลุ่มทุกคนได้พูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ได้โต้แย้งซักถามในสิ่งที่สงสัยได้ทันที มีความเป็นกันเองระหว่างเพื่อน ส่งเสริมให้สามารถวิเคราะห์ วิจาร์ณ เรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล ซึ่งผู้ศึกษาค้นคว้าจะนำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ ไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยหวังจะทำให้ให้นักเรียนสามารถอ่านจับใจความและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน พร้อมทั้งสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้ และนำไปใช้ในการเรียนวิชาอื่น ๆ ได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาค้นคว้าของ เสาวลักษณ์ ตรงจิตร (2547 : 3-47) ที่พบว่าการพัฒนาแผนการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และค่าดัชนีประสิทธิผลด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ มีค่าเท่ากับ .66 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 66

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงเลือกเอาการจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อแบบฝึกทักษะมาใช้สำหรับการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ในปีการศึกษา 2559 โดยคาดหวังว่าการศึกษานี้จะช่วยให้นักเรียนมีการพัฒนาการเรียนรู้ที่ดี และจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระวิชาอื่น ๆ และในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในเรื่องอื่น ๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา

3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างคะแนนก่อนเรียนและคะแนน หลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3

ขอบเขตของการศึกษา

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 100 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3. เนื้อหาที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ เนื้อหาวิชาภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เกี่ยวกับการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนซึ่ง ประกอบด้วย

3.1 สำนวน สุภาษิต คำพังเพย

3.2 นิทาน นิทานอีสป

3.3 วรรณคดี

3.4 บทความ

4. ระยะเวลา การศึกษาครั้งนี้ดำเนินการในการเตรียมแผนการจัดการเรียนรู้ สร้าง เครื่องมือ นวัตกรรม และแบบวัดผลประเมินผล ในภาคเรียนที่ 2/2559 และนำนวัตกรรมมาใช้ ปฏิบัติ และเก็บข้อมูล ช่วงเดือนมิถุนายน ถึงเดือนกันยายน 2560 ภาคเรียนที่ 1 / 2560 โดยจัด กิจกรรมการเรียนการสอน 3 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ เป็นเวลา 6 สัปดาห์ รวมเวลาเรียน 16 ชั่วโมง และทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนอีก 2 ชั่วโมง รวมเวลาในการทดลอง 18 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **แบบฝึกทักษะ** หมายถึง แบบฝึกที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียน ได้ฝึก ทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งประกอบด้วย

1.1 แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนจากสำนวน สุภาษิตและ คำพังเพย “รักวัวให้ผูกรักลูกให้ตี”

1.2 แบบฝึกทักษะชุดที่ 2 การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนจากสำนวน สุภาษิตและ คำพังเพย “น้ำลดตอผุด”

1.3 แบบฝึกทักษะชุดที่ 3 การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนจากสำนวน สุภาษิตและ คำพังเพย “เรือล่มเมื่อจอด”

1.4 แบบฝึกทักษะชุดที่ 4 การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนจากสำนวน สุภาษิตและ คำพังเพย “ทำนาบนหลังคน”

1.5 แบบฝึกทักษะชุดที่ 5 การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนจากนิทานอีสป เรื่อง กระต่ายกับเต่า

1.6 แบบฝึกทักษะชุดที่ 6 การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนจากนิทาน เรื่อง เศรษฐีเจ้าเล่ห์

1.7 แบบฝึกทักษะชุดที่ 7 การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนจากนิทาน เรื่อง หมาขนค้ำ

1.8 แบบฝึกทักษะชุดที่ 8 การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนจากนิทาน เรื่อง แม่วัวกับกบ

1.9 แบบฝึกทักษะชุดที่ 9 การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนจากวรรณคดี เรื่อง บทละครพูด เรื่อง เห็นแก่ลูก

1.10 แบบฝึกทักษะชุดที่ 10 การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนจากวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอน หนีนางผีเสื้อสมุทร

1.11 แบบฝึกทักษะชุดที่ 11 การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนจากวรรณคดี เรื่อง พระบรมราชาบาท

1.12 แบบฝึกทักษะชุดที่ 12 การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนจากกาพย์ เรื่อง อิศรญาณภาษิต

1.13 แบบฝึกทักษะชุดที่ 13 การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนจากบทความ เรื่อง ภาษาผีปะกำ

1.14 แบบฝึกทักษะชุดที่ 14 การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนจากบทความ เรื่อง อีสราภาพกับวินัย

1.15 แบบฝึกทักษะชุดที่ 15 การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนจากบทความ เรื่อง คนตายขายคนเป็น

1.16 แบบฝึกทักษะชุดที่ 16 การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนจากบทความ เรื่อง ความเชื่อกับความจริง

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นเพื่อใช้วัดความรู้ความสามารถของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังการเรียนด้วย แบบฝึกทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน หมายถึง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้น ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของคะแนนรวมที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนได้คะแนนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของคะแนนรวมที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไป

4. **ดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index)** หมายถึง ค่าที่แสดงความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียนโดยการเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากคะแนนทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

5. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง ผลการเรียนรู้ของนักเรียนซึ่งวัดได้จากคะแนนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น

6. **ความพึงพอใจ** หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่แสดงออกถึงความรู้สึก ชอบ สนใจ มีความกระตือรือร้นและความตั้งใจในการร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน โดยใช้แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย

7. **นักเรียน** หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ปีการศึกษา 2560

8. **โรงเรียน** หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอน ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

9. **สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25** หมายถึง หน่วยงานทางการศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้แบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพสำหรับนำไปพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนภาษาไทยในการพัฒนาแบบฝึกทักษะประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

3. เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการพัฒนาแบบฝึกทักษะในเนื้อหาอื่นหรือวิชาอื่นในระดับชั้นต่าง ๆ ต่อไป

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การรายงานครั้งนี้ ผู้รายงานได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. สาระเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. หลักการ/ทฤษฎีที่เกี่ยวกับ การอ่าน การคิด การเขียน การจัดการเรียนการสอนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยรวมถึงแผนการจัดการเรียนรู้และความพึงพอใจ
3. หลักการ/ทฤษฎีที่เกี่ยวกับนวัตกรรมที่เลือกใช้
4. หลักการ/ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทย การวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.1 ความสำคัญของภาษาไทย

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2551 : 1) อธิบายว่า ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจการ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป ซึ่งภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การที่จะเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อใช้ในการชีวิตจริง เราจึงควรมีความรู้ ความเข้าใจเป็นพื้นฐานในภาษาไทยดังต่อไปนี้

1. การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่านเพื่อนำไปปรับใช้ในการชีวิตประจำวัน

2. การเขียน การเขียนสะกดคำตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสารรูปแบบต่าง ๆ การเขียนเรียงความ ย่อความ เขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า เขียนตามจินตนาการ เขียนวิเคราะห์ วิจัย และเขียนเชิงสร้างสรรค์

3. การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณ์ญาณ การพูดแสดง ความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

4. หลักการใช้ภาษาไทย ศักยภาพธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่างๆและอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

5. วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูลแนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และเพื่อความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่ภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

1.2 ธรรมชาติของภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือการสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันและตรงตาม จุดมุ่งหมายในการแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการ ซึ่งมีการสื่อสารทั้งการพูด การอ่าน การฟัง และการเขียน ก่อให้เกิดความคิดเชิงสร้างสรรค์และปกป้องบุคลิกภาพและลักษณะนิสัย นอกจากนี้คำในภาษาไทยยังประกอบด้วยเสียงหนักเบา สั้นยาวต่างกัน เช่น คำว่า กระเช้า และเช้านี้ จะออกเสียงคำว่า เช้า ต่างกัน ภาษาไทยมีระดับของภาษาต้องใช้ให้เหมาะสมแก่กาลเทศะและบุคคล ภาษาไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและสภาพวัฒนธรรมของกลุ่มคน และสภาพของสังคม เศรษฐกิจ คนที่ได้รับการศึกษาสูงจะใช้ภาษาที่สูงกว่าคนในแหล่งที่มีระดับชีวิตและการศึกษาที่ต่ำ การใช้ภาษาเป็นทักษะที่ผู้ใช้ภาษาต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญไม่ว่าจะเป็นการอ่าน การเขียน การพูด การฟัง และการดูสื่อต่าง ๆ ต้องใช้ภาษาให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ของภาษาในการสื่อสารให้มี ประสิทธิภาพและใช้คล่องแคล่ว ใช้ภาษาในการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ มีเหตุผลมีผล และใช้ภาษาอย่าง มีคุณธรรม และอย่างมีมารยาท (กรมวิชาการ. 2546 : 1)

1.3 วิสัยทัศน์การเรียนการสอนภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเครื่องมือการสื่อสารของคนในชาติ ใช้ทำความเข้าใจกันและใช้ ภาษาประกอบกิจการงานทั้งส่วนตน ครอบครัว และกิจกรรมในสังคมและประเทศชาติ ภาษาไทยเป็น เครื่องมือการเรียนรู้ การบันทึกเรื่องราวอดีตจนถึงปัจจุบัน และยังเป็นวัฒนธรรมของชาติ ดังนั้นการ เรียนการสอนภาษาไทย จึงต้องสอนภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร และสอนภาษาไทยให้คนรักการอ่าน การเขียน ที่จะแสวงหาความรู้และประสบการณ์ บันทึกความรู้และข้อมูลข่าวสาร ใช้ภาษาไทยได้ ถูกต้องในฐานะเป็นวัฒนธรรมทางภาษา ให้ผู้เรียนเกิดความชื่นชมซาบซึ้งและภูมิใจในภาษาไทยเห็น คุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม ตลอดจนภูมิปัญญาทางภาษาของบรรพบุรุษที่ได้สร้างสรรค์ ผลงานซึ่งเป็นส่วนสร้างเสริมความงดงามในชีวิตภาษาเป็นสื่อของความคิด ผู้เรียนที่มีภาษาใช้ กว้างขวางมีประมวลค่าในการใช้พูดฟัง อ่าน เขียนมาก ผู้เรียนจะได้คิดกว้างขวางลึกซึ้ง และสร้าง เสริมความฉลาด สามารถคิดสร้างสรรค์ คิดวิพากษ์วิจารณ์ คิดตัดสินใจแก้ปัญหา และวินิจฉัยอย่างมี เหตุผล ดังนั้น การสอนภาษาไทยจำเป็นต้องเสริมสร้างให้ผู้เรียนขยายประมวลค่าทั้งการพูด การฟัง

การอ่าน และการเขียนให้มาก เพื่อให้ผู้เรียนใช้ภาษาในการคิดสร้างสรรค์ คิดวิพากษ์วิจารณ์ คิด ตัดสินใจแก้ปัญหาวินิจฉัยเรื่องราวและส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ภาษาอย่างมีเหตุผล ใช้ภาษาในเชิง สร้างสรรค์และใช้ภาษาอย่างสละสลวยซึ่งจะช่วยสร้างเสริมบุคลิกภาพของผู้ใช้ภาษาให้เกิดความ น่าเชื่อถือภาษาไทยเป็นวิชาทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การ อ่านและการฟังเป็นทักษะของการรับรู้เรื่องราว ความรู้และประสบการณ์ การพูดและการเขียนเป็น ทักษะของการแสดงออกด้วยการแสดงความคิดเห็น ความรู้และประสบการณ์ ส่วนการดูเป็นการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ทั้งโทรทัศน์ ภาพยนตร์ ละคร คอมพิวเตอร์ตลอดจนการ์ตูน และสามารถ แสดงทักษะข้อมูลข่าวสารด้วยการพูดและการเขียน การดู จึงเป็นการเรียนรู้และการแสดงที่ตนเองของ ตน และการดูนับวันจะมีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิต ผู้เรียนจะต้องประเมินสิ่งที่ดู และใช้การดูให้เป็นประโยชน์ในการหาความรู้ การเรียนภาษาไทยจึงต้องเรียนเพื่อการสื่อสารให้ ผู้เรียนสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างพินิจพิเคราะห์ สามารถเลือกใช้คำเรียบเรียงความคิด ความรู้ ให้ชัดเจน ใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักภาษาใช้ถ้อยคำตรงตามความหมาย ถูกต้องตามฐานะของบุคคล และสถานการณ์อย่างมีประสิทธิภาพภาษาไทยมีส่วนเป็นเนื้อหาสาระ ได้แก่ กฎเกณฑ์ทางภาษาหรือ หลักการใช้ภาษาผู้ใช้ภาษาจะต้องเรียนรู้หลักภาษาไทยและใช้ได้ถูกต้อง ส่วนวรรณคดีและวรรณกรรม ตลอดจนบทร้องเล่น เพลงกล่อมเด็ก ปริศนาคำทาย เพลงพื้นบ้าน วรรณกรรมพื้นบ้านที่เป็นคติชน หรือภูมิปัญญาทางภาษาที่ถ่ายทอดความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณีเรื่องราวของ สังคมในอดีต ความงดงามทางภาษาในบทประพันธ์ ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง เป็นส่วนที่เป็นเนื้อหา สาระช่วยให้เกิดความซาบซึ้งและความภาคภูมิใจในสิ่งที่บรรพบุรุษได้สั่งสมและบอกกล่าวถึงความดี ความงาม การประพาดิตนไว้ในวรรณคดีและในคติชน ซึ่งสืบทอดมาจนถึงปัจจุบันการเรียนวรรณคดี และวรรณกรรมในส่วนของบทร้อยกรองผู้เรียนจะต้องเห็นความงามของถ้อยคำในบทร้อยกรอง เข้าใจ เรื่องราวของวรรณคดี สามารถท่องจำบทร้อยกรองที่ไพเราะจะเป็นต้นทุนหรือพื้นฐานของการแต่งบท ร้อยกรอง ดังนั้นการเรียนการสอนจำเป็นต้องให้ผู้เรียนได้ท่องจำบทอาขยานที่เป็นบทร้อยกรองที่ ไพเราะด้วย และการเรียนการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมยังทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สังคม ชีวิต และ วัฒนธรรมของคนไทยอีกด้วยปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีโดยเฉพาะคอมพิวเตอร์มีบทบาท สำคัญในการสื่อสาร และนักเรียนส่วนหนึ่งมีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นสื่อ อิเล็กทรอนิกส์นักเรียนอาจใช้ Word Processing ในการเรียนภาษาไทย การรวบรวมข้อมูลข่าวสาร การเขียนโครงการ การเขียนรายงานด้วยแผ่นดิสก์ส่งครูแทนที่จะเขียนรายงานเป็นแผ่นกระดาษ การ ใช้ Word Processing จะช่วยให้นักเรียนใช้ในกระบวนการเขียน จะใช้ในการปรับปรุงพัฒนาบทเขียน ของนักเรียน ทั้งในขั้นยกร่าง ขั้นปรับปรุง พัฒนาและสามารถพิมพ์รายงานออกมาด้วยความเรียบร้อย เป็นการเขียนขั้นสุดท้าย และนักเรียนอาจใช้อินเทอร์เน็ตในการค้นหาข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ใช้ E-Mail ในการส่งข้อมูลข่าวสารการเรียนรู้กับเพื่อนทั้งในโรงเรียนและเพื่อนต่างโรงเรียน ดังนั้นครูภาษาไทย จะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และการเชื่อมโยงเทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนนักเรียนอาจ เชื่อมโยงสอบถามปัญหาการเรียนกับครูโดยใช้โทรศัพท์มือถือหรือทางคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) มา ใช้ก็จะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยในอนาคต (กรมวิชาการ. 2546 : 7-9)

1.4 คุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 4) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนา

ผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้น จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสารมีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคมรวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้น ต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม การรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2551 : 3-7) ได้กำหนดคุณภาพของผู้เรียนภาษาไทย เมื่อจบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ดังนี้

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่านแสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ย่อความเป็นรายงานจากสิ่งที่อ่านได้ วิเคราะห์ วิจารณ์ อย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอนและความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่านรวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่องที่อ่านเขียนสื่อสารด้วยลายมือที่อ่านง่าย ชัดเจน ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสมตามระดับภาษา เขียนคำขวัญ คำคม คำอวยพรในโอกาสต่าง ๆ โฆษณา คติพจน์ สุภาษิต คำขวัญ อุดมคติ อุดมคติและประสบการณ์ต่าง ๆ เขียนย่อความจดหมายกิจธุระ แบบกรอกสมัครงาน เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์และแสดงความรู้ ความคิดเห็นหรือ

โต้แย้งอย่างมีเหตุผล เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและเขียนโครงงาน พุดแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิจาร์ณ ประเมินสิ่งที่ได้จากการฟังและดู นำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พุด รายงานเรื่องหรือประเด็นที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบมีศิลปะในการพุด พุดในโอกาสต่าง ๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และพุดโน้มน้าวอย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ มีมารยาทในการฟัง ดู และพุด เข้าใจและใช้คำราชาศัพท์ คำบาลีสันสกฤต คำภาษาถิ่นคำภาษาต่างประเทศ คำทับศัพท์ และศัพท์บัญญัติในภาษาไทย วิเคราะห์ความแตกต่างในภาษาพุดภาษาเขียน โครงสร้าง ของประโยครวม ประโยคซ้อน ลักษณะภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการ และไม่เป็นทางการ แต่งบท ร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ กาพย์ และโคลงสี่สุภาพ และสรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่ อ่าน วิเคราะห์ตัวละครสำคัญ วิถีชีวิตไทย และคุณค่าที่ได้รับจากวรรณคดี วรรณกรรม และบท อาชยาน พร้อมทั้งสรุปความรู้ข้อคิด เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้องเข้าใจ ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่านได้ วิเคราะห์ วิจาร์ณเรื่องที่อ่าน แสดงความคิดเห็นโต้แย้ง และ เสนอความคิดเห็นใหม่จากการอ่านอย่างมีเหตุผล คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน เขียนกรอบ แนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ และเขียนรายงานจากสิ่งที่อ่าน สังเคราะห์ประเมินค่า และนำ ความรู้ ความคิดจากการอ่านมาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ และนำ ความรู้ ความคิด ไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน เขียน สื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้ภาษาได้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ ย่อความจากสื่อที่มีรูปแบบและ เนื้อหาที่หลากหลาย เรียงความแสดงแนวคิดเชิงสร้างสรรค์โดยใช้โวหารต่าง ๆ เขียนบันทึกรายงาน การศึกษาค้นคว้าตามหลักการเขียนทางวิชาการ ใช้ข้อมูลสารสนเทศในการอ้างอิงผลิตผลงานของ ตนเองในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งสารคดีและบันเทิงคดี รวมทั้งประเมินงานเขียนของผู้อื่นและนำมาพัฒนา งานเขียนของตนเอง ตั้งคำถามและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดูมีวิจาร์ณญาณในการ เลือกรเรื่องที่ฟังและดู วิเคราะห์วัตถุประสงค์ แนวคิด การใช้ภาษา ความน่าเชื่อถือของเรื่องที่ฟังและดู ประเมินสิ่งที่ฟังและดูแล้วนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตมีทักษะการพุดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งที่เป็น ทางการและไม่เป็นทางการ โดยใช้ภาษาที่ถูกต้อง พุดแสดงทรรศนะ โต้แย้ง โน้มน้าว และเสนอ แนวคิดใหม่อย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีมารยาทในการฟัง ดู และพุด เข้าใจธรรมชาติของภาษา อิทธิพล ของภาษา และลักษณะของภาษาไทย ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคได้ตรงตามวัตถุประสงค์ แต่งคำ ประพันธ์ประเภทกาพย์ โคลง ร่าย และฉันท์ ใช้ภาษาได้เหมาะสมกับกาลเทศะและใช้คำราชาศัพท์ และคำสุภาพได้ถูกต้อง วิเคราะห์หลักการสร้างคำในภาษาไทย อิทธิพลของภาษาถิ่นและ ภาษาต่างประเทศในภาษาไทยและเข้าใจภาษาถิ่น วิเคราะห์และประเมินการใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และวิเคราะห์ วิจาร์ณวรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจาร์ณวรรณคดี เบื้องต้น รู้และเข้าใจลักษณะเด่นของวรรณคดี ภูมิปัญญาทางภาษา และวรรณกรรมพื้นบ้าน เชื่อมโยง กับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวิถีไทย ประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ นำข้อคิดจากวรรณคดีและ วรรณกรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เมื่อจบหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. 2551 : 2-3)

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท.1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้
ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท.2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและ
เขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมี
ประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท.3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้
ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท.4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลง
ของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท.5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม
ไทยอย่างเห็นคุณค่า และนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

สรุป สาระเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดจุดมุ่งหมาย
ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน
และรักการค้นคว้า มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านการอ่าน ใช้กระบวนการอ่านสร้าง
ความรู้ และความคิดไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการ
อ่าน คุณภาพของผู้เรียนเมื่อจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน
เขียน ฟัง ดู และพูด ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล และคิดอย่างเป็น
ระบบ มีนิสัยรักการอ่าน การเขียน การแสวงหาความรู้ และใช้ภาษาไทยในการพัฒนาตน

2. หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการอ่าน การคิด การเขียน การจัดการเรียนการสอนของกลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาไทยรวมถึงแผนการจัดการเรียนรู้และความพึงพอใจ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับหลักการอ่าน หลักการเขียน หลักการสอนทั่วไปในการสอน
ภาษาไทยในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน
ภาษาไทย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. หลักการอ่าน

การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน การอ่านเป็นกระบวนการอันซับซ้อน มี
นักวิชาการหลายท่าน ให้ความหมายของการอ่าน ความสำคัญของการอ่าน จุดมุ่งหมายของการอ่าน
และพื้นฐานของการอ่านที่ดี ดังนี้

1.1 ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตในปัจจุบัน การอ่านเป็นกระบวนการอันซับซ้อน ดังนั้น ผู้เชี่ยวชาญทางการอ่านจึงให้ความหมายของการอ่านแตกต่างกัน ซึ่งแล้วแต่ผู้เชี่ยวชาญด้านนั้น ๆ จะมองไปในด้านใด เช่น นักภาษาศาสตร์จะมองการอ่านในแง่ของภาษานักจิตวิทยาจะมองการอ่านในแง่ของจิตวิทยา หรือมองในแง่จิตภาษาศาสตร์ แต่ส่วนมากก็ให้ความหมายที่คล้ายกัน และใกล้เคียงกัน ดังนี้

ทัศนีย์ ศุภเมธี (2542) กล่าวว่า การอ่านคือการแปลสัญลักษณ์ที่เขียนหรือพิมพ์ให้มีความหมายออกเป็นสัญลักษณ์ สัญลักษณ์ในภาษาไทย คือ คำ ข้อความ จึงเป็นเรื่องสำคัญมากในการสอนอ่านแก่เด็กแรกเรียน นักเรียนจะต้องเข้าใจความหมายและนำไปใช้ในการฟัง พูด และเขียนได้อย่างถูกต้อง

แมนมาส ขวลิขิต (2542 : 232) ให้แนวคิดเกี่ยวกับการอ่านว่า การอ่านคือการใช้ศักยภาพของสมองเพื่อการรับรู้ แปลความหมาย ความเข้าใจปรากฏการณ์ของข้อมูลข่าวสารเรื่องราว ประสบการณ์ความคิด ความรู้สึก จินตนาการ ตลอดจนสาระอื่นๆ ซึ่งมีผู้แสดงออกโดยสัญลักษณ์ที่เป็นลายลักษณ์อักษร ที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อสื่อสาร การอ่านเป็นทักษะพื้นฐาน

สรุปได้ว่า การอ่าน หมายถึง ความสามารถในการแปลความหมายของตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ที่มีการจัดบันทึกไว้เพื่อจับใจความ แปลความ ตีความ ขยายความ โดยการผสมผสานระหว่างความมุ่งหมายของผู้เขียนกับประสบการณ์เดิมของผู้อ่านและนำความรู้ ความคิดที่ได้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์

1.2 ความหมายของการอ่านเพื่อจับใจความ

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของการอ่านเพื่อจับใจความไว้ดังนี้

อรุณี สายเสมา (2541 : 12) ได้ให้ความหมายของการอ่านเพื่อจับใจความคือ การทำความเข้าใจเนื้อเรื่องหรือข้อความที่อ่าน สามารถจับใจความ สาระสำคัญ แปลความให้เข้าใจตรงกับผู้เขียนที่ต้องการสื่อสารกับผู้อ่าน

แวมยุรา เหมือนนิล (2541 : 12) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความว่า การอ่านจับใจความ คือ การอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่อง หรือของหนังสือของแต่ละเล่มว่าคืออะไร

สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความ คือ กระบวนการถ่ายทอดความหมายจากสารหรือตัวอักษรออกมาเป็นความคิด การทำความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน จับประเด็นสำคัญได้ สามารถนำประสบการณ์เดิมมาใช้ ในการทำความเข้าใจและสามารถบอกจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่องนั้น

1.3 องค์ประกอบของการอ่านเพื่อจับใจความ

องค์ประกอบที่ทำให้เข้าใจในการอ่านเพื่อจับใจความของเรื่องที่อ่าน มีผู้เสนอความคิดไว้พอเสนอ ดังนี้

สุนาญ นิธิมูทรากุล (2520 : 7-8) กล่าวว่า ความเข้าใจของการอ่านแต่ละบุคคลจะสูงหรือต่ำขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายๆ ประการ เช่น

1) ความเข้าใจในการอ่านของแต่ละบุคคลอาจแตกต่างกันออกไปตามประสบการณ์เดิม และความคิดอันเป็นวัตถุประสงค์ของการอ่านที่เกิดขึ้นในขณะนั้น เช่น

- (1) อ่านเพื่อเก็บใจความสำคัญ
- (2) อ่านเพื่อศึกษารายละเอียดที่สำคัญ
- (3) อ่านเพื่อศึกษาคำแนะนำต่างๆ เช่น การใช้เครื่องมือ เป็นต้น
- (4) อ่านเพื่อคาดการณ์ว่า เรื่องจะลงเอยอย่างไร
- (5) อ่านเพื่อศึกษาคุณค่าของสิ่งที่อ่าน
- (6) อ่านเพื่อรวบรวมเรื่อง หรือ ย่อเรื่องแล้วนำมาเขียนใหม่
- (7) อ่านเพื่อเปรียบเทียบกับเรื่องราวหรือข้อความอื่น
- (8) อ่านเพื่อจดจำและเข้าใจเนื้อเรื่อง สำหรับนำไปใช้ชั่วคราวหรือนำไปใช้

ตลอดไป

2) พิสัยของความเข้าใจในการอ่าน เด็กจะอ่านได้ดีขึ้น และถูกต้องเพียงใดขึ้นอยู่กับพินัยของหมู่คำที่เด็กอ่านเข้าใจได้ และขึ้นอยู่กับความสามารถทางสติปัญญา ชนิดของประสบการณ์เก่าและความยากง่ายของข้อความที่เด็กอ่านด้วย

3) ความถูกต้องของความเข้าใจในการอ่าน ช่วยให้เด็กเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน มากน้อยต่างกัน ความถูกต้องในการเข้าใจของเด็กย่อมแตกต่างกันมากน้อยตามประสบการณ์ ความยากง่ายของข้อความนั้นๆ

4) ระดับความเข้าใจในการอ่าน ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เป็นต้นว่า สติปัญญา ความสามารถในการอ่าน ความเข้าใจคำศัพท์ที่อ่าน และวิธีการพิเศษเฉพาะตัวของผู้ที่อ่านแต่ละคน รวมทั้งประสบการณ์เดิมของแต่ละคน

5) ความเร็วของความเข้าใจในการอ่าน ต้องอาศัยความเข้าใจในคำศัพท์ ความสามารถในการนิภภาพสิ่งที่อ่าน ความยากง่ายของข้อความและสิ่งอื่นๆ

1.4. หลักสำคัญในการสอนอ่านเพื่อจับใจความ

การสอนอ่านเพื่อจับใจความ ครูต้องพยายามสร้างความสนใจให้นักเรียนเห็นคุณค่า และความสำคัญของการอ่านจับใจความ โดยฝึกให้นักเรียนอ่านเพื่อความเข้าใจในเรื่องราวที่กำหนด โดยครูตั้งคำถามให้นักเรียนตอบเป็นตอนๆ ตามท้องเรื่องนั้นๆ

แวมมยุรา เหมือนนิล (2541 : 17) กล่าวว่า พฤติกรรมการอ่านที่แสดงให้เห็นว่า นักเรียนอ่านจับใจความได้หรือไม่ ควรมีทักษะต่อไปนี้

- 1) การจัดลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่าน และสามารถเล่าได้โดยใช้คำพูดของตนเอง
- 2) การบอกเล่าความทรงจำจากการอ่านในสิ่งที่เฉพาะเจาะจงได้ เช่น ข้อเท็จจริง
- 3) รายละเอียด ชื่อ สถานที่ เหตุการณ์ วันที่ และอื่นๆ
- 4) การปฏิบัติตามคำสั่งและข้อเสนอแนะหลังการอ่านได้
- 5) การรู้จักแยกข้อเท็จจริง ความคิดเห็นหรือจินตนาการได้
- 6) การรวบรวมข้อมูลใหม่กับข้อมูลเก่าที่มีอยู่แล้ว
- 7) การเลือกความหมายที่ถูกต้องและนำไปใช้ได้
- 8) การให้ตัวอย่างประกอบได้
- 9) การจำแนกใจความสำคัญ และส่วนใจความสำคัญได้
- 10) การกล่าวสรุปได้

การสอนทักษะการอ่านจับใจความ ครูต้องพยายามสร้างความสนใจให้นักเรียนเห็นคุณค่า และความสำคัญของการอ่านจับใจความ โดยฝึกให้นักเรียนอ่านเพื่อความเข้าใจเรื่องราวที่กำหนดให้ การบอกรายละเอียด การจัดลำดับเหตุการณ์ การบอกถึงเหตุผล โดยครูต้องตั้งคำถามให้นักเรียนตอบเป็นตอนๆ ตามเรื่องนั้น ๆ

1.5. ความสำคัญของการอ่าน

ก่อน สวัสดิพาณิชย์ (2544 : 1) กล่าวว่า เมื่อเรียนเลขต้องอ่านโจทย์เลข เมื่อเรียนวิทยาศาสตร์ต้องอ่านหนังสือ แม่วิชาพลศึกษา ซึ่งดูไม่ค่อยมีความจำเป็นต้องใช้การอ่าน บางที่ต้องอ่านกฎเกณฑ์ของกีฬา การอ่านจึงมีความสำคัญ ความจำเป็นสำหรับนักเรียน และโรงเรียนอย่างมากมาย

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และประภาศรี สีหอำไพ (2549 : 12) กล่าวว่า การอ่านช่วยให้คนเรียนเก่ง เพราะการเรียนวิชาต่าง ๆ จำเป็นต้องอาศัยการอ่าน การอ่านยังช่วยให้ผู้อ่านปรับปรุงงานตนเอง การอ่านทำให้ได้รับความบันเทิง ทำให้ผู้อ่านเป็นที่ยอมรับของสังคม เป็นคนที่น่าสนใจ เนื่องด้วยการอ่านมากทำให้มีความคิดลึกซึ้ง สามารถแสดงความรู้ ความคิดเห็นได้ในทุกแง่ทุกเวลา

จากแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญในการอ่าน นั้น ทำให้เห็นว่า การอ่านนั้นนอกจากจะเป็นทักษะสำคัญทางการแสวงหาความรู้แล้ว การอ่านยังมีความสำคัญในแง่อื่น ๆ อีกมาก เช่น เป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาอื่นๆ เป็นเครื่องช่วยให้เกิดความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ก่อให้เกิดความรู้ ความเพลิดเพลิน และมีประสบการณ์กว้างขวาง เป็นเครื่องมือช่วยในการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรม เป็นต้น นอกจากนี้แล้วยังมีผลต่อเนื่องไปถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของพลเมืองในชาติด้วย

1.6 พื้นฐานของการอ่านที่ดี

นักอ่านที่ดีจะต้องเร่งสร้างพื้นฐานของการอ่านที่ดี ปัจจัยการสร้างพื้นฐาน (ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน. 2525 : 17-18) มีรายละเอียดดังนี้

1) ภูมิหลัง ผู้อ่านที่ดีต้องมีความรู้รอบตัวอย่างกว้างขวาง ซึ่งเป็นพื้นฐานของการอ่านที่จำเป็นมากที่สุด การอ่านเรื่องอะไรแล้วไม่เข้าใจนั้น เป็นเพราะผู้อ่านขาดภูมิหลังเรื่องนั้น ๆ

2) ประสบการณ์ คือ การได้พบ ได้เห็น ได้คุ้นเคยกับเหตุการณ์ หรือเรื่องราวสั้น ๆ

3) ความรู้เชิงภาษา บางครั้งภาษาไทยเราเองก็เป็นอุปสรรคในการอ่านหนังสือ ทั้งนี้เพราะผู้อ่านมีความรู้เชิงภาษาไม่ดีพอ เมื่อได้อ่านหนังสือที่มีศิลปะในการใช้ถ้อยคำ สำนวนสูง ๆ คำพังเพย โวหาร และการเปรียบเทียบที่แหลมคม ก็ตีความไม่ได้ ทำให้การอ่านหมดรสชาติไปอย่างน่าเสียดาย

4) มีสมาธิแน่วแน่ในขณะที่อ่าน ไม่วอกแวก ใจลอย
สรุปได้ว่า ความสำคัญของการอ่านนั้น เป็นรากฐานสำคัญของการศึกษา ผู้อ่านได้เร็ว เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีนั้น จัดว่าเป็นผู้มีความสามารถในการอ่านสูง

1.7 ความมุ่งหมายในการอ่าน

จุดมุ่งหมายของการอ่านย่อมแตกต่างกันไปในแต่ละคน ซึ่งการอ่านครั้งหนึ่ง ๆ นั้น อาจมีจุดมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังนี้

1) อ่านเพื่อความรู้ รู้ทันความก้าวหน้าทางวิทยาการต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ความเป็นไปในโลกซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

2) อ่านเพื่อให้เกิดความคิด การอ่านเรื่องราว รู้จักพิจารณาเหตุผลในเรื่องนั้นๆ เป็นการปลูกฝังนิสัยการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3) อ่านเพื่อความเพลิดเพลินหรือเพื่อความบันเทิง ได้แก่ นวนิยาย เรื่องสั้น จะช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน คลายความเครียด

4) อ่านเพื่อความจรรโลงใจ หากพบปัญหาคับข้องใจ การอ่านหนังสือประเภทชีวประวัติ ประวัติบุคคลสำคัญ จะทำให้เราฟันฝ่าอุปสรรคในชีวิตไปได้ ทำให้แก้ปัญหาชีวิตของตนได้ ไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรค

5) อ่านเพื่อสนองความต้องการด้านอื่นๆ มนุษย์เรามีความต้องการที่แตกต่างกัน

6) การอ่านจะช่วยชดเชยสิ่งที่ขาดหายไป

7) การอ่านเป็นการแนะแนวทางในการแก้ปัญหาได้ทุกๆ ด้าน

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2546 : 23-25) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการอ่านดังนี้

1) อ่านเพื่ออยากรู้อยากเห็น และรู้ข่าวสารข้อมูลต่างๆ อันเป็นความต้องการตามธรรมชาติของมนุษย์

2) อ่านเพื่อแก้ปัญหา

3) อ่านเพื่อความรู้ และการศึกษา

4) อ่านเพื่อค้นคว้าและวิจัย

5) อ่านเพื่อปรับปรุงบุคลิกภาพ

6) อ่านเพื่อรักษาสุขภาพเป็นโรคต่างๆ ควรจะรักษาตัวอย่างไร

7) อ่านเพื่อปรับปรุงงานอาชีพ

8) อ่านเพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน เป็นการหาความสนุกเพลิดเพลินโดยไม่ต้องไปดูภาพยนตร์ ละคร โทรทัศน์ และอื่นๆ

9) อ่านเพื่อแก้เหงา หรืออ่านเพื่อฆ่าเวลา

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545 : 5-6) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายเฉพาะของการอ่าน ดังนี้

1) การตอบสนองอารมณ์ที่ผู้อ่านพอใจ

2) ช่วยให้พบกับความต้องการในชีวิตประจำวัน เพราะการอ่านจะช่วยชดเชยอารมณ์ที่ขาดหายไป และช่วยตอบสนองความต้องการในส่วนอารมณ์ หรือความรู้สึก ที่ต้องการติดตามเรื่องที่ได้รับจากผู้ฟัง

3) ส่งเสริมให้มีความคิดสร้างสรรค์ โดยอาศัยแนวทางจากเรื่องที่อ่าน

4) ส่งเสริมให้มีการกระตือรือร้นในการอ่านเรื่องอื่นๆ เพิ่มขึ้น

5) รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดของสมอง

6) ช่วยให้มีความรู้เพิ่มขึ้น สามารถใช้ประกอบการเรียนวิชาอื่นๆ

7) รู้จักสถานที่ที่ไม่สามารถเดินทางไปเยือน แต่สามารถหาประสบการณ์ได้จากการอ่าน

8) มีความคิดเป็นอิสระในการเลือกที่จะอ่าน มีความเฉลียวฉลาด โดยอาศัยความรู้และแนวคิดจากการอ่านไปสนทนาโต้ตอบกับผู้อื่นได้

9) เป็นการใช้เวลาพักผ่อน

10) ช่วยให้เกิดความสนใจในเรื่องใหม่ๆ

11) ส่งเสริมการฝึกฝนทักษะการอ่านจากขั้นพื้นฐานไปสู่ขั้นสูงขึ้น

12) เปิดเผยความลึกลับในเรื่องราวบางอย่างที่ผู้อ่านยังไม่รู้จักมาก่อน

13) ช่วยให้มีสุขภาพจิตดีขึ้น

14) ช่วยให้มีความคิดแตกฉานมากขึ้น

15) ส่งเสริมให้ผู้อ่านมีน้ำใจนักกีฬา

16) นำความรู้ที่ได้จากการอ่านมาแก้ปัญหาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเรื่อง

ส่วนตัว

17) ส่งเสริมให้ผู้อ่านมีส่วนร่วมกับผู้เขียน

18) ส่งเสริมให้ผู้อ่านสามารถเผชิญหน้ากับสถานการณ์ใหม่ๆ ด้วยความเชื่อมั่น

มากยิ่งขึ้น

19) พัฒนาคุณค่าทางสังคม โดยอาศัยความรู้ที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ให้

มากยิ่งขึ้น

20) ช่วยให้อ่านมีหู ตา กว้างไกลยิ่งขึ้น

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2535 : 9-16) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการอ่านใน แต่ละระดับชั้นไว้ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ดังนี้

1) การอ่านระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ให้มีทักษะในการอ่าน สามารถจับใจความสำคัญและตอบคำถามได้ รู้หลักเกณฑ์ง่าย ๆ เกี่ยวกับการอ่าน และนำไปใช้ได้ มีนิสัยในการอ่านที่ดี และรักการอ่าน

2) การอ่านระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การอ่าน และสามารถนำไปใช้อ่านคำใหม่ ๆ ได้ มีทักษะในการอ่านในใจและอ่านออกเสียง ได้ถูกต้องคล่องแคล่ว รวดเร็ว สามารถจับใจความสำคัญ คิดเชิงวิจารณ์ และวิเคราะห์ใจความสำคัญ ปฏิบัติตนเป็นนิสัยที่ดีในการอ่าน การใช้พจนานุกรม การเลือกใช้ การเก็บรักษาหนังสือ และการใช้ห้องสมุด ในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม และความเพลิดเพลินในยามว่าง

3) การอ่านระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการอ่าน มีทักษะในการอ่านในใจ และอ่านออกเสียงได้ถูกต้องคล่องแคล่ว สามารถถ่ายทอดความรู้สึกจากเรื่องราวที่อ่านได้ สามารถจับใจความสำคัญ คิดเชิงวิจารณ์ และวิเคราะห์ ปฏิบัติตนเป็นนิสัย ที่ดีในการอ่าน การใช้พจนานุกรม การเลือกใช้ การเก็บรักษาหนังสือ และการใช้ห้องสมุด ในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม และความเพลิดเพลินในยามว่าง

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการอ่าน ก็คือ ให้อ่านได้ชัดเจนถูกต้อง รวดเร็ว ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน และอ่านเพื่อติดตามข่าวสาร เหตุการณ์ต่าง ๆ ซึ่งสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันและพัฒนาอาชีพ และความเป็นอยู่ของตนเอง ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.8 ประเภทของการอ่าน

ทัศนีย์ ศุภเมธี (2534 : 84) ได้แบ่งประเภทการอ่านออกเป็น 2 ประเภท เช่นเดียวกับ วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ (2522 : 135-136) คือ การอ่านในใจเป็นการอ่าน เพื่อชวนขยายหาความรู้ และความเพลิดเพลินให้กับตนเอง การอ่านประเภทนี้มุ่งฝึกอัตราเร็ว และการจับใจความสำคัญ การอ่านออกเสียง ได้แก่ อ่านออกเสียงร้อยแก้ว อ่านออกเสียงร้อยกรอง ประเภทต่าง ๆ เพื่อความไพเราะให้ผู้ฟังเกิดความเพลิดเพลิน

จากที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า การอ่านแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ การอ่านออกเสียง และการอ่านไม่ออกเสียงหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การอ่านในใจ ไม่ว่าจะเป็นการอ่านประเภทใด ผู้อ่านจะต้องมีความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน จึงจะเกิดประโยชน์ต่อผู้อ่าน

1.9 ระดับความเข้าใจในการอ่าน

ระดับความเข้าใจในการอ่าน ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน เพราะในการอ่าน ของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์การอ่านและความสามารถในการอ่าน ถึงแม้จะอ่านได้รวดเร็ว ถ้าผู้อ่านไม่เข้าใจในสิ่งที่ตนอ่านก็ถือว่าเป็นการอ่านที่ไม่สมบูรณ์

จากที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า ระดับความเข้าใจในการอ่านมีความสำคัญและจำเป็น มากสำหรับครูผู้สอนอ่าน ในการกำหนดจุดประสงค์การอ่านของนักเรียนให้เหมาะสมกับระดับ ชั้น อายุ และความสามารถในการอ่าน ที่สำคัญ คือ ความเข้าใจในการอ่าน เป็นพื้นฐานของการอ่านจับใจความ เพราะผู้อ่านไม่สามารถเข้าใจในสิ่งที่อ่าน ไม่สามารถจับใจความสำคัญของสิ่งที่อ่าน แล้วจะไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ฉะนั้น ในการสอนอ่านผู้สอนจำเป็นต้องฝึกฝนให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติ เพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความให้ได้ผล ดังนี้ ระดับความเข้าใจความหมายของอักษร ระดับความเข้าใจขั้นตีความ ระดับขั้นวิเคราะห์ วิเคราะห์ ระดับความเข้าใจขั้นสร้างสรรค์

1.10 ทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาไว้ในมาตรา 23 และมาตรา 24 ให้ สถาบันการศึกษาจัดการศึกษาด้วยการเน้นความสำคัญเกี่ยวกับความรู้ และทักษะ การใช้ภาษาไทย ที่ถูกต้อง ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกัน และแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้รู้จักประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความสามารถ มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเรียน และรักการค้นคว้า มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ มีทักษะ และศักยภาพ ในการจัดการสื่อสาร และใช้เทคโนโลยีปรับวิธีการคิด วิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์ โดยมีความมุ่งหวัง ให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศเพื่อ

สร้าง คนไทยให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพพร้อมที่จะแข่งขัน และร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ในเวทีโลกได้ โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะความสามารถในการอ่าน คิด และการเขียน จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ประกอบกับคุณลักษณะดังกล่าวเป็นเกณฑ์การประเมินความสามารถของผู้เรียน ในการสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรอีกด้วย ประกอบกับมาตรฐานการศึกษาได้กำหนดมาตรฐานด้าน ผู้เรียน ด้านกระบวนการ และมาตรฐานด้านปัจจัย ที่มีความสัมพันธ์ และสอดคล้องกันทั้งหมด โดยเฉพาะในมาตรฐานที่ 4, 6, 18, 22, 25 ให้สถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมครู อาจารย์ จัด กิจกรรม และจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยการ จัด กิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนรู้จักการวิเคราะห์ แสวงหาความรู้ ค้นคว้า หาคำตอบ ส่งผลให้ผู้เรียน มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ รู้จักจำแนกแยกแยะ ประเมินค่ามีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการ เรียนรู้ รักการอ่าน พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปัจจุบันสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมิน คุณภาพการศึกษาได้นำมาเป็นมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษาจึงได้กำหนดจัดกิจกรรมการ เรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับ หลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรดังกล่าวไว้ในหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐานของทุกสถานศึกษาเพื่อมุ่งเน้นให้จัดกิจกรรม ส่งเสริมการอ่าน คิดวิเคราะห์ และ เขียนเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่ เรียน รักการอ่าน การเขียน การค้นคว้า มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณญาณ และมีความคิดสร้างสรรค์

ความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์และการเขียนของผู้เรียน เป็นปัญหาสำคัญในการจัด การศึกษาของประเทศมาโดยตลอด จากการศึกษาวิจัยของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยี (สสวท.) และ การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการศึกษาด้านคณิตศาสตร์ และ วิทยาศาสตร์ของนักเรียนไทย (TIMSS) พบว่า นักเรียนทำข้อทดสอบที่เป็นแบบอัตนัยด้วยการเขียน อธิบายความไม่ได้ และความสามารถในการคิดเชิงวิเคราะห์ ประกอบกับการยกตัวอย่างประกอบที่ เป็นเหตุผลต่าง ๆ และการเขียนข้อความยาวๆไม่ได้เช่นกัน และยังพบอีกว่านักเรียนมี เจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ในทางลบ จึงสะท้อนให้เห็นว่าเป็นปัญหาจากการจัดการ เรียนการสอนที่เป็นการสอนเนื้อหาวิชา และ การท่องจำมากกว่าการพัฒนาความสามารถในการคิด วิเคราะห์ เรียบเรียง และ การเขียนสื่อความ ทำให้นักเรียนเก่งในการทำข้อทดสอบแบบใช้ความจำ มากกว่าการคิดวิเคราะห์ ส่งผลต่อการเขียนสื่อความเพื่อแสดงเหตุผลประกอบอันเนื่องมาจากไม่ได้ เน้นกระบวนการให้นักเรียนได้ฝึกคิด ฝึกปฏิบัติ นอกจากนั้น จากผลของการศึกษาปัญหาเกี่ยวกับ ทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนของเด็กไทยมีประเด็นที่สะท้อนให้เห็นว่าเด็กไทยยังมีจุดอ่อน ในเรื่องทักษะดังกล่าว โดยองค์กรเพื่อความร่วมมือ และพัฒนาเศรษฐกิจ (OECD) ได้กล่าวว่า การ พัฒนาการศึกษานำไปสู่ความสำเร็จของการพัฒนาการทางเศรษฐกิจได้โดยระบุตัวบ่งชี้ที่สำคัญที่แสดง คุณภาพการศึกษาของประเทศประการหนึ่ง คือการอ่าน และ จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนลดต่ำลงมากเนื่องจากนักเรียนขาดทักษะในการฟัง การเขียน ขาดความคิดริเริ่มและขาด

ทักษะในการวิเคราะห์ จากสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูอาจารย์ที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องด้วยตนเอง ด้วยกระบวนการสอนที่นักเรียนมีส่วนร่วม และการใช้คำถามเพื่อส่งเสริมการคิด เพื่อให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ เสริมสร้างความคิดด้วยตนเองอย่างน้อย กิจกรรมและคำถามยังต้องการคำตอบที่เกิดจากความจำเป็นส่วนใหญ่ขาดการส่งเสริมให้เกิดกระบวนการคิด จึงก่อให้เกิดเป็นปัญหาอย่างต่อเนื่อง ดังที่กล่าวมาแล้ว

การอ่าน คิดวิเคราะห์ และ เขียน เป็นทักษะความสามารถของผู้เรียนที่พัฒนาได้ด้วยการฝึกเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ มีรูปแบบเทคนิควิธีการที่หลากหลาย อีกทั้งการเสริมสร้างทักษะดังกล่าวเกิดขึ้นได้ ทั้งทางตรง และ ทางอ้อม ทักษะความสามารถดังกล่าวจะมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันด้วยจุดเริ่มต้นของการอ่าน การฟัง การสัมผัส แล้วเกิดการคิดวิเคราะห์เป็นกระบวนการทางสมองที่จะดำเนินการในขั้นต่อไปด้วยการพิจารณาใคร่ครวญ ไตร่ตรอง แยกแยะ แจกแจงเป็นส่วน แล้วประเมินค่า สรุปเลือกเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้ถูกต้องเหมาะสม เกิดการเรียนรู้ มีความรู้ ความคิด แล้วถ่ายทอดแสดงออกด้วยการเขียน และการพูด

การจัดกิจกรรมเพื่อการส่งเสริมพัฒนาทักษะดังกล่าว มีแนวทางในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องใช้เวลาในการฝึกฝนอยู่เสมอจนเกิดเป็นนิสัยรักการอ่านเป็นคนช่างคิด ช่างเขียน กล้าแสดงออก มีความสร้างสรรค์ มีสิ่งประดิษฐ์หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ การอ่านเป็นหัวใจของการเรียนรู้ ผู้เรียนจะต้องสร้างนิสัยให้รักการอ่าน จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการอ่านเป็นบทบาทหน้าที่ของทุกคนทั้งในชุมชนในบ้าน และในโรงเรียน ผู้บริหารจะต้องกำหนดให้เป็นนโยบายที่ครู อาจารย์ ทุกคน จะต้องถือปฏิบัติในการส่งเสริมการอ่านในทุกวิชา และจัดเวลาให้กิจกรรมนักเรียนเพื่อการอ่านทุกคน ไม่ใช่เป็นบทบาทหน้าที่เฉพาะของครูบรรณารักษ์ หรือครูผู้ใดผู้หนึ่ง การคิดวิเคราะห์เป็นทักษะทางระบบ การคิดที่สำคัญสำหรับผู้เรียนที่จะพิจารณาสิ่งเร้า หรือสารจากการฟัง หรือการอ่าน เพื่อประเมินค่าแล้วสรุปเลือกนำไปสู่การตัดสินใจแก้ปัญหาได้ถูกต้องและเหมาะสม เป็นพื้นฐานที่สำคัญที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และถ่ายทอดองค์ความรู้ สิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ การคิดวิเคราะห์ เป็นทักษะที่สามารถพัฒนาได้ และต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ด้วยการพัฒนาทั้งในด้านทักษะการคิด ลักษณะการคิด หรือกระบวนการคิด เพราะเป็นการเรียนรู้ การพัฒนาการคิดจะต้องมีเชื่อมโยงซึ่งกันและกันตลอดเวลา เพราะการคิด เป็นกระบวนการทางสมองในการจัด และกระทำข้อมูล หรือสิ่งเร้าที่รับเข้ามามีการคิดเป็นกระบวนการทางสติปัญญาของบุคคล (Cognitive Process) ที่บุคคลใช้สร้างความหมาย ความเข้าใจในสรรพสิ่งต่างๆที่บุคคลได้รับจากประสบการณ์ การคิดมีลักษณะเป็นกระบวนการ หรือวิธีการพัฒนาฝึกฝนได้ทำแทนกันไม่ได้ สภาพแวดล้อมประสบการณ์มีอิทธิพลทำให้เกิดการคิด และการเรียนรู้การเขียนสื่อความเป็นการสื่อสารอย่างหนึ่งของผู้เรียนที่แสดงออก ที่จะต้องอาศัยความรู้ความสามารถในด้านการคิด ความรู้สึก จินตนาการ และประสบการณ์ ซึ่งสามารถพัฒนาฝึกฝนได้เช่นกัน การพัฒนาทักษะการเขียนต้องใช้วิธีการฝึกบ่อยๆอย่างต่อเนื่องด้วยการสอนให้เขียนสวยงาม ชัดเจน ถูกต้อง เหมาะสม ตรงประเด็น การส่งเสริมพัฒนาจะต้องให้อิสระไม่กำหนดตายตัว และไม่ควรแยกการจัดกิจกรรมเฉพาะ การอ่าน การฟัง การพูด การเขียนเป็นผลของการแสดงความรู้ และประสบการณ์ที่ได้จากการแปลความตีความ ตั้งคำถาม สรุปย่อ และสรุปความจากการฟัง และการอ่าน การจัดกิจกรรมเป็นการส่งเสริมพัฒนานักเรียน จึงต้องจัดอย่างเชื่อมโยงควบคู่กับการจัดกิจกรรมการอ่าน และคิดวิเคราะห์ บทบาท

หน้าที่ในการจัดการเรียนรู้ของ ครู อาจารย์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้ได้นั้นเป็นเป้าหมายสำคัญประการหนึ่งของการจัดการศึกษา การที่จะบรรลุเป้าหมายได้นั้น ผู้เรียนมีส่วนสำคัญอยู่ด้วยการมีวิธีการเรียนรู้ที่ดีเหมาะสม รู้จักวางแผน หรือกำหนดวิธีการเรียน และการควบคุมตนเองให้มีพฤติกรรมการเรียนที่ดีเหมาะสม จะเห็นได้ว่าการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียน ครู อาจารย์ ตลอดทั้งตัวนักเรียนย่อมมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดการเรียนรู้เป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ด้วยการจัดยุทธศาสตร์ การเรียนรู้ 2 ประการ ประการแรก ยุทธศาสตร์การจัดการเรียนรู้ภายนอกที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับสิ่งที่เรียน เป็นวิธีการที่นักเรียนจะนำมาใช้กับเนื้อหาประกอบด้วยยุทธศาสตร์การจำ เป็นยุทธศาสตร์ที่จะช่วยผู้เรียนด้านความจำ และการดึงข้อมูลใหม่มาใช้

ยุทธศาสตร์ทางปัญญา เป็นยุทธศาสตร์ที่ช่วยผู้เรียน ในการทำความเข้าใจและสร้างความรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้เฉพาะเรื่อง ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับสิ่งที่เรียน ยุทธศาสตร์ทางปัญญา หรือวิธีการเรียนรู้ทางปัญญา (Cognitive Strategies) มีองค์ประกอบด้วยการฝึกปฏิบัติ ทำให้จำได้ ระลึกได้ การรับและการส่งสารด้วยการอ่านค้นคว้าแล้วเขียนสื่อความ การวิเคราะห์ และการใช้เหตุผล แปลความหมาย อธิบาย ถ่ายโอนความรู้ การจัดทำโครงสร้างเพื่อช่วยการเรียนรู้ด้วยการจดบันทึก ย่อความ ประการที่สองยุทธศาสตร์การเรียนรู้ภายในที่สนับสนุนเอื้อต่อการเรียนรู้ต้องประยุกต์ใช้ ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ การเรียนรู้อภิปัญญา ช่วยการควบคุมอารมณ์ การใช้ความรู้ ความคิด ยุทธศาสตร์ด้านจิตพิสัย ช่วยการควบคุมอารมณ์แรงจูงใจ และยุทธศาสตร์ด้านสังคมช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การพัฒนาผู้เรียนนั้นจะต้องผสมผสานบูรณาการยุทธศาสตร์ทั้ง 2 ประการเข้าด้วยกันอย่างหลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งยุทธศาสตร์การเรียนรู้ทางปัญญาควรเริ่มต้นจากพื้นฐานทักษะที่ง่ายก่อน แล้วนำไปสู่ความสลับซับซ้อนการพัฒนาส่งเสริมการเรียนรู้ผู้เรียนจะต้องใช้กิจกรรม และฝึกปฏิบัติด้วยการใช้แบบฝึกความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนจึงเป็นทักษะของผู้เรียนที่จะต้องได้รับการพัฒนา ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงมีบทบาทที่สำคัญยิ่งในการส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถ ในทักษะดังกล่าว เพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาตามบทบาทหน้าที่ได้บรรลุตามหลักการ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. หลักการเขียน

การสอนเขียนเป็นทักษะที่นักเรียนจะต้องฝึกซ้ำกว่าทักษะอื่น ๆ และทักษะการเขียนเป็นทักษะที่สลับซับซ้อนกว่าทักษะอย่างอื่น เด็กจึงต้องมีความพร้อม โดยฝึกทักษะการฟัง การพูด และการอ่านได้ก่อน แล้วจึงเริ่มฝึกทักษะการเขียน ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มุ่งเน้นทักษะพื้นฐานในการเขียนและช่วยผู้เขียนด้วยความสนุกสนาน ไม่เบื่อ โดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้ฝึกจากง่าย ไปหายาก และให้สัมพันธ์กันกับ การฟัง การพูด การอ่าน (กรมวิชาการ. 2544 : 124 -283) มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 จุดประสงค์ของการสอนเขียนโดยทั่วไป

1) เพื่อให้นักเรียนมีทักษะในการเขียนที่ถูกต้อง รู้จักใช้ภาษาเขียนที่ดี และถูกต้องตามอักขรวิธีและตามลำดับสากลนิยม

2) เพื่อฝึกให้รู้จักลำดับความคิด และสามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้อื่นเข้าใจได้

3) ให้รู้จักสังเกต และเลือกเฟ้นถ้อยคำ สำนวน โวหาร มาใช้ให้ถูกต้องตามหลักภาษา และตามที่นิยมกัน

4) เพื่อให้เห็นความสำคัญของภาษาเขียนในการติดต่อสื่อความหมายและเข้าใจใจความแตกต่างระหว่างภาษาเขียน และภาษาพูด

5) ส่งเสริมการเขียนหนังสือได้เร็ว อ่านง่ายชัดเจน และสะอาดเรียบร้อย

6) ส่งเสริมให้มีจินตนาการ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถถ่ายทอดความคิดออกเป็นเรื่องราวให้ผู้อื่นเข้าใจความหมายได้อย่างแจ่มแจ้ง

7) ฝึกการเขียน คัดลายมือให้อ่านง่าย ชัดเจนสวยงาม เป็นระเบียบเรียบร้อย

8) ให้รู้จักเขียนเรียงความ ย่อความ จดหมาย และการเขียนประเภทอื่น ๆ ที่ควรสามารถเขียนให้ถูกต้องตามแบบแผน และได้ประโยชน์ตรงตามจุดมุ่งหมาย

9) ให้รู้จักลำดับความคิด และสาระสำคัญ ตลอดจนให้มีศิลปะในการเขียน เพื่อให้เข้าใจ

2.2 ลำดับขั้นในการสอนเขียนและการฝึกทักษะพื้นฐาน

1) ก่อนสอนครูควรตั้งใจ ให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเขียนหนังสือให้ถูกต้องชัด สวยงาม เป็นการแสดงว่า ผู้เขียนเป็นผู้มีการศึกษาดี

2) พยายามสอน ให้การเขียนสัมพันธ์กับการฟัง การพูด และการอ่าน

3) นักเรียนที่เขียนตัวสะกดผิดพลาด ครูควรใช้วิธีพูด ให้นักเรียนรู้สึกเต็มใจที่จะแก้ไขบกพร่องของตน

4) จัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ประกวดเขียนนิทาน ประกวดคัดลายมือ ประกวดเรียงความ ก็เป็นการส่งเสริมการเขียนได้อย่างหนึ่ง

5) ในการจัดสอนวิชาต่าง ๆ จัดให้ฝึกทักษะการเขียนได้เสมอ

2.3 การฝึกทักษะพื้นฐานในการเขียน

1) ฝึกสายตา ให้สังเกตความเหมือน ต่าง ขนาด เกิน ฯลฯ ของสิ่งต่าง ๆ

2) ฝึกบังคับกล้ามเนื้ออย่างอิสระ โดยให้ปั้น วาด ลากเส้น ตามใจชอบ ฝึกบังคับกล้ามเนื้อสัมพันธ์กับตา เช่น การโยงเส้น การต่อภาพตามรอย และอิสระ

3) ฝึกบังคับกล้ามเนื้อเกี่ยวกับตาในการเขียนหนังสือ โดยลากเส้นพื้นฐานเพื่อนำไปสู่การเขียนสระ พยัญชนะ

4) ฝึกทำนั่ง ทำจับดินสอ วางสมุด คือ ทำนั่งควรงั่งตัวตรง ไม่เกร็งตัว หรืออาจจะก้มตัวเล็กน้อย ทำจับดินสอควรใช้นิ้วกลางรองจับดินสอ นิ้วชี้และหัวแม่มือจับพอยุ่ไม่แน่นเกินไป และนิ้วห่างจากปลายดินสอประมาณครึ่งนิ้ว วางสมุดควรให้เอียงไปทางซ้ายเล็กน้อย

5) ฝึกเขียนพยัญชนะ สระ ตามแบบ ตามรอย และเขียนเอง

6) ฝึกเขียนคำเพื่อให้รู้จักวางสระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ให้ถูกที่

2.4 ประเภทของการสอนเขียน

2.4.1 การสอนคัดลายมือ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 2 ควรฝึกคัดตัวบรรจงเต็มบรรทัด และในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 – 4 ฝึกคัดตัวบรรจงครึ่งบรรทัด และเขียนตัวหวัดแกมบรรจงต่อไป และกิจกรรมที่ต้องเขียนควรให้เขียนตัวบรรจงทุกครั้ง และในการฝึกคัดลายมือให้สวยงามเป็นระเบียบนั้น ควรฝึกทีละอย่างและค่อย ๆ เพิ่มขึ้นทีละอย่างสองอย่าง ดังต่อไปนี้

- 1) นั่ง วางสมุด จับดินสอ ด้วยท่าทางและวิธีที่ถูกต้อง
- 2) เขียนสระ พยัญชนะ วรรณยุกต์ ถูกต้องตามแบบการเขียนอักษรไทย เช่น เริ่มเขียนจากหัวอักษร ฯลฯ
- 3) วางสระ พยัญชนะ และวรรณยุกต์ถูกต้อง
- 4) เส้นตัวพยัญชนะจรดบรรทัดบนและล่าง
- 5) เส้นตัวอักษรเรียบสม่ำเสมอ คือ ไม่หนักบ้าง เบาบ้าง ในเส้นตั้งหรือนอน
- 6) เส้นตัวอักษรตรงเรียบ และขนานกัน และในส่วนของโค้งก็ได้จังหวะสวยงาม ไม่คด ขรุขระ
- 7) ขนาดตัวอักษรได้สัดส่วน
- 8) ระยะระหว่างตัวอักษร (ช่องไฟ) เท่า ๆ กัน
- 9) สะกดถูกต้อง ไม่ตกหรือเกิน
- 10) เว้นวรรคตอนถูกต้อง
- 11) สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย
- 12) เขียนได้เร็ว สวย และถูกต้อง

ครูเป็นแบบที่สำคัญที่จะฝึกนักเรียนให้เขียนได้สวยและถูกต้อง ครูควรเดินตรวจแก้ไข และช่วยเหลือนักเรียนขณะกำลังคัด การคัดแต่ละครั้งไม่ควรใช้เวลาเกินไป 10 นาที และไม่ควรมีเนื้อหาในการคัดมากเกินไป โดยมีเนื้อหาในการคัดไม่เกิน 10 บรรทัด เพราะจะทำให้เมื่อยและเบื่อ ได้ผลงานต่ำลง

การคัดลายมือ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 – 6 ส่วนใหญ่เน้นให้เขียนหวัดแกมบรรจง ตัวอักษรถูกต้อง ชัดเจน อ่านง่าย และเขียนได้รวดเร็ว และในการเขียนหวัดแกมบรรจงในระดับชั้นนี้ จึงมีข้อควรเน้น ดังนี้

- 1) ลักษณะท่าทางในการเขียน
- 2) เขียนตัวอักษรเป็นจังหวะ หมายถึง จังหวะในการกดเครื่องเขียนในขณะที่เขียนสม่ำเสมอ ตัวไม่โย้หน้า แต่โย้หลังได้เล็กน้อย ขนาดตัวอักษรเสมอกัน มีระเบียบ สวยงาม
- 3) เขียนตัวอักษรถูกต้องตามแบบการเขียนอักษรไทย หัวไม่บอด
- 4) การเว้นระยะช่องไฟเท่ากันสม่ำเสมอ
- 5) เว้นวรรคตอนถูกต้อง ทำให้อ่านง่าย และเข้าใจเรื่องถูกต้อง
- 6) เขียนสระและเครื่องหมายถูกต้อง คือ ไม่เลยตัวพยัญชนะที่เกาะ
- 7) เขียนได้รวดเร็ว

การเขียนอักษรไทย นิยมวางามติที่วิธีลากเส้น ต้องประกอบด้วยเส้นหนัก และเส้นเบา ในอักษรตัวเดียวกัน ควรเขียนเส้นให้ต่อเนื่องกันโดยไม่ต้องยกปลายปากกาหรือดินสอบ่อย ๆ ต้องใช้

ความสังเกตและพิจารณาให้แน่ชัด แล้วจึงลากเส้นอย่าให้ยาวหรือสั้นกว่าแบบ จะทำให้ตัวไม่เท่าและไม่เป็นระเบียบ เวลาเขียนต้องลากเส้นด้วยความประณีต บรรจง ไม่ทำลวก ๆ

2.4.2 การสอนเขียนตามคำบอก

ซึ่งหมายถึง การเขียนสะกดคำ การวางสระวรรณยุกต์ถูกต้องและอ่านง่าย สะอาด และเป็นระเบียบเรียบร้อย

1) หลักสำคัญในการสอน ครูควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ

(1) ก่อนที่จะลงมือสอน ครูควรมีการสำรวจความพร้อมของนักเรียนเกี่ยวกับด้านการเขียน ดูความสามารถในการสะกดคำ ความสามารถในการใช้คำได้เหมาะสมกับระดับชั้นเพียงใด

(2) ครูควรจะได้ปลูกฝังให้นักเรียนเห็นคุณค่า ของการมีความสามารถในการเขียนสะกดคำได้ถูกต้อง

(3) ในการสอนเขียนแต่ละครั้ง ครูควรให้นักเรียนได้ทราบวัตถุประสงค์ของการเขียนครั้งนั้น ๆ เพื่อให้เขาได้มองเห็นประโยชน์ของการฝึกทักษะการเขียน

(4) นักเรียนควรจะได้มีส่วนร่วมในการเลือกหัวข้อเรื่อง เพื่อนำมาเขียนตามคำบอกได้บ้าง

(5) การเขียนตามคำบอก ไม่ควรแยกออกจากทักษะอื่นต่างหาก ควรทำกิจกรรมในระยะสั้น ๆ

(6) ครูควรพยายามใช้กลวิธี และการจูงใจ ตลอดจนการเสริมกำลังใจหลาย ๆ รูปแบบ เพื่อให้นักเรียนสนใจการเขียน และพร้อมที่จะแก้ข้อบกพร่อง

7) ครูควรพยายาม พลิกแพลงการเขียนตามคำบอกหลายๆ รูปแบบ เพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย

2) กิจกรรมการสอนเขียนตามคำบอก ที่ครูสามารถจัดทำ ได้แก่

(1) ครูนำบทความหรือหนังสือมาให้ให้นักเรียนอ่านก่อน ในเวลาที่กำหนดให้ แล้วครูเลือกคำในนั้นมาบอกให้เขียนอีกทีหนึ่ง

(2) ครูและนักเรียนร่วมกันทำบัญชีคำยากในบทเรียน ติดไว้ที่ภาพประกอบ แล้วหลังจากนั้น จึงค่อยให้นักเรียนเขียน

(3) ครูแต่งประโยคที่มีักประกอบไปด้วยคำที่มีักสะกดผิด แล้วเขียนเส้นใต้คำเหล่านั้นให้นักเรียนแก้

(4) แบ่งนักเรียนเป็นหมู่ ให้หาคำพ้องเสียงจากพจนานุกรม

อย่างไรก็ดี การเขียนควรให้เขียนเป็นประโยค หรือถ้าต้องการให้เขียนเพียงคำเดียวก็บอกเป็นรูปประโยค เพื่อป้องกันไม่ให้เขียนผิด เพราะเข้าใจผิดหรือฟังผิด

คำที่นำมาฝึกเขียนควรเป็นคำที่เรียนมาแล้ว หรืออยู่ในบทเรียน ส่วนคำที่ไม่เคยเรียนอาจนำมาฝึกบ้าง เพื่อทดสอบว่าจับหลักเกณฑ์ในการแจกลูกประสมอักษรได้หรือไม่ และคำที่เรียนแล้วควรเน้นคำที่จำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวันเป็นอันดับแรก ส่วนคำอื่น ๆ ที่นาน ๆ จึงจะใช้ก็เน้นน้อยลง

คำบางคำไม่มีในบทเรียนภาษาไทย แต่จำเป็นต้องฝึกอ่าน เขียนได้ถูก ได้แก่ คำที่จำเป็นต้องเรียนในกลุ่มประสบการณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะชื่อ นามสกุล ที่อยู่ ชื่อโรงเรียน ฯลฯ จำเป็นต้องฝึกให้เขียนให้ได้ก่อนอ่านหนังสือได้ โดยให้ลากเส้นตามรอยหรือจากรูปคำ

2.4.3 การเขียนข้อความบรรยาย หรือการแต่งความ

การสอนแต่งความชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-2 เน้นให้นักเรียนรู้จักคิด ตัดสินใจ กล้าแสดงออก โดยใช้ภาษาในการสื่อความหมายให้ผู้อื่นรู้ เข้าใจ ถูกต้องตรงกัน เนื่องจากการเขียนแต่งความมีความสัมพันธ์และมีพื้นฐานมาจากการพูด ในการสอนชั้นแรกจึงฝึกแต่งความปากเปล่าก่อน และเมื่อเขียนได้จึงให้ถ่ายทอดความคิดเห็น ความรู้สึก ฯลฯ ที่ต้องการพูดเป็นตัวหนังสือ และชี้แนะให้เข้าใจว่าการเขียนแต่งความก็คือ การเขียนตัวหนังสือแทนคำพูดนั่นเอง และในระยะเริ่มฝึกเขียนแต่งความ

3. หลักการสอนทั่วไปในการสอนภาษาไทย

ในการสอนภาษาไทยนอกเหนือจากครูผู้สอนต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษา และความสำคัญของภาษา ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น ครูผู้สอนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักการในการสอนวิชาภาษาไทย เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยให้ได้ผลดียิ่งขึ้น (สนิท สัตโยภาส. 2532 : 92) ได้เสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับหลักการสอนภาษาไทยไว้ดังต่อไปนี้

1) สอนภาษาไทยให้สอดคล้องกับธรรมชาติ

ในชีวิตประจำวันของมนุษย์ จะใช้ทักษะทางภาษาคราวละไม่น้อยกว่าสองทักษะ เช่น ฟังกับคิด คิดกับพูด คิดกับเขียน ฟังพูดคิดเขียน อ่านพูดคิดเขียน หรือพูดอ่านเขียน เพราะฉะนั้น การสอนภาษา ควรสอนให้สัมพันธ์ทักษะ ไปในการสอนแต่ละครั้งด้วย

2) ควรสอดแทรกทักษะภาษาขณะที่มีการเรียนการสอน

เพราะเราถือว่าเป็นภาษาไทย เป็นปัจจัยของการเรียนทุกวิชา ถ้าพบข้อบกพร่องเกี่ยวกับการสอนทางทักษะภาษาไทย ในขณะที่เรียนวิชาใด ควรแก้ไขทันที

3) สอนภาษาไทยให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น

ขณะสอนภาษาไทย ถ้าเนื้อหานั้นไปเกี่ยวข้องกับวิชาใด ควรสอนสัมพันธ์ได้เลย เช่น เล่าประวัติศาสตร์บางตอน วาดภาพตามจินตนาการในเรื่อง สุขภาพอนามัย เป็นต้น

4) สอนภาษาไทยเมื่อผู้เรียนมีความพร้อม

เราจะเห็นได้ในหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จะเริ่มด้วยการฝึกความพร้อมจำนวน 150 คาบ เพื่อเตรียมเด็กให้พร้อมที่จะเรียนเนื้อหาภาษาไทยต่อไป และอีกประการหนึ่งในการสอน แต่ละครั้งควรเริ่มด้วยการทำให้เด็กมีความพร้อมทั้งกาย และใจก่อนที่จะเรียนก่อนโดยรวมหมายถึง การนำเข้าสู่บทเรียน ด้วย

5) เรื่องที่นำมาสอนควรมีความหมายต่อผู้เรียน

โดยเป็นเนื้อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวเด็ก เป็นเรื่องที่ใกล้ตัวเด็ก เป็นรูปธรรม และเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน

6) ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ เพราะฉะนั้นควรฝึกบ่อย ๆ การเรียนจึงจะได้ผลดี ครู

ควรรหาแบบฝึกหัดให้เด็กฝึกหัดอย่างเพียงพอ

7) การสอนภาษาไทยโดยใช้สื่อการสอน เพื่อให้เด็กเกิดความสนใจ และมีความเข้าใจ บทเรียนยิ่งขึ้น

8) การสอนภาษาไทยโดยใช้กิจกรรมการสอน โดยเฉพาะเด็กเล็ก ๆ เพื่อช่วยให้เด็ก เรียนด้วยความเพลิดเพลิน สนุกสนาน ครูควรเปลี่ยนแปลงวิธีสอน และกิจกรรมอยู่เสมอ

9) สอนภาษาไทยโดยฝึก ให้นักเรียนรู้จักใช้ความคิด เพราะความคิดเป็นสิ่งที่ติดตัว เด็กมาแต่กำเนิด ครูควรสอนให้เด็กคิดเป็น มีเหตุผลมีวิจารณญาณ แม้แต่เด็กเล็ก ครูก็ควรสอนให้ คิดได้โดยใช้คำถามนำ

10) สอนภาษาไทยควรมีการเสริมแรงและการจูงใจอยู่เสมอ เช่น การให้รางวัล การลงโทษ การตี การชมเชย การให้คะแนน การแสดงการยอมรับของครู เป็นต้น

สรุปได้ว่า หลักการสอนทั่วไปในการสอนภาษาไทยจะให้ประสบผลสำเร็จด้วยดีนั้น ต้อง ให้สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน สอดแทรกทักษะภาษาขณะที่สอน สอนให้สัมพันธ์กับวิชาอื่นๆ สอนเมื่อผู้เรียนมีความพร้อม เนื้อเรื่องที่สอนต้องมีความหมาย ให้ผู้เรียนได้ทำแบบฝึกหัดบ่อยๆ ใช้ สื่อการสอนทุกครั้ง ฝึกให้ผู้เรียนได้คิด มีการเสริมแรงและการจูงใจอยู่เสมอ ที่สำคัญครูต้องมีความรู้ ในธรรมชาติการเรียนรู้ภาษาของเด็ก องค์ประกอบของภาษา และสอนให้เกิดทักษะสัมพันธ์ เกิด ทักษะคิดและมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันให้มากที่สุด

5. องค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย ซึ่ง องค์ประกอบสำคัญ ประกอบไปด้วย ครูผู้สอน นักเรียน และอื่นๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

5.1 ครูสอนภาษาไทย

ในการสอนภาษาไทยนั้น ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการจัดการเรียนการสอน เพราะนอกจากครูจะต้องทำหน้าที่สอนแล้ว ครูจะต้องปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียน ในด้าน การใช้ภาษาให้ถูกต้อง และการส่งเสริมให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย ดังที่ (ประดินันท์ อุปรมย์. 2526 : 37-40) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของครูภาษาไทยในระดับประถมศึกษาว่า ควรมีความรู้ในด้านต่างๆ ดังนี้

5.1.1 ความรู้ในเนื้อหาวิชาภาษาไทย ครูจะมีความมั่นใจในการสอน ถ้ามีความรู้ เกี่ยวกับเนื้อหาภาษาไทยอย่างถูกต้อง และสามารถให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่นักเรียน ความรู้ดังกล่าว (สวัสดี ประทุมราช และคณะ. 2525 : 26) ได้วิเคราะห์หลักสูตรเนื้อหาสมรรถภาพครูประถมศึกษา พบว่า สมรรถภาพความรู้ในเนื้อหาวิชาภาษาไทยที่ครูประถมศึกษาพึงมีอย่างน้อยที่สุดควรเป็นเรื่อง ต่อไปนี้

1) หลักและกฎเกณฑ์ทางภาษา

- (1) ไตรยางศ์
- (2) การผันอักษรและการผันวรรณยุกต์
- (3) การแจกลูกสะกดคำในมาตราต่างๆ ตามแบบอักษรวิธี
- (4) การประสมอักษร การอ่านเป็นคำ และการอ่านเป็นประโยค
- (5) การใช้เครื่องหมายต่างๆ
- (6) คำควบกล้ำ คำที่มีตัวการ์นต์ คำพ้อง คำประวิสรรชนีย์

และไม่ประวิสรรชนีย์

2) การใช้ภาษา

(1) หลักการฟังที่เกี่ยวข้องกับมารยาทในการฟัง การใช้ความคิดจากการฟังและการฟังเพื่อปฏิบัติ

(2) หลักการพูดที่เกี่ยวข้องกับมารยาทและการปฏิบัติตนในการพูดกับบุคคลในสถานที่และโอกาสต่างๆ การใช้เสียงหรือเน้นเสียงให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องและการใช้ภาษาเพื่อติดต่อสื่อสารกับบุคคลในฐานะต่างๆ ในโอกาสต่างๆ

(3) หลักการอ่านออกเสียงและการอ่านในใจ ได้รวดเร็วถูกต้องรวมทั้งสามารถจับใจความที่อ่านได้ตรงประเด็น

(4) หลักการเขียนเรียงความ เรียงคำ จดหมาย ย่อความ ตลอดจนการเขียนคำสัมผัสน์คล้องจอง สำนวนภาษานิทานคติธรรม คำประพันธ์ การเขียนแผนที่ แผนที่ แผนผัง คำเชิญชวน โฆษณา ข้อความในโทรเลข บันทึกประจำวัน บทความ คติพจน์ และคำขวัญ

ความรู้ดังกล่าวเป็นความรู้อย่างน้อยที่สุดที่ครูพึงมี ดังนั้นครูที่สอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา ควรมีความรู้แตกฉานและลึกซึ้งในเนื้อหาวิชาภาษาไทยมากกว่าเนื้อหาที่นำมาสอนนักเรียน

5.1.2 ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร ครูภาษาไทยควรมีความรู้ เกี่ยวกับหลักสูตรภาษาไทย ในทุกๆด้าน ได้แก่จุดประสงค์ของหลักสูตร หลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และเนื้อหา อัตราเวลาเรียน การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และเอกสารประกอบหลักสูตร

5.1.3. ความรู้เกี่ยวกับนักเรียน ครูภาษาไทยต้องมีความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาการของนักเรียน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ พัฒนาการของนักเรียน ลักษณะของนักเรียนที่มีความพร้อม ที่จะเรียน พฤติกรรมปกติและพฤติกรรมที่มีปัญหา วิธีพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ให้เกิดแก่นักเรียน การเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ ทั้งนี้ความรู้ในด้านดังกล่าวจะเป็นข้อมูลที่ทำให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้ประสบผลสำเร็จ

5.1.4 ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการที่จะจัดระบบการเรียนการสอนภาษาไทย ครูภาษาไทยควรมีความรู้เกี่ยวกับการวางแผนการสอน การใช้เทคนิคการเสริมแรง เทคนิควิธีสอนแบบต่างๆ การจัดกิจกรรมแบบต่างๆ การผลิตการใช้สื่อ ระเบียบวิธีและขั้นตอนในการประเมินผล และวิธีพัฒนาการเรียนการสอน

นอกจากนี้ (อัจฉรา ชิวพันธ์. 2531 : 5-9) ยังได้กล่าวถึงลักษณะของครูภาษาไทยว่าควรจะมีความสามารถในด้านต่างๆ 4 ด้าน ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1) ความสามารถในด้านวิชาการ หมายถึง ครูมีความรู้ความเข้าใจในขอบข่ายและเนื้อหาภาษาไทย มีความรู้รอบตัวในด้านอื่นๆ เป็นผู้ที่สนใจใฝ่รู้ ชอบชวนขวนขวายหาความรู้และความก้าวหน้าทางวิชาการอยู่เสมอ

2) ความสามารถในด้านวิชาชีพ หมายถึง การมีความรู้ความเข้าใจในองค์ประกอบของวิชาชีพ ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษา พัฒนาการของนักเรียน รวมทั้งทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ ความสามารถในการผลิตและเลือกใช้สื่อการสอน และมีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผล การสร้างแบบทดสอบประเภทต่างๆ

3) ความสามารถในการสอน หมายถึง การมีความสามารถในการจัด
 ประสบการณ์ การเรียนการสอน รู้จักดัดแปลงกิจกรรมการสอนในหลายๆลักษณะ รู้จักนำหลัก
 จิตวิทยามาประยุกต์ใช้ในการสอนอย่างได้ผล มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ เช่น การพูด การ
 อธิบาย สรุบบทเรียน

4) ความสามารถในการด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การมีความสามารถ ในการสร้าง
 ความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลทุกฝ่ายทั้งในโรงเรียนและชุมชน เช่น มีความสุภาพ อ่อนโยน ยอมรับคำ
 วิจาณ์จากผู้อื่น รู้จักปรับปรุงข้อบกพร่องของตนเอง ให้ความร่วมมือกับผู้อื่น มีความเป็นกันเองกับ
 นักเรียน และบุคคลทั่วไป

สวัสดี ปทุมราช และคณะ (2521 : 41-42) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษา ความ
 สอดคล้องระหว่างหลักสูตร การฝึกหัดครูกับหลักสูตรประถมศึกษา 2521 ได้วิเคราะห์สมรรถภาพ
 ด้านคุณลักษณะเจตคติของครูภาษาไทยไว้ดังนี้

1) คุณลักษณะและเจตคติโดยทั่วไป

- (1) คล่องแคล่วกระฉับกระเฉง เหมาะสมกับกิจกรรมต่างๆ
- (2) ใช้คำพูดง่ายๆ ชัดเจน สื่อความหมายได้ถูกต้อง
- (3) ยิ้มแย้ม แจ่มใส เบิกบาน
- (4) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
- (5) มีไหวพริบดี
- (6) แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี
- (7) มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
- (8) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- (9) รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- (10) มีขันติธรรม
- (11) ช่างสังเกต รวบรวมข้อมูล
- (12) ทำงานประณีต
- (13) มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่
- (14) เป็นตัวอย่างที่ดี
- (15) มีความเป็นประชาธิปไตย
- (16) ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ
- (17) มีเจตคติที่ดีต่อการสอน ระดับประถมศึกษาและวิชาชีพครู

2) คุณลักษณะ และเจตคติต่อกลุ่มทักษะภาษาไทย

- (1) ตระหนักในคุณค่าของภาษาไทย ในฐานะที่เป็นเครื่องมือ ในการ
 ติดต่อสื่อสารและเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ
- (2) ตระหนักในคุณค่าภาษาไทย ในแง่ที่ช่วยสร้างเสริมความงามในชีวิต
- (3) ตระหนักในคุณค่าภาษาและวรรณคดี ในฐานะที่เป็นวัฒนธรรมประจำ
 ชาติ
- (4) ใช้ภาษาไทยได้อย่างเหมาะสม

คุณลักษณะและเจตคติเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของครู ตลอดจนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู เช่น ถ้าเป็นครูที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใฝ่หาความรู้อยู่เสมอ มีไหวพริบดี และคล่องแคล่วกระฉับกระเฉง ครูก็จะกระตือรือร้น หาวิธีสอนแบบต่างๆ มาลองใช้ จัดหาสื่อการเรียนการสอน มาใช้ให้เหมาะสมกับบทเรียนและสภาพของเด็ก

จากคุณลักษณะดังกล่าวของครูภาษาไทยจะพบว่า การเป็นครูภาษาไทยที่ดีนั้นจะต้องมีคุณสมบัติที่เพียบพร้อมทั้งความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ในด้านต่างๆ รวมทั้งการมีบุคลิกอภัยาศัยที่ดี เจตคติ ถ้าครูภาษาไทยมีคุณสมบัติดังกล่าวมาข้างต้นแล้วจะทำให้การจัดการเรียนสอนภาษาไทยบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้

5.2 นักเรียน

นักเรียนเป็นองค์ประกอบที่ก่อให้เกิดการเรียนการสอน เพราะในกระบวนการเรียนการสอนนั้น ครูจะทำหน้าที่สอน ส่วนนักเรียนจะเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูหรือนักเรียนร่วมกันจัดขึ้น ครูจะต้องมีความเข้าใจในตัวนักเรียนด้วย (ทัศนีย์ ศุภเมธี. 2534 : 9) ได้กล่าวถึงลักษณะของนักเรียนที่จะช่วยให้การเรียนการสอนภาษาไทยได้ผล นักเรียนควรมีลักษณะดังนี้

- 1) พื้นความรู้ดี
- 2) มีความสนใจและตั้งใจเรียน
- 3) มีอุปการณ์การเรียน
- 4) มีสุขภาพอนามัยดี
- 5) อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี

5.3 องค์ประกอบอื่น ๆ

ได้แก่ ความสนใจและการให้ความสำคัญของด้านวิชาการของผู้บริหาร สภาพห้องเรียน อาคารเรียน สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนการสอน ความเอาใจใส่ของผู้ปกครองนักเรียน และสื่อมวลชนควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง เพราะนักเรียนเรียนรู้ภาษาจากสภาพแวดล้อม และสื่อมวลชน อันได้แก่ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น

สรุปได้ว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนถ้าจะให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้นั้น นอกจากขึ้นอยู่กับครูผู้สอน และ นักเรียน แล้วผู้บริหารยังเป็นองค์ประกอบอีกส่วนหนึ่งที่เป็นตัวผลักดันให้การบริหารจัดการด้านวิชาการของโรงเรียนดำเนินไปได้ อย่างมีคุณภาพ เพราะจะต้องมีการบริหารจัดการเรื่องสภาพอาคารเรียน ห้องเรียน สื่อการเรียนการสอน และที่สำคัญคือความร่วมมือจากผู้ปกครองนักเรียน จึงจะส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จมากที่สุด

3. หลักการ/ทฤษฎีที่เกี่ยวกับนวัตกรรมที่เลือกใช้

หลักการ แนวคิด เกี่ยวกับการสอนภาษาไทย

การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยที่จะให้มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีการเลือกวิธีสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ ดังนั้นการวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวิธีสอนที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. วิธีสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับวิธีสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะในด้านความหมาย ความสำคัญ ลักษณะของแบบฝึกที่ดี การสร้างแบบฝึก ประโยชน์ของแบบฝึก ดังนี้

1.1 ความหมายของแบบฝึก

แบบฝึก หมายถึง แบบฝึกหัดหรือชุดการสอนที่เป็นแบบฝึกที่ใช้เป็นตัวอย่าง ปัญหาหรือคำสั่งที่ตั้งขึ้น เพื่อให้นักเรียนฝึกตอบ (ราชบัณฑิตยสถาน. 2539 : 490)

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ (2537 : 490) ได้ให้ความหมายของแบบฝึก ปฏิบัติไว้ว่า หมายถึง คู่มือนักเรียน ที่นักเรียนต้องใช้ควบคู่ไปกับการเรียนการสอนจากชุด การสอนเป็นส่วนหนึ่งที่นักเรียนบันทึกสาระสำคัญและทำแบบฝึกหัดด้วย มีลักษณะคล้ายกับ แบบฝึกหัดแต่ครอบคลุมกิจกรรมที่ผู้เรียนพึงกระทำมากกว่าแบบฝึกหัด อาจกำหนดแยกเป็นแต่ ละหน่วย เรียกว่า Workbook โดยเย็บรวมเรียงตามลำดับตั้งแต่หน่วยที่ 1 ขึ้นไป แบบฝึกปฏิบัติ เป็นสมบัติส่วนตัวของผู้เรียน แต่ต้องเก็บไว้ที่ชุด การสอนเป็นตัวอย่าง 1 ชุดเสมอ

1.2 ความสำคัญของแบบฝึกทักษะอ่านจับใจความ

ในการเรียนการสอนภาษาไทย แบบฝึกเป็นอุปกรณ์การสอนอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอน โดยตรงที่จะต้องสร้างแบบฝึกให้เหมาะสมกับเรื่องที่สอน เพื่อให้เกิดทักษะและเข้าใจมากขึ้น ครูจึง ต้องคำนึงถึงวิธีสอน การเตรียมบทเรียนและการเลือกแบบฝึกหัดประกอบนอกเหนือแบบเรียน เพื่อให้การสอนประสบผลดียิ่งขึ้น เนื่องจากแบบฝึกทักษะมีความสำคัญดังที่กล่าวมาแล้ว จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องศึกษาหาความรู้ในการสร้างแบบฝึกหัดที่จะฝึกทักษะให้นักเรียน ครู จะต้องเลือกเฟ้น หรือสร้างแบบฝึกให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับการเรียนมากที่สุด ดังนั้น เกี่ยวกับเรื่องของแบบฝึกหัดได้มีนักการศึกษาของไทยให้ความรู้ความคิดและคำแนะนำเกี่ยวกับ แบบฝึกหัดไว้ดังนี้

รัชณี ศรีไพวรรณ (2527 : 12) กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกทักษะไว้ว่า

- 1) ทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนได้มากขึ้น
- 2) ให้ครูทราบความเข้าใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน
- 3) ช่วยให้ผู้สามารถปรับปรุงเนื้อหาวิธีสอน และกิจกรรมใหม่แต่ละบทเรียน
- 4) ช่วยเด็กให้เรียนได้ดีตามความสามารถของเด็ก
- 5) ฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่นและสามารถประเมินผลงานของตนเองได้
- 6) ฝึกให้เด็กทำงานตามลำดับมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย

อดุลย์ ภูปลื้ม (2539 : 24-25) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้ดังนี้

- 1) ช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจบทเรียนได้ดีขึ้น
- 2) ช่วยให้ผู้เรียนจดจำเนื้อหาของบทเรียนและคำศัพท์ต่าง ๆ ได้คงทน
- 3) ช่วยให้เกิดความสนุกสนาน
- 4) ทำให้นักเรียนทราบความก้าวหน้าของตนเอง
- 5) สามารถนำแบบฝึกมาทบทวนเนื้อหาเดิมด้วยตนเองได้

- 6) ทำให้ผู้สอนทราบความบกพร่องของนักเรียน
- 7) ทำให้ประหยัดเวลา
- 8) ทำให้นักเรียนสามารถนำภาษาไทยไปใช้ในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ลักษณะของแบบฝึกที่ดี

วรรณ วรรณแพรง (2526 : 33-38) ได้กล่าวว่า แบบฝึกที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1) เนื้อหาที่จะนำมาต้องเป็นเนื้อหาที่มีอยู่ในบทเรียนหรือสอดคล้องสัมพันธ์กับแบบเรียนทั้งที่เป็นคำ ประโยค ข้อความและเนื้อเรื่อง และมีเนื้อหาตรงตามหลักสูตรกำหนด

2) มีหลายแบบหลายลักษณะ เพื่อไม่ให้เบื่อและเป็นการท้าทายให้อยากทำ

3) ต้องช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคำ 3 ประการ คือ รู้คำเพิ่มขึ้น เข้าใจความหมายของคำดีขึ้น และสามารถในการใช้คำสูงขึ้นตามลำดับของชั้นเรียน

4) ต้องส่งเสริมให้นักเรียนใช้ความคิด โดยอาศัยความรู้และความเข้าใจเดิมเป็นพื้นฐาน

5) ต้องไม่มีลักษณะอย่างข้อสอบทั่ว ๆ ไปที่มุ่งวัดความรู้ ความเข้าใจอย่างเดียวแต่ต้องมีลักษณะที่จะเร้าความสนใจ ยั่วใจ จูงใจให้นักเรียนได้คิด ได้พิจารณา และได้ศึกษาค้นคว้าจนเกิดความรู้ความเข้าใจทักษะและความสามารถในการใช้คำสูงขึ้นได้ด้วย

จากลักษณะของแบบฝึกที่ดีที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าอุปกรณ์ที่จะช่วยให้ฝึกทักษะการอ่านให้ได้ผลสมบูรณ์นั้น ได้แก่ แบบฝึกหัด เพราะนอกจากจะช่วยเร้าให้ผู้ฝึกเกิดความสนใจในการอ่านแล้ว สามารถที่จะพัฒนาทักษะการอ่านด้านต่าง ๆ เช่น การอ่านจับใจความ ความคิดเชิงวิจารณ์ ความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างชัดเจน และนักเรียนสามารถตรวจสอบคำตอบที่ถูกต้องได้ด้วยตนเอง ทั้งนี้ในการไปสร้างแบบฝึกนั้นเราควรจะต้องนำไปใช้สอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหา ตลอดจนนักเรียนที่จะนำไปฝึกด้วย เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อนักเรียนและการใช้ภาษาให้มากที่สุด

1.4 การสร้างแบบฝึก

1) การสร้างชุดฝึกหรือแบบฝึกปฏิบัติสำหรับวิชาต่าง ๆ ย่อมไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับระดับชั้นและเนื้อหา อย่างไรก็ตามการสร้างชุดฝึกหรือแบบฝึก มีวิธีพอสรุปได้ดังนี้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. 2537 : 490) ควรมีคำชี้แจงการใช้ ที่มีการกำหนดทิศทางไว้เด่นชัด เช่น เมื่อให้ผู้เรียนอ่านข้อความใดข้อความหนึ่งแล้ว ก็จะเขียนว่า โปรดอ่านเรื่อง...หน้า...หรือ โปรดพลิกไปหน้า...เรื่อง...

(1) ควรมีตารางการปฏิบัติเพื่อให้นักเรียนวางแผนได้เอง ซึ่งเรียกว่า ใบแนะนำ หรือ Guide sheet

(2) ในกรณีที่มีกิจกรรมให้นักเรียนตอบ เต็มคำ เขียนภาพ ฯลฯ ก็ต้อง

เตรียมเนื้อหาที่ให้ไว้ในแบบฝึกให้ตรงกัน โดยใช้หมายเลขและรหัสไว้เด่นชัด พอที่ผู้เรียนจะตอบได้ตรงตามที่ครูกำหนดไว้และควรมี บัตรเฉลย ไว้ให้แต่ไม่เด่นชัดจนเกินไป เพื่อป้องกันการดูเฉลยก่อนทำกิจกรรม การมีเฉลยไว้จะช่วยแบ่งเบาภาระของครูเพราะนักเรียนช่วยกันตรวจเอง และส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคลได้ด้วย บัตรเฉลย อาจอยู่ในแบบฝึกปฏิบัติ

(3) ควรออกแบบให้สะอาดตา น่าอ่าน ใช้ภาษาที่เป็นกันเอง และมีการ์ตูนประกอบเนื้อหาให้น่าสนใจ

(4) เนื้อหาในชุดฝึกปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวกับหัวเรื่องต่าง ๆ ควรให้ตรงกับเนื้อหาหรือประสบการณ์อื่นใดที่ครูกำหนดการสร้างแบบฝึกหรือแบบฝึกปฏิบัติ

หลังจากวางแผนผลิตแบบฝึกแล้วก็จะนำไปผลิต ในการผลิตแบบฝึกต้องกำหนดจุดประสงค์ทั่วไป จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการสอน การวัดและประเมินผล เอาไว้อย่างชัดเจนจึงลงมือผลิต

ขั้นตอนการผลิตแบบฝึก การผลิตแบบฝึกตามแผนจุฬาแบ่งออกเป็น 9 ขั้นตอน ดังนี้

(1) เลือกวิชา เป็นการกำหนดเวลา จัดหมวดหมู่ของเนื้อหา และประสบการณ์อาจกำหนดเป็นหมวดวิชา หรือบูรณาการเป็นสหวิทยาการตามความเหมาะสม

(2) กำหนดหน่วยการสอน แบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็นหน่วยการสอน โดยประมาณเนื้อหาวิชาที่ครูจะถ่ายทอดให้แก่ผู้เรียนใน 1 ครั้ง ๆ ละ 40 นาที หรือมากกว่านั้น จัดตามความเหมาะสมของระดับผู้เรียน

(3) กำหนดหัวเรื่อง โดยการแบ่งหน่วยออกเป็นหัวเรื่องย่อย ๆ เพื่อสะดวกแก่การเรียนการสอน ให้สามารถดำเนินกิจกรรมไปตามลำดับขั้นตอนที่กำหนด จนบรรลุจุดประสงค์การสอน

(4) กำหนดมโนทัศน์หรือหลักการ (Concept) หลักการที่กำหนดขึ้นจะต้องสอดคล้องกับหน่วยและหัวเรื่อง โดยสรุปแนวคิด สาระ และหลักเกณฑ์สำคัญไว้ เพื่อเป็นแนวทางใน การนำเนื้อหาการสอนให้สอดคล้องกัน

(5) กำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดได้สอดคล้องกับหัวเรื่อง โดยคิดเป็นจุดประสงค์ทั่วไปไว้ก่อนแล้วจึงเปลี่ยนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ที่จะต้องมีเกณฑ์การเปลี่ยนพฤติกรรมไว้ทุกครั้ง

(6) กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้หมายถึง กิจกรรมที่จะเกิดขึ้นในชั้นเรียน โดยต้องคำนึงถึงความเหมาะสมและความเป็นไปที่คาดว่าจะเกิดประสิทธิภาพต่อการเรียนรู้สูงสุด กิจกรรมจะต้องกำหนดสื่อการสอนด้วย

(7) กำหนดแบบประเมินผลจะต้องพิจารณาการประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อที่จะทราบว่าผู้เรียนสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้หรือไม่ การวัดประเมินผลจำเป็นมากส่วนหนึ่งสำหรับชุดการสอน

(8) เลือกและผลิตสื่อการสอน การผลิตสื่อการสอนจะต้องพิจารณาจาก

กิจกรรมการเรียนการสอน ใช้สื่อประเภทใด วัสดุอุปกรณ์หรือวิธีการใดที่จะทำให้แบบฝึกได้ผลดีที่สุด การเลือกสื่อในชุดอุปกรณ์สื่อประสมจะต้องเหมาะสมกับ กิจกรรม กลุ่มผู้เรียน วิธีการเรียนโดยยึดหลักความประหยัด ไม่ใช่สื่อมากเกินไปจนความจำเป็น

(8) การหาประสิทธิภาพแบบฝึก เพื่อเป็นที่ยอมรับว่าแบบฝึกที่ผลิตขึ้นนั้นสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เรียน การกำหนดเกณฑ์การยอมรับของแบบฝึก จะต้องคำนึงถึงกระบวนการ และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น โดยกำหนดเป็นตัวเลขร้อยละของค่าเฉลี่ย เป็นสัดส่วนคะแนนก่อนเรียน (Pre - test) กับคะแนนหลังเรียน (Post - test)

1.6 ประโยชน์ของแบบฝึก

แบบฝึกเป็นสื่อการเรียนการสอนที่มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนเป็นประโยชน์ต่อผู้สอนและผู้เรียน เพราะช่วยอำนวยความสะดวกให้กิจกรรมการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ มีผู้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึก พอสรุปได้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 173 - 175) ได้เสนอถึงแบบฝึกมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในกลุ่มวิชาทักษะอย่างมาก เพราะแบบฝึกจะเป็นสื่อแห่งการปฏิบัติของนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้ในเรื่องที่ฝึกเพิ่มมากขึ้น ดังนี้

- 1) แบบฝึกเป็นส่วนเพิ่มเติมหรือส่วนเสริมหนังสือในการเรียนทักษะ เป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระของครูเพราะแบบฝึกเป็นส่วนที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบระเบียบ
- 2) ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากให้เด็กทำแบบฝึกที่เหมาะสมกับความสามารถจะช่วยให้ประสบผลสำเร็จในด้านจิตใจ
- 3) แบบฝึกเป็นเครื่องช่วยให้เด็กฝึกได้ดีขึ้น ทั้งนี้ต้องอาศัยการส่งเสริมและความเอาใจใส่ของครูผู้สอนด้วย
- 4) แบบฝึกเป็นเครื่องมือวัดผลการเรียน หลังจากจบบทเรียนแต่ละครั้ง
- 5) แบบฝึกที่จัดขึ้นเป็นรูปเล่ม เด็กสามารถเก็บรักษาไว้เป็นแนวทางเพื่อทบทวนบทเรียนด้วยตัวเอง
- 6) แบบฝึกที่จัดขึ้นนอกเหนือแบบฝึกในบทเรียนจะช่วยให้เด็กฝึกฝนความชำนาญเพิ่มขึ้น
- 7) การให้ทำแบบฝึกช่วยให้ครูทราบถึงจุดเด่น ข้อบกพร่องหรือปัญหาต่าง ๆ ของเด็กได้ชัดเจน ซึ่งมีผลต่อครูที่จะนำไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเด็ก และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู
- 8) แบบฝึกช่วยให้ประหยัดค่าใช้จ่าย และผู้เรียนสามารถบันทึกผลการฝึกพร้อมทั้งมองเห็นความก้าวหน้าของนักเรียนกำหนดเอง

สรุปได้ว่า จากลักษณะแบบฝึกหัดที่กล่าวมาข้างต้น สิ่งที่จะช่วยให้กิจกรรมการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ สามารถพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของผู้เรียนให้ได้ผลสมบูรณ์นั้น ได้แก่ แบบฝึก หรือแบบฝึกหัด เพราะนอกจากจะช่วยเร้าให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการอ่านแล้ว สามารถพัฒนาทักษะการอ่านด้านต่าง ๆ เช่น การอ่านจับใจความ ความคิดเชิงวิจารณ์ ความคิดสร้างสรรค์ได้อย่างชัดเจน และนักเรียนสามารถตรวจสอบคำตอบที่ถูกต้องได้ด้วยตนเอง ทั้งนี้ในการ

ไปสร้างแบบฝึกนั้นเราควรจะต้องนำไปใช้ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหาตลอดจนนักเรียนที่จะนำไปฝึกด้วย เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อนักเรียนและการใช้ภาษาให้มากที่สุด

2. วิธีสอนโดยใช้บทเรียนแบบโปรแกรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทยโดยใช้บทเรียนแบบโปรแกรม ในด้านความหมายวัตถุประสงค์ องค์ประกอบสำคัญ และขั้นตอนสำคัญ (ทิตนา แชมมณี . 2547 : 101) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ความหมาย

วิธีสอนโดยใช้บทเรียนแบบโปรแกรม คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการให้ผู้เรียนศึกษาจากบทเรียนสำเร็จรูปด้วยตนเอง เพื่อให้ง่ายแก่ผู้เรียนในการเรียนรู้ และการนำเสนอแก่ผู้เรียน ในลักษณะที่ให้ผู้เรียนสามารถตอบสนองต่อสิ่งที่เรียน และตรวจสอบการเรียนรู้ของตนเองได้ทันที ว่าผิดหรือถูก ผู้เรียนสามารถใช้เวลาในการเรียนรู้มากน้อยตามความสามารถ และสามารถตรวจสอบผลการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เพราะบทเรียนจะมีแบบสอบ ทั้งแบบสอบก่อนการเรียน และแบบสอบหลังการเรียนไว้ให้พร้อม

2.2 วัตถุประสงค์

วิธีสอนโดยใช้บทเรียนแบบโปรแกรม เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนรายบุคคลได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความสามารถ ความต้องการ และความสนใจของตน

2.3 องค์ประกอบสำคัญ (ที่ขาดไม่ได้) ของวิธีสอน

1) มีบทเรียนแบบโปรแกรมในเรื่องที่ตรงกับความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน

2) มีผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่เกิดจากบทเรียนแบบโปรแกรม

2.4 ขั้นตอนที่สำคัญที่ขาดไม่ได้ของการสอน

1) ผู้สอนศึกษาปัญหา ความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน

2) ผู้สอนเลือก แสวงหา หรือสร้างบทเรียนแบบโปรแกรม ในเรื่องที่ตรงกับปัญหา ความต้องการ หรือความสนใจของผู้เรียน

สรุปวิธีสอนภาษาไทยโดยใช้บทเรียนโปรแกรม เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนรายบุคคลได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความสามารถ ความต้องการ และความสนใจของตน อีกทั้งสามารถตรวจสอบผลการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เพราะบทเรียนจะมีแบบสอบ ทั้งแบบสอบก่อนการเรียน และแบบสอบหลังการเรียนไว้ให้พร้อม ผู้เรียนสามารถรู้ผลคะแนนความสามารถของตนเองได้โดยทันที

3. วิธีสอนแบบอุปนัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทยโดยใช้วิธีสอนแบบอุปนัย ในด้านความหมาย วัตถุประสงค์ องค์ประกอบสำคัญ และขั้นตอนสำคัญ (ทิตนา แคมมณี . 2547 : 37) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ความหมาย

วิธีสอนโดยใช้การอุปนัย ความหมาย คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการนำตัวอย่าง/ข้อมูล/ความคิด/เหตุการณ์/สถานการณ์ ปรากฏการณ์ที่มีหลักการ แนวคิด ที่ต้องการสอนให้แก่ผู้เรียนแฝงอยู่มาให้ผู้เรียน ศึกษาวิเคราะห์ จนสามารถดึงหลักการ / แนวคิดที่แฝงอยู่ออกมา เพื่อนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ต่อไป กล่าวอย่างสั้นๆ ได้ว่า เป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนสรุปหลักการจากตัวอย่างต่าง ๆ ด้วยตนเอง

3.2 วัตถุประสงค์

วิธีสอนโดยใช้การอุปนัย เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ สามารถจับหลักการ หรือประเด็นสำคัญได้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้ หลักการ แนวคิด หรือ ข้อความรู้อย่างต่าง ๆ อย่างเข้าใจ

3.3 องค์ประกอบสำคัญ (ที่ขาดไม่ได้) ของวิธีสอน

- 1) มีตัวอย่าง ข้อมูล สถานการณ์ เหตุการณ์ ปรากฏการณ์ ความคิด ที่เป็นลักษณะย่อยๆ ของสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้
- 2) มีการวิเคราะห์ตัวอย่างต่างๆ เพื่อหาหลักการที่ร่วมกัน
- 3) มีการสรุปหลักการ และข้อสรุปที่มีลักษณะเป็นหลักการ แนวคิด ซึ่งสามารถนำไปใช้ในสถานการณ์อื่น ๆ ต่อไปได้

3.4 ขั้นตอนสำคัญ (ที่ขาดไม่ได้) ของการสอน

- 1) ผู้สอน และผู้เรียน ยกตัวอย่าง ข้อมูล สถานการณ์ เหตุการณ์ ปรากฏการณ์ ความคิดที่มีลักษณะสำคัญของสิ่งที่จะเรียนรู้
- 2) ผู้เรียนศึกษาและวิเคราะห์หาหลักการที่แฝงอยู่ในตัวอย่างนั้น
- 3) ผู้เรียนสรุปหลักการ แนวคิดที่ได้จากตัวอย่างนั้น

สรุปวิธีสอนภาษาไทยโดยใช้การสอนแบบอุปนัย เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ สามารถจับหลักการ หรือประเด็นสำคัญได้ด้วยตนเอง เป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนสรุปหลักการจากตัวอย่างต่าง ๆ ด้วยตนเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้ หลักการ แนวคิด หรือ ข้อความรู้อย่างต่าง ๆ อย่างเข้าใจ

4. วิธีสอนโดยใช้การบรรยาย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทยโดยใช้การบรรยาย ในด้านความหมาย วัตถุประสงค์ องค์ประกอบสำคัญ และขั้นตอนสำคัญ (ทิตนา แคมมณี . 2547 : 13) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.1 ความหมาย

วิธีสอนโดยใช้การบรรยาย คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้บรรยายให้ผู้เรียนเกิด

การเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการ พูด บอก เล่า อธิบายสิ่งที่ต้องการสอนแก่ผู้เรียน ให้ผู้เรียนซักถาม แล้วประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้วยวิธีใด วิธีหนึ่ง

4.2 วัตถุประสงค์

วิธีสอนโดยใช้การบรรยาย เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนจำนวนมากได้เรียนรู้เนื้อหาสาระ หรือข้อความรู้จำนวนมากพร้อม ๆ กันได้ในเวลาที่จำกัด

4.3 องค์ประกอบสำคัญ (ที่ขาดไม่ได้) ของวิธีการสอน

- 1) มีเนื้อหาสาระ หรือ ข้อความที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้
- 2) มีการบรรยาย (พูด บอก เล่า อธิบาย)
- 3) มีผลการเรียนรู้ ของผู้เรียนที่เกิดจากการบรรยาย

4.4 ขั้นตอนสำคัญ (ที่ขาดไม่ได้) ของการสอน

- 1) ผู้สอนเตรียมเนื้อหาสาระที่จะบรรยาย
- 2) ผู้สอนบรรยาย พูด บอก เล่า อธิบาย เนื้อหาสาระที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้

- 3) ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถาม และประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

สรุปวิธีสอนภาษาไทยโดยใช้การบรรยาย เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนจำนวนมากได้เรียนรู้เนื้อหาสาระ หรือข้อความรู้จำนวนมากพร้อม ๆ กันได้ในเวลาที่จำกัด ซึ่งจะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับผู้เรียนที่จะตั้งใจฟัง จับประเด็นสำคัญได้มากน้อยเพียงใด

5. วิธีสอนโดยใช้ศูนย์การเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทยโดยใช้ศูนย์การเรียนรู้ ในด้านความหมาย วัตถุประสงค์ องค์ประกอบสำคัญ และขั้นตอนสำคัญ (ทิตินา แคมมณี. 2547 : 96-97) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

5.1 ความหมาย

วิธีสอนโดยใช้ศูนย์การเรียนรู้ คือ กระบวนการในการสอนให้ผู้เรียนบรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยผู้สอนให้ผู้เรียนศึกษา หาความรู้ด้วยตนเองจากศูนย์การเรียนรู้ หรือ มุมความรู้ ซึ่งผู้สอนได้จัดเตรียมเนื้อหา สาระ และกิจกรรมที่ใช้สื่อการสอนหลาย ๆ อย่าง ประสมกันเอาไว้ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ปกติศูนย์การเรียนรู้จะมีหลายศูนย์ แต่ละศูนย์จะมีเนื้อหาสาระ เบ็ดเสร็จในตัวเอง ผู้เรียนจะหมุนเวียนการเข้าศูนย์ต่าง ๆ จนครบทุกศูนย์ โดยมีศูนย์สำรองไว้ สำหรับผู้เรียนที่เรียนรู้ได้เร็ว และทำกิจกรรมเสร็จก่อนคนอื่น ๆ ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้จัดเตรียมศูนย์ การเรียน ให้คำแนะนำ ช่วยอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้แก่ผู้เรียน และประเมินพฤติกรรมการ เรียนรู้ของผู้เรียน

5.2 วัตถุประสงค์

วิธีสอนโดยใช้ศูนย์การเรียนรู้ เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนได้ศึกษา ค้นคว้า และ เรียนรู้ด้วยตนเอง

5.3 องค์ประกอบสำคัญ (ที่ขาดไม่ได้) ของวิธีสอน

- 1) มีชุดการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาสาระ บัตรคำสั่ง ในการ

ทำกิจกรรม วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ และสื่อที่จำเป็นสำหรับทำกิจกรรม รวมทั้งแบบวัดและประเมินผลการเรียนรู้

2) มีศูนย์การเรียนรู้ หรือมุมความรู้ หรือสถานที่สำหรับของผู้เรียนในการศึกษา และทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้ในบัตรคำสั่ง

3) ผู้เรียนศึกษาและทำกิจกรรมตามศูนย์ต่าง ๆ ร่วมกันเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคล จนครบทุกศูนย์ หรือครบทุกเนื้อหา

4) ผู้เรียนมีผลการเรียนรู้ที่เกิดจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในศูนย์

สรุปวิธีสอนภาษาไทยโดยใช้ศูนย์การเรียนรู้ เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า และเรียนรู้ด้วยตนเอง จากศูนย์การเรียนรู้ หรือ มุมความรู้ ซึ่งผู้สอนได้จัดเตรียมเนื้อหาสาระ และกิจกรรมที่ใช้สื่อการสอนหลาย ๆ อย่าง ประสมกันเอาไว้ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้

6. วิธีสอนโดยใช้การทดลอง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทยโดยใช้การทดลอง ในด้านความหมาย วัตถุประสงค์ องค์ประกอบสำคัญ และขั้นตอนสำคัญ (ทิตินา แชมมณี . 2547 : 24) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

6.1 ความหมาย

วิธีสอนโดยใช้การทดลอง คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการให้ผู้เรียนเป็นผู้กำหนดปัญหา และสมมุติฐานในการทดลอง และลงมือทดลองปฏิบัติ ตามขั้นตอนที่กำหนด โดยใช้วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล สรุปและอภิปรายผลการทดลอง และสรุปการเรียนรู้ ที่ได้รับจากการทดลอง

6.2 วัตถุประสงค์

วิธีสอนโดยใช้การทดลอง เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนรายบุคคล หรือรายกลุ่มเกิดการเรียนรู้ โดยการเห็นผลประจักษ์ ชัดเจน จากการคิด และการกระทำของตนเอง ทำให้การเรียนรู้นั้นตรงกับความเป็นจริง มีความหมายสำหรับผู้เรียน และจำได้นาน

6.3 องค์ประกอบ (ที่ขาดไม่ได้) ของวิธีสอน

- 1) มีปัญหาและสมมุติฐานในการทดลอง
- 2) มีวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับการทดลอง
- 3) มีการทดลอง
- 4) มีผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่เกิดขึ้นจากการทดลอง

6.4 ขั้นตอนสำคัญ (ที่ขาดไม่ได้) ของการสอน

1) ผู้สอน / ผู้เรียน กำหนดปัญหาและสมมุติฐานในการทดลอง
 2) ผู้สอนให้ความรู้ที่จำเป็นต่อการทดลอง ให้ขั้นตอนและรายละเอียดในการทดลองแก่ผู้มาเรียน โดยใช้วิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม
 3) ผู้เรียนลงมือทดลอง โดยใช้วัสดุ อุปกรณ์ ที่จำเป็นตามขั้นตอนที่กำหนด และบันทึกข้อมูลการทดลอง

4) ผู้เรียนวิเคราะห์ และสรุปผลการทดลอง

5) ผู้สอนและผู้เรียน อภิปรายผลการทดลอง และสรุปการเรียนรู้

สรุปวิธีสอนภาษาไทยโดยใช้การทดลอง เป็นอีกวิธีหนึ่งที่สามารถทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนรายบุคคล หรือรายกลุ่มเกิดการเรียนรู้ โดยการเห็นผลประจักษ์ ชัดเจน จากการคิด และการกระทำของตนเอง ทำให้การเรียนรู้นั้นตรงกับความเป็นจริง มีความหมายสำหรับผู้เรียน และจำได้นาน

7. วิธีสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทยโดยใช้กรณีตัวอย่าง ในด้านความหมาย วัตถุประสงค์ องค์ประกอบสำคัญ และขั้นตอนสำคัญ (ทิตินา แคมมณี. 2547 : 72) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

7.1 ความหมาย

วิธีสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง คือ กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนศึกษาเรื่องที่สมมุติขึ้นจากความเป็นจริงและตอบประเด็นคำถาม เกี่ยวกับเรื่องนั้น แล้วนำคำตอบและเหตุผลที่มาของคำตอบนั้นมาใช้เป็นข้อมูลมาใช้อภิปราย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์

7.2 วัตถุประสงค์

วิธีสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนฝึกฝนการเผชิญและแก้ปัญหาโดยไม่ต้องรอให้เกิดปัญหาจริง เป็นวิธีการที่เปิดโอกาส ให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์และเรียนรู้ความคิดของผู้อื่น ช่วยให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น

7.3 องค์ประกอบสำคัญ (ที่ขาดไม่ได้) ของวิธีสอน

- 1) มีกรณีเรื่องที่คล้ายกับเหตุการณ์จริง
- 2) มีประเด็นคำถามให้คิด พิจารณาหาคำตอบ
- 3) มีคำตอบที่หลากหลาย คำตอบไม่มีถูกผิดอย่างชัดเจน หรือแน่นอน
- 4) มีการอภิปรายเกี่ยวกับสภาพการณ์ ปัญหา มุมมอง และวิธีแก้ปัญหาของผู้เรียน

และสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ

7.4 ขั้นตอนสำคัญที่ขาดไม่ได้ของการสอน

- 1) ผู้สอน/ผู้เรียน นำเสนอกรณีตัวอย่าง
- 2) ผู้เรียนศึกษากรณีตัวอย่าง
- 3) ผู้เรียนอภิปราย ประเด็น คำถาม เพื่อหาคำตอบ
- 4) ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายคำตอบ
- 5) ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายเกี่ยวกับปัญหา วิธีแก้ปัญหาของผู้เรียน และสรุป

การเรียนรู้ที่ได้รับ

สรุปวิธีสอนภาษาไทยโดยใช้กรณีตัวอย่าง เป็นอีกวิธีหนึ่งที่สามารถทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนฝึกฝนการเผชิญ และแก้ปัญหาโดยไม่ต้องรอให้เกิดปัญหาจริง เป็นวิธีการที่เปิดโอกาส ให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ และเรียนรู้ความคิดของผู้อื่น ช่วยให้ผู้เรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น

8. วิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับวิธีสอนภาษาไทยโดยใช้การแสดงบทบาทสมมุติ ในด้านความหมาย วัตถุประสงค์ องค์ประกอบสำคัญ และขั้นตอนสำคัญ (ทศนา แชมมณี. 2547 : 65-67) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

8.1 ความหมาย

วิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมุติ คือกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยการให้ผู้เรียนสวมบทบาท ในสถานการณ์ ซึ่งมีความใกล้เคียงกับความเป็นจริง และแสดงออกตามความรู้สึกนึกคิด ของตน และนำเอาการแสดงออก ของผู้แสดงทั้งทางด้านความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่สังเกตพบ มาเป็นข้อมูลในการอภิปราย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์

8.2 วัตถุประสงค์

วิธีสอนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมุติ เป็นวิธีการที่มุ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ การเอาใจเขามาใส่ใจเราเกิดความเข้าใจในความรู้สึก และพฤติกรรมทั้งของตนเอง และผู้อื่น หรือเกิดความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับบทบาทสมมุติ ที่ตนแสดง

8.3 องค์ประกอบสำคัญที่ขาดไม่ได้ของวิธีสอน

- 1) มีสถานการณ์สมมุติ และบทบาทสมมุติ
- 2) มีการแสดงบทบาทสมมุติ
- 3) มีการอภิปรายเกี่ยวกับความรู้ ความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้แสดง และสรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ

8.4 ขั้นตอนสำคัญ (ที่ขาดไม่ได้) ของการสอน

- 1) ผู้สอน / ผู้เรียน นำเสนอสถานการณ์ และบทบาทสมมุติ
- 2) ผู้สอน / ผู้เรียน เลือกผู้แสดงบทบาท
- 3) ผู้สอนเตรียมผู้สังเกตการณ์
- 4) ผู้เรียนแสดงบทบาท และสังเกตพฤติกรรมที่แสดงออก

สรุปวิธีสอนภาษาไทยโดยใช้การแสดงบทบาทสมมุติ เป็นอีกวิธีหนึ่งที่สามารถทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถฝึกทักษะทางภาษาไทยได้อย่างครอบคลุมทุกทักษะ เช่น การฟัง การดู การพูด การอ่าน การเขียนและฝึกกระบวนการ ส่งเสริมให้ผู้เรียนกล้าแสดงออกและมีความมั่นใจในการใช้ภาษาไทยมากยิ่งขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี รูปแบบของการจัดการเรียนรู้ ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ การปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ และประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีนักการศึกษาหลายท่านได้รวบรวมไว้ ดังนี้

1. ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 112) ให้ความหมายของแผน

การสอน คือ การนำวิชาที่จะต้องสอนตลอดภาคเรียนมาสร้างเป็นแผนกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่ออุปกรณ์การสอนและการวัดประเมินผล สำหรับเนื้อหาสาระ และจุดประสงค์การเรียนรู้ย่อยๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือจุดเน้นของหลักสูตร สภาพผู้เรียน ความพร้อมของโรงเรียนในด้านวัสดุอุปกรณ์ และตรงกับชีวิตจริงในท้องถิ่น

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2547:17) ให้ความหมายของแผนการสอนว่า คือ การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเป็นแนวทางดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้ง โดยกำหนดสาระสำคัญ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม การเรียนการสอน สื่ออุปกรณ์ ตลอดจนการวัดประเมินผล

วัชรารักษ์ กองมณี (2546 : 35) ให้ความหมายของแผนการสอนว่า การบันทึกหรือการกำหนดขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้ง

แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยคำแนะนำวิชาที่จะต้องสอนตลอดปีการศึกษา มาสร้างเป็นเครื่องมือสำหรับใช้ในการสอนโดยกำหนดวิธีสอน สื่ออุปกรณ์ การวัดผล ประเมินผล เพื่อให้ให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนด

2. ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญ เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การวางแผนการจัดการเรียนรู้ของครู เป็นหัวใจของการนำผู้เรียนไปสู่จุดหมายปลายทางที่กำหนดว่าจะต้องเลือกใช้กิจกรรม กระบวนการเรียนการสอนลักษณะใดจึงสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้จึงมีความสำคัญดังต่อไปนี้

สุพล วังสินธุ์ (2536 : 6) กล่าวว่า แผนการสอนเป็นกุญแจดอกสำคัญที่จะทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น พอสรุปใจความสำคัญได้ดังนี้

- 1) ทำให้เกิดการวางแผนวิธีสอนวิธีเรียนที่ดี ที่เกิดจากการผสมผสานความรู้ และจิตวิทยาทางการศึกษา
- 2) ช่วยให้ครูมีคู่มือการสอนที่ทำด้วยตนเองล่วงหน้าทำให้ครูมีความมั่นใจในการสอนได้ตามเป้าหมาย
- 3) ส่งเสริมให้ครูเฝ้าหาความรู้ทั้งหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนตลอดจนการวัดผลประเมินผล
- 4) ใช้เป็นคู่มือสำหรับครูที่มาสอนแทน
- 5) เป็นหลักฐานแสดงข้อมูลที่ถูกต้อง เทียบตรง เป็นประโยชน์ต่อวงการการศึกษา
- 6) เป็นผลงานทางวิชาการแสดงความชำนาญการและเชี่ยวชาญของผู้จัดทำ

ทวีศักดิ์ ไชมาโย (2537 : 4-5) ให้ความสำคัญของแผนการสอนไว้ว่าดังนี้

- 1) ช่วยให้ครูมีโอกาสศึกษาหาความรู้ในเรื่องหลักสูตร แนวการสอนการจัดทำสื่อประกอบการสอน ตลอดจนการวัดผลและประเมินผลอย่างละเอียดทุกแง่มุม

2) ช่วยให้เกิดการวางแผนวิธีสอนวิธีเรียนที่มีความหมายยิ่งขึ้น เพราะการจัดทำแผนการสอนเป็นการผสมเนื้อหาสาระและจุดประสงค์การเรียนรู้จากหลักสูตรจิตวิทยาการศึกษาหรือนวัตกรรมการเรียนใหม่ๆตลอดจนปัจจัยอำนวยความสะดวกของโรงเรียนและสภาพความสนใจ ความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและทรัพยากรในท้องถิ่น โดยใช้วิธีการเชิงระบบเพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3) ช่วยให้ครูมีคู่มือที่ทำด้วยตนเองไว้ล่วงหน้า เพื่อให้เกิดความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ครบถ้วน สอดคล้องกับระยะเวลาและจำนวนคาบที่มีอยู่จริงในแต่ละภาคเรียน นั่นคือ สอนให้ได้ครบถ้วนและทันเวลา ช่วยให้ครูมีความมั่นใจในการสอนมากขึ้น

4) ทำให้การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ให้ครูสามารถวินิจฉัยจุดอ่อนของนักเรียนที่จะได้รับการแก้ไขและทราบจุดเด่นที่ควรได้รับการส่งเสริมต่อไป นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูได้เห็นภาพการทำงานของตนเองได้เด่นชัดยิ่งขึ้น

5) ครูผู้สอนสามารถใช้เป็นข้อมูลที่ถูกต้องเที่ยงตรง เพื่อเสนอแนะแก่บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ กรมวิชาการ ศึกษาในเทศก์และผู้บริหาร เพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

6) ช่วยให้ผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องสามารถทราบขั้นตอน กระบวนการต่างๆในการสอนของครู เพื่อการนิเทศติดตามและประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7) ถ้าผู้สอนติดธุระจำเป็นไม่สามารถสอนด้วยตนเองได้ แผนการสอนต้องใช้เป็นเครื่องมือแก่ผู้สอนแทนได้เป็นอย่างดี

8) เป็นพัฒนาวิชาชีพครูที่แสดงว่า งานสอนต้องได้รับการฝึกฝนให้มีความเชี่ยวชาญ โดยเฉพาะมีเครื่องมือและเอกสารที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ

9) เป็นผลงานทางวิชาการอย่างหนึ่ง que แสดงให้เห็นถึงความชำนาญการพิเศษหรือความเชี่ยวชาญ ของผู้จัดทำแผนการสอน ซึ่งสามารถนำไปพัฒนางานในหน้าที่ และเสนอเลื่อนระดับให้สูงขึ้นได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 112) กล่าวว่า สิ่งสำคัญที่ผู้สอนควรพิจารณา คือ การวางแผนการสอนในการจัดกิจกรรมใดๆถ้าได้เริ่มต้นด้วยการวางแผนงานนั้นๆ ย่อมเกิดประสิทธิภาพได้สูงสุด ถ้าครูผู้สอนได้คิดวางแผนการสอนย่อมมีผลทำให้งานนั้นบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ การวางแผนการสอนล่วงหน้าย่อมทำให้ครูผู้สอนมีความมั่นใจในการสอน

วัชรารักษ์ กองมณี (2546 : 36) กล่าวว่า แผนการสอนมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดประสงค์ของนักเรียนได้ง่าย

แผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดประสงค์ของหลักสูตร เพราะแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นการวางแผนการจัดกิจกรรมทั้งหมดที่เอื้อและตอบสนองต่อความต้องการ ความรู้ความสามารถของนักเรียน การวางแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้าทำให้ผู้สอนเกิดความมั่นใจ

3. ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2541 : 18) กล่าวถึงลักษณะของการสอนที่ดี ไว้ดังนี้

- 1) เป็นแผนการสอนที่มีกิจกรรมให้นักเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติให้มากที่สุด โดยครูเป็นเพียงผู้คอยชี้แนะ ส่งเสริม หรือกระตุ้นให้นักเรียนดำเนินตามกิจกรรมในแผนการสอน
- 2) เป็นแผนการสอนที่ให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นหาคำตอบเอง หรือทำสำเร็จด้วยตนเอง โดยครูพยายามลดบทบาทจากการเป็นผู้สอน หรือผู้บอกคำตอบมาเป็นผู้คอยกระตุ้นด้วยคำถามหรือปัญหาให้นักเรียนเป็นคนหาคำตอบด้วยตนเอง
- 3) เป็นการสอนที่เน้นกระบวนการ มุ่งให้นักเรียนรับรู้และนำไปใช้ได้จริง
- 4) เป็นแผนการสอนที่ส่งเสริมและใช้วัสดุอุปกรณ์ที่สามารถจัดหาได้ในท้องถิ่น

4. รูปแบบของการจัดการเรียนรู้

การจัดการแผนการศึกษามีหลายรูปแบบทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพความพร้อมและลักษณะของสิ่งแวดล้อมของครูผู้สอนแต่ละคน มีลักษณะดังต่อไปนี้

4.1 รูปแบบตาราง โดยจัดรายละเอียดของเนื้อหาไว้ในตารางตัวอย่างดังภาพประกอบหนึ่ง (สำนักงานการศึกษาแห่งชาติ. 2541 : 34)

ตัวอย่าง แผนการจัดการเรียนรู้แบบตาราง

สาระสำคัญ	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้	การวัดผลและประเมินผล
.....
.....

4.2 รูปแบบบรรยาย เขียนรายละเอียด และขั้นตอนการจัดกิจกรรมเรียงเป็นข้อได้แก่ การจัดหัวข้อจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียนรู้ และการประเมินผลเรียงลำดับก่อนหลังตัวอย่างดังภาพประกอบ 2 (กรมวิชาการ.2544 : 49)

กลุ่มสาระ.....ชั้น.....ภาคเรียนที่..... ชื่อแผน.....เวลา.....ชั่วโมง 1. จุดประสงค์..... 2. สาระการเรียนรู้..... 3. กระบวนการจัดการเรียนรู้..... 4. กระบวนการวัดและประเมินผล..... 5. แหล่งการเรียนรู้.....

ภาพประกอบ 1 แผนการเรียนรู้แบบบรรยาย

4.3 รูปแบบผสม เป็นการเขียนแผนรายละเอียดของแผนการจัดการเรียนรู้ เรียงลำดับตามขั้นตอนและแทรกด้วยตาราง ตัวอย่างดังภาพประกอบ 3 (เสน่ห์ ทิมสุกใส.2542:459)

ชั้น.....กลุ่มประสบการณ์..... หน่วยที่.....หน่วยย่อยที่.....เวลา.....คาบ		
วัน เดือน ปี	รายการ	หมายเหตุ
.....
.....

ภาพประกอบ 2 ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้แบบผสม

5. ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

เชมรัฐ โตไทยะ (2540 : 12) เสนอขั้นตอนในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ดังนี้

- 1) ศึกษาหลักสูตรและเอกสารค้นคว้า เช่น ศึกษาคู่มือหลักสูตร
- 2) ศึกษาแนวการสอน การวัดและประเมินผล
- 3) เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เป็นการผสมผสานเนื้อหาและจุดประสงค์

ของหลักสูตรหลักจิตวิทยา นวัตกรรมการเรียนรู้ใหม่ และปัจจัยความพร้อมของโรงเรียน ตลอดจนความต้องการของชุมชนที่เกี่ยวข้อง การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ช่วยให้ครูมีทิศทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ชัดเจนและเกิดประโยชน์กับผู้เรียนได้มากที่สุด

6. ส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูใช้ในการเตรียมการสอนมีหลายรูปแบบ มีได้กำหนดแบบใดแบบหนึ่ง ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและสะดวกในการใช้ หัวข้อหรือองค์ประกอบในแผนการจัดการเรียนรู้ควรมีดังนี้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 49) กำหนดรูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนว่า ควรประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

- 1) จุดประสงค์
- 2) สารการเรียนรู้
- 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้
- 4) กระบวนการวัดผลประเมินผล

เชมรัฐ โตไทยะ (2540 : 13-41) เสนอรายละเอียดของแผนการจัดการเรียนรู้

1) สารสำคัญ/ความคิดรวบยอด หรือสรุปเนื้อหาของสาระสำคัญหรือความคิดรวบยอด หมายถึง ความคิดความเข้าใจของบุคคล เกี่ยวกับวัตถุสิ่งของ เหตุการณ์ต่าง ๆ โดยสรุปเป็นแก่นสาร หรือเนื้อหาที่สำคัญ เพื่อให้เป็นแนวทาง หรือจุดเน้นของเรื่องที่เรียน ดังนั้น การเขียนสารสำคัญควรเขียนเป็นข้อความสั้น ๆ ให้สรุปเนื้อหา อ่านแล้วเข้าใจ

2) จุดประสงค์การเรียนรู้ หมายถึง สิ่งที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

3) เนื้อหา หมายถึง มวลประสบการณ์ที่จัดให้ผู้เรียนมี 2 ลักษณะ คือ เนื้อหาหลัก และเนื้อหาย่อย หรือเนื้อหาโดยละเอียดกำหนดขึ้น โดยศึกษาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และต้องคำนึงถึงความยากง่ายของเนื้อหา ความสัมพันธ์ของเนื้อหา ระดับผู้เรียนและเวลาเรียน

4) กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง พฤติกรรมระหว่างครูกับนักเรียนจัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ และได้รับประสบการณ์ตามความคาดหวัง ของการสอน การจัดกิจกรรมควรคำนึงถึงหลักการที่สำคัญคือ การให้ผู้เรียนเป็นผู้กระทำ และปฏิบัติให้เห็นผลของการกระทำเป็นประสบการณ์ตรง ผู้ช่วยทำหน้าที่ช่วยเหลือและดำเนินกิจกรรมให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมาย มีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

(1) ชี้นำ หรือการนำเข้าสู่บทเรียน เป็นกิจกรรมทบทวนความรู้เดิม ไร่่าความสนใจ เข้าสู่การเรียนในบทเรียนใหม่

(2) ชี้นสอน เป็นกิจกรรมที่กำหนดไว้เพื่อสนองจุดประสงค์ของแผนการจัดการเรียนรู้

(3) ชี้นสรุป หรือการสรุป เป็นการสรุปบทเรียน เพิ่มพูนประสบการณ์แก่ผู้เรียน

5) ทักษะกระบวนการที่นักเรียนได้ฝึกกระบวนการเรียนการเรียนการสอน สรุปได้เป็น 11 กระบวนการ คือ

(1) ทักษะกระบวนการ 9 ประการ เป็นทักษะกระบวนการที่รวบรวมวิธีสอนต่าง ๆ เข้าด้วยกัน การสอนไม่จำเป็นต้องเรียงตามลำดับขั้น

(2) กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด ใช้สอนคำนิยามศัพท์และแนวคิด

(3) กระบวนการสร้างความตระหนัก เป็นกระบวนการขั้นหนึ่ง

ของทักษะกระบวนการ 9 ประการ เพื่อให้ผู้เรียนรับรู้ เห็นความจำเป็น ความสำคัญของปัญหา

(4) กระบวนการปฏิบัติ ให้ผู้เรียนได้ลงมือสัมผัสกับปัญหาด้วยตนเอง

(5) กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ เป็นกระบวนการทางปัญญา

(6) กระบวนการแก้ปัญหา เป็นกระบวนการหาคำตอบหรือปัญหา

(7) กระบวนการกลุ่ม ฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะในการทำงานร่วมกัน

(8) กระบวนการทางคณิตศาสตร์ ประกอบด้วย การสอนทักษะการคิดคำนวณ และการสอนทักษะการแก้ปัญหาโจทย์

(9) กระบวนการสร้างเจตคติ เป็นการสร้างความรู้สึกรักพึงพอใจ ชื่นชมต่อสิ่งใด สิ่งหนึ่ง

(10) กระบวนการสร้างค่านิยม เป็นการฝึกและปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์แยกแยะการกระทำที่ดี หรือไม่ดีได้

(11) กระบวนการเรียนรู้ความเข้าใจ

6) สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ หรือวิธีการต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ สื่อการสอนมีความสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดังนี้

- (1) กระตุ้นความสนใจของนักเรียน ในเรื่องที่จะเรียน
- (2) ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้โดยการสังเกตและปฏิบัติจริง
- (3) ให้ประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมแก่นักเรียน
- (4) ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ได้เร็วขึ้น
- (5) สร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนการสอน
- (6) สร้างสภาพการณ์ที่เปิดกว้างต่อการเรียนรู้

7) การวัดผลและประเมินผล

การประเมินผล หมายถึง การตรวจสอบหลังจากเรียนไปแล้วว่านักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมดังที่คาดหวังหรือไม่ เนื่องจากการประเมินผลเป็นกระบวนการต่อเนื่องของการเรียนการสอน ครูผู้สอนจึงต้องมีการประเมินเป็นระยะ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน และวิธีการสอน เพื่อตัดสินผลการเรียน เพื่อพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีต้องบอกวิธีการวัดผล เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การทดสอบ และเครื่องมือในการวัดผลประเมินผลมีหลายชนิด เช่น แบบทดสอบ แบบสังเกต เป็นต้น

8) ภาคผนวก การเขียนภาคผนวกเป็นการจัดทำในส่วนที่เพิ่มเติมให้

แผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนมีความสมบูรณ์และช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้สอน ได้แก่ รายละเอียด เนื้อหาหรือใบความรู้ วิธีดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ รูปภาพ บัตรคำ ข้อสอบ ภาพประกอบ แผนที่ ใบงาน รายชื่อเอกสารอ้างอิง เพลง เป็นต้น ดังนั้น ครูผู้สอนรู้ว่าสิ่งที่ควรเพิ่มอะไรมาหรือน้อยเพียงใดให้เหมาะสมที่สุด

9) ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ปัญหาและข้อเสนอแนะหลังการใช้

แผนการจัดการเรียนรู้ เป็นการสรุปผลจากการใช้แผนแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ โดยบันทึกข้อมูลสภาพความเป็นจริงที่เกี่ยวข้องกับผู้สอน พฤติกรรมของนักเรียน กิจกรรมสื่อการเรียน เครื่องมือวัดและประเมินผล รวมทั้งระยะเวลาจัดกิจกรรมแต่ละอย่าง แนวทางการบันทึกผลการใช้แผนมี 2 ลักษณะ คือ เขียนเป็นความเรียง เขียนเป็นข้อ ๆ เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค พร้อมทั้งสิ่งที่ควรเพิ่มเติม แก้ไข เพื่อใช้เป็นแนวทางการเขียนปัญหาและข้อเสนอแนะ

7. การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้

การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นกระบวนการสำคัญในการปรับปรุงแผนและพัฒนารูปแบบการสอนดังที่ (เชมรัฐ โตไทยะ. 2540 : 43) เสนอว่า การปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เป็นลักษณะการเพิ่มหรือลดบางส่วน เช่น

- 1) จุดประสงค์ ควรเขียนให้สามารถวัดพฤติกรรมได้
- 2) การประเมินผลครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ความรู้ ทักษะ และคุณธรรมจริยธรรม
- 3) การเขียนกิจกรรมการเรียนการสอน ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นกระบวนการให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติมากที่สุด

4) สื่อการเรียนการสอน ทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542 :170-171) กล่าวถึงการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า เมื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เรียบร้อยแล้ว ควรมีการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม ครบคลุม เพื่อการปรับปรุงแก้ไข แผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น อาจดำเนินการได้ 3 ระยะ คือ

1) การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ก่อนนำไปใช้ เป็นการตรวจสอบว่าเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หรือไม่มีข้อบกพร่องอย่างไร

2) ประเมินแผนการสอนระหว่างการนำไปใช้ เป็นการตรวจสอบการปฏิบัติตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยการสังเกต และบันทึกปัญหา

3) การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เมื่อสิ้นสุดการใช้ เป็นการประเมินว่าแผนการจัดการเรียนรู้นั้น บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่

8. การปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้

การปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้คือ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ นำแผนไปทดลองใช้และเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์คุณภาพและประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ขั้นตอนการปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้สรุปได้ดังนี้ (เขมรัฐ โต้ไทยะ. 2540 : 42)

1) ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยได้รับความเห็นชอบจากผู้มีประสบการณ์ ซึ่งอาจประกอบด้วย ศึกษานิเทศก์ ครูผู้มีประสบการณ์ เป็นต้น

2) ทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้

3) ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งก่อนและหลังแผนการจัดการเรียนรู้

4) รวบรวมข้อมูลจากข้อ 2 และ ข้อ 3 มาวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผน

5) จัดทำรายงานผลการสร้างและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้

6) จัดพิมพ์เผยแพร่และรับฟังความคิดเห็น เสนอแนะผู้ใช้ให้พัฒนาต่อไป

9. ประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 18) กล่าวถึงประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1) ช่วยให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจจุดมุ่งหมายของเรื่องที่จะจัดกิจกรรม และเลือกจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ตรงกับความมุ่งหมายของหลักสูตรส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามลำดับขั้นตอน และทันเวลา

2) ช่วยให้ครูมีความเชื่อมั่นต่อตนเองมากขึ้นเมื่อได้เตรียมการสอนอย่างดีแล้ว การสอนก็จะเป็นไปอย่างเรียบร้อย

3) ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็ว เพราะเมื่อครูเตรียมการสอนดี ย่อมทำให้ครูมีความมั่นใจในการจัดกิจกรรมไปตามขั้นตอน จนนักเรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจเร็วขึ้น

4) ทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติต่อการเรียน เพราะในการที่ครูมีความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และจัดได้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียน เรียนด้วยความสนุกสนาน และเกิดเจตคติที่ดีต่อเรื่องที่เรียน

5) ทำให้นักเรียนเกิดความศรัทธา เลื่อมใสในตัวครู เพราะมีความมั่นใจว่าการเตรียมการสอนมาอย่างดีแล้ว กระบวนการเรียนการสอนย่อมเป็นไปตามลำดับขั้นตอนอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนก็จะเกิดความเลื่อมใส ศรัทธาในตัวครูยิ่งขึ้น

6) ถ้าครูมีความจำเป็น ไม่ได้สอนด้วยตนเอง ผู้สอนแทนก็สามารถสอนแทนได้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่าในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกครั้ง ครูจะต้องวางแผนการจัดกิจกรรมเพื่อเป็นแนวทางดำเนินการจัดกิจกรรม โดยกำหนดสาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่ออุปกรณ์ การวัดและประเมินผล ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือจุดเน้นของหลักสูตรสถานศึกษา เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ช่วยให้ครูมีทิศทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ชัดเจนและเกิดประโยชน์กับผู้เรียนได้มากที่สุด

ความพึงพอใจ

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับความหมายของคำว่า ความพึงพอใจ ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายโดยละเอียดดังต่อไปนี้

1. ความหมายของความพึงพอใจ (Satisfaction)

ความพึงพอใจ (Satisfaction) เป็นคำที่มีความหมายที่หลากหลาย ดังต่อไปนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542 : 577, 588) ให้ความหมายของคำพอใจว่า “สนใจ ชอบใจ” และความหมายของคำ พึงใจ ว่า “พอใจ ชอบใจ”

สลใจ วิบูลย์กิจ (2544 : 42) กล่าวว่า ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพของอารมณ์ บุคคลที่มีต่อองค์ประกอบของงาน และสภาพแวดล้อมในการทำงานที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของบุคคลนั้น ๆ

ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งต่าง ๆ ในทางบวก และเป็นความรู้สึกสามารถเปลี่ยนแปลงได้เมื่อเวลาหรือสถานการณ์เปลี่ยนไป ดังนั้น ความพึงพอใจในการเรียนรู้ จึงหมายถึง ความรู้สึกต่อใจที่มีต่อการได้ร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนจนบรรลุผลหรือเป้าหมายในการเรียนรู้

2. ทฤษฎีความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกที่บุคคลมีต่อสิ่งที่ได้รับประสบการณ์ และแสดงออกหรือมีพฤติกรรมตอบสนองในลักษณะแตกต่างกันไป ความพึงพอใจต่อสิ่งต่าง ๆ นั้น จะมีมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับแรงจูงใจ การสร้างแรงจูงใจ หรือกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจกับผู้ปฏิบัติงาน จึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้งานหรือสิ่งที่ทำนั้นประสบความสำเร็จ การศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจเป็นการศึกษาตามทฤษฎีทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ ดังนี้

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2540 : 139-144) กล่าวถึงทฤษฎีการจูงใจของนักศึกษิต่าง ๆ ดังนี้

1) ทฤษฎีแรงจูงใจ ERG ของ แอลเดอร์เฟอร์ (Alderfer) กล่าวว่า ความต้องการของมนุษย์แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

(1) ความต้องการเพื่อดำรงชีวิต เป็นความต้องการทางร่างกายและปัจจัยที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต

(2) ความต้องการด้านความสัมพันธ์ เป็นความต้องการที่จะมีความสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่น สมาชิกในครอบครัว เพื่อนฝูง เพื่อนร่วมงาน และคนที่ต้องการจะมีสัมพันธ์ด้วย

(3) ความต้องการความเจริญก้าวหน้า เป็นความต้องการที่จะพัฒนาตนเองตามศักยภาพสูงสุด

2) ทฤษฎีการจูงใจ ของแม็คคลีแลนด์ (McClelland) เชื่อว่าความต้องการจากการเรียนรู้จากการมีประสบการณ์และการมีอิทธิพลต่อการรับรู้สถานการณ์ และแรงจูงใจไปสู่เป้าหมาย โดยแบ่งความต้องการออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

(1) ความต้องการสัมฤทธิ์ผล เป็นพฤติกรรมที่จะทำการใด ๆ ให้เป็นผลสำเร็จ เป็นแรงขับที่นำไปสู่ความเป็นเลิศ

(2) ความต้องการสัมพันธ์ เป็นความปรารถนาที่จะสร้างมิตรภาพและความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น

(3) ความต้องการอำนาจ เป็นความต้องการควบคุมผู้มีอิทธิพลต่อผู้อื่น และต้องการควบคุมผู้อื่น

การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนความพึงพอใจ เป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมาย หรือที่ต้องการปฏิบัติให้บรรลุผลตามจุดประสงค์ ครูผู้สอนจึงต้องคำนึงถึงความพึงพอใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน การทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้ หรือการปฏิบัติตาม มีแนวคิดพื้นฐานที่ต่างกันดังนี้ (ศุภศิริ โสมาเกต. 2544 : 53)

1) ความพึงพอใจ นำไปสู่การปฏิบัติงาน การตอบสนองความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน จึงเกิดความพึงพอใจ จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานที่สูงกว่าผู้ที่ไม่ได้รับการตอบสนอง

2) ผลการปฏิบัติงาน นำไปสู่ความพึงพอใจ ความสัมพันธ์ระหว่าง ความพึงพอใจ และผลการปฏิบัติงาน จะถูกเชื่อมโยงด้วยปัจจัยอื่น ๆ ผลการปฏิบัติงานที่ดีจะนำไปสู่ผลตอบแทนที่เหมาะสม ซึ่งในที่สุดจะนำไปสู่การตอบสนองความพึงพอใจ ผลการปฏิบัติงานย่อมได้รับการตอบสนองในรูปแบบของรางวัล หรือผลตอบแทน ซึ่งแบ่งออกเป็นผลตอบแทนภายใน และผลตอบแทนภายนอก

แนวคิดพื้นฐานดังกล่าว เมื่อนำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนจึงต้องมีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรม วิธีการ สื่ออุปกรณ์ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อตอบสนองความพึงพอใจให้ผู้เรียนมีแรงจูงใจในการเรียน จนบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนในแต่ละครั้ง โดยให้ผู้เรียนได้รับผลตอบแทนจากการเรียนรู้ในแต่ละครั้ง โดยเฉพาะผลตอบแทนภายใน หรือ

รางวัลภายในที่เป็นความรู้สึกของผู้เรียน เช่น ความรู้สึกสำเร็จของตนเมื่อสามารถเอาชนะความยุ่งยากต่าง ๆ ได้ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ ความมั่นใจ โดยครูอาจได้ผลตอบแทนภายนอก เช่น คำชมเชย หรือการให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในระดับที่น่าพึงพอใจ

ความพึงพอใจในการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กันในทางบวก คือ เกิดความพึงพอใจ จะเกิดผลที่ต่อการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่ดีหรือที่น่าพอใจ ทำให้เกิดความพึงพอใจ กิจกรรมที่จัดจึงควรคำนึงถึงองค์ประกอบที่ทำให้เกิดแรงจูงใจ จนเกิดเป็นความพึงพอใจในการเรียนรู้

สรุปได้ว่า ครูต้องเข้าใจความต้องการของนักเรียนในชั้นเรียนเป็นอันดับแรก แล้วครูจึงค่อยจัดสิ่งตอบสนองความต้องการนั้นๆ เมื่อนักเรียนได้รับสิ่งที่ต้องการ นักเรียนเกิดความพึงพอใจ ไม่ว่าจะเป็นการพึงพอใจต่อวิชาที่เรียน รูปแบบวิธีการสอนหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นๆ ผลที่ตามมาคือการประสบผลสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน คือ สามารถที่จะพัฒนานักเรียนให้มีศักยภาพ เป็นคนดี เก่ง และมีความสุข สามารถที่จะอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

4. หลักการ/ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้จะบรรลุผลตามเป้าหมายของการเรียนการสอนที่วางไว้ได้ ควรมีแนวดังต่อไปนี้

1. ต้องวัดและประเมินผลทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ ทักษะและกระบวนการ เจตคติ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมในวิทยาศาสตร์ รวมทั้งโอกาสในการเรียนของผู้เรียน
2. วิธีการวัดและประเมินผลต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้
3. ต้องเก็บข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินผลอย่างตรงไปตรงมา และต้องประเมินผลภายใต้ข้อมูลที่มีอยู่
4. ผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องนำไปสู่การแปลผลและลงข้อสรุปที่สมเหตุสมผล
5. การวัดและประเมินผลต้องมีความเที่ยงตรงและเป็นธรรม ทั้งในด้านของวิธีการวัด โอกาสของการประเมิน

จุดมุ่งหมายของการวัดผลและประเมินผล

1. เพื่อวินิจฉัยความรู้ความสามารถ ทักษะและกระบวนการ เจตคติ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมของผู้เรียน และเพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้พัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะได้เต็มตามศักยภาพ
2. เพื่อใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับให้แก่ตัวผู้เรียนเองว่าบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้เพียงใด
3. เพื่อใช้ข้อมูลในการสรุปผลการเรียนรู้และเปรียบเทียบถึงระดับพัฒนาการของการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อกระบวนการเรียนการสอน วิธีการวัดและประเมินผลที่สามารถสะท้อนผลการเรียนรู้อย่างแท้จริงของผู้เรียนและครอบคลุมกระบวนการ

เรียนรู้และผลการเรียนรู้ทั้ง 3 ด้านตามที่กล่าวมาแล้วจึงต้องวัดและประเมินผลจากสภาพจริง (Authentic assessment)

การวัดและประเมินผลจากสภาพจริง

กิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนมีหลากหลาย เช่น กิจกรรมสำรวจภาคสนาม กิจกรรมการสำรวจตรวจสอบ การทดลอง กิจกรรมศึกษาค้นคว้า กิจกรรมศึกษาปัญหาพิเศษหรือโครงการวิทยาศาสตร์ ฯลฯ อย่างไรก็ตาม ในการทำกิจกรรมเหล่านี้ต้องคำนึงว่าผู้เรียนแต่ละคนมีศักยภาพแตกต่างกัน ผู้เรียนแต่ละคนจึงอาจทำงานชิ้นเดียวกันได้เสร็จในเวลาที่แตกต่างกันและผลงานที่ได้ก็อาจแตกต่างกัน เมื่อผู้เรียนทำกิจกรรมเหล่านี้แล้วก็ต้องเก็บรวบรวมผลงาน เช่น รายงาน ชิ้นงาน บันทึกและรวบถึงทักษะปฏิบัติต่าง ๆ เจตคติทางวิทยาศาสตร์ ความรัก ความซาบซึ้ง กิจกรรมที่ผู้เรียนได้ทำและผลงานเหล่านี้ต้องใช้วิธีประเมินที่มีความเหมาะสมและแตกต่างกัน เพื่อช่วยให้สามารถประเมินความรู้ความสามารถและความรู้สึกนึกคิดที่แท้จริงของผู้เรียนได้ การวัดและประเมินผลจากสภาพจริงจะมีประสิทธิภาพ ก็ต่อเมื่อมีการประเมินหลาย ๆ ด้าน หลากหลายวิธีในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับชีวิตจริง และต้องประเมินอย่างต่อเนื่องเพื่อจะได้ข้อมูลที่มากพอที่จะสะท้อนความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียนได้

ลักษณะสำคัญของการวัดและประเมินผลจากสภาพจริง

1. การวัดและประเมินผลจากสภาพจริงมีลักษณะที่สำคัญคือ ใช้วิธีการประเมินกระบวนการ ที่ซับซ้อน ความสามารถในการปฏิบัติงาน ศักยภาพของผู้เรียนในด้านของผู้ผลิต และกระบวนการที่ได้ผลผลิตมากกว่าที่จะประเมินว่าผู้เรียนสามารถจดจำความรู้อะไรได้บ้าง
2. เป็นการประเมินความสามารถของผู้เรียน เพื่อวินิจฉัยผู้เรียนในส่วนที่ควรส่งเสริมและส่วนที่ควรแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพตามความสามารถ ความสนใจและความต้องการของแต่ละบุคคล
3. เป็นการประเมินที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมประเมินผลงานของทั้งตนเองและของเพื่อนร่วมห้อง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักตัวเอง เชื่อมมั่นในตนเอง สามารถพัฒนาตนเองได้
4. ข้อมูลที่ได้จากการประเมินจะสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการเรียนการสอนและการวางแผนการสอนของผู้สอนว่าสามารถตอบสนองความสามารถ ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน แต่ละบุคคลได้หรือไม่
5. ประเมินความสามารถของผู้เรียนในการถ่ายโอนการเรียนรู้ไปสู่ชีวิตจริงได้
6. ประเมินด้านต่าง ๆ ด้วยวิธีที่หลากหลายในสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

วิธีการและแหล่งข้อมูลที่ใช้

เพื่อให้การวัดและประเมินผลได้สะท้อนความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ผลการประเมินอาจจะได้มาจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. สังเกตการแสดงออกเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม
2. ชิ้นงาน ผลงาน รายงาน
3. การสัมภาษณ์
4. บันทึกของผู้เรียน

5. การประชุมปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างผู้เรียนและครู
6. การวัดและประเมินผลภาคปฏิบัติ
7. การวัดและประเมินผลด้านความสามารถ
8. แฟ้มผลงาน

การวัดและประเมินผลด้านความสามารถ (Performance Assessment)

ความสามารถของผู้เรียนประเมินได้จากการแสดงออกโดยตรงจากการทำงานต่าง ๆ ตามสถานการณ์ที่กำหนดให้ ซึ่งเป็นของจริงหรือใกล้เคียงกับสภาพจริงและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหาหรือปฏิบัติงานได้จริง โดยประเมินจากกระบวนการทำงาน กระบวนการคิดโดยเฉพาะความคิดขั้นสูงและผลงานที่ได้

ลักษณะสำคัญของการประเมินความสามารถคือ กำหนดวัตถุประสงค์ของงาน วิธีการทำงาน ผลสำเร็จของงาน มีคำสั่งควบคุมสถานการณ์ในการปฏิบัติงานและมีเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน การประเมินความสามารถที่แสดงออกของผู้เรียนทำได้หลายแนวทางต่าง ๆ กันขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม สถานการณ์ และความสนใจของผู้เรียนดังตัวอย่างต่อไปนี้

1. มอบหมายงานให้ทำ งานที่มอบให้ทำต้องมีความหมายมีความสำคัญ มีความสัมพันธ์กับหลักสูตร เนื้อหาวิชา และชีวิตจริงของผู้เรียน ผู้เรียนต้องใช้ความรู้หลายด้านในการปฏิบัติงานที่สามารถสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการทำงานและการใช้ความคิดอย่างลึกซึ้ง
2. การกำหนดชิ้นงาน หรืออุปกรณ์ หรือสิ่งประดิษฐ์ให้ผู้เรียนวิเคราะห์องค์ประกอบและกระบวนการทำงานและเสนอแนวทางเพื่อพัฒนาให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น
3. กำหนดตัวอย่างชิ้นงานให้แล้วให้ผู้เรียนศึกษาชิ้นงานนั้นและสร้างชิ้นงานที่มีลักษณะของการทำงานได้เหมือนหรือดีกว่าเดิม
4. สร้างสถานการณ์จำลองที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงของผู้เรียน โดยกำหนดสถานการณ์แล้วให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา

การประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้แฟ้มผลงาน (Portfolio Assessment)

แฟ้มผลงาน คืออะไรเมื่อผู้เรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาไทย ทั้งในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน ก็จะมีผลงานที่ได้จากการทำกิจกรรมเหล่านั้นปรากฏอยู่เสมอซึ่งสามารถจำแนกผลงานออกตามกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

1. การฟังบรรยาย เมื่อผู้เรียนฟังการบรรยายก็จะมีสมุดจดคำบรรยาย ซึ่งอาจอยู่ในรูปของบันทึกอย่างละเอียดหรือบันทึกแบบย่อ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของความชอบและความเคยชินของผู้เรียนในการบันทึกคำบรรยาย
2. การทำการทดลอง ผลงานของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับการทดลองอาจประกอบด้วย การวางแผนการทดลองทั้งในรูปของบันทึกอย่างเป็นระบบหรือบันทึกอย่างย่อ การบันทึกวิธีการทดลองผลการทดลองและปัญหาที่พบขณะทำการทดลอง การแปรผล สรุปผลและอภิปรายผลการทดลองและผลงานสุดท้ายที่เกี่ยวข้องกับการทดลองคือการรายงานผลการทดลองที่ผู้เรียนอาจทำเป็นกลุ่มหรือเดี่ยวก็ได้

3. การอภิปราย ผลงานของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับการอภิปราย คือ วางหัวข้อและข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการอภิปรายผลที่ได้จากการอภิปรายรวมทั้งข้อสรุปต่าง ๆ

4. การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม จัดเป็นผลงานที่สำคัญประการหนึ่งของผู้เรียนที่เกิดจากการได้รับมอบหมายจากครูผู้สอนให้ไปค้นคว้าหาความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อหรือประเด็นที่กำลังศึกษา ผลงานที่ได้จากการค้นคว้าเพิ่มเติมอาจอยู่ในรูปของรายงาน การทำวิจัยเชิงเอกสารหรือบันทึกประเด็นสำคัญซึ่งอาจนำมาใช้ประกอบการอภิปรายในชั่วโมงเรียนก็ได้

5. การศึกษานอกสถานที่ การศึกษานอกสถานที่จัดเป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ตรงกับเรื่องที่กำลังศึกษา ผลงานที่ได้อาจประกอบด้วยการบันทึกการสังเกต การตอบคำถามหรือปัญหาจากใบงาน การเขียนรายงานสิ่งที่ค้นพบ

6. การบันทึกรายวัน เป็นผลงานประการหนึ่งของผู้เรียนที่อยู่นอกเหนือจากผลงานที่แสดงถึงการเรียนรู้โดยตรง แต่จะช่วยให้ผู้เรียนหรือผู้ประเมินได้เข้าใจในประเด็นหรือสิ่งที่ผู้เรียนนึกคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาไทยด้วย

นอกจากกิจกรรมที่ได้กล่าวมาแล้วยังอาจมีกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนซึ่งผู้เรียนสามารถแสดงออกถึงความสามารถอื่น ๆ อีกด้วยเช่น การสื่อสาร ผลงานเหล่านี้ถ้าได้รับการเก็บรวบรวมอย่างมีระบบด้วยตัวผู้เรียนเองตามช่วงเวลาทั้งก่อนและหลังทำกิจกรรมเหล่านี้ โดยได้รับคำแนะนำจากครูผู้สอนและผู้เรียนฝึกทำจนเคยชินแล้ว จะถือเป็นผลงานที่สำคัญยิ่งที่ใช้ในการประเมินผลการเรียนรู้ในกลุ่มภาษาไทยของผู้เรียนต่อไป

กล่าวโดยสรุป สาระเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลประกอบด้วยแนวทางการวัดผล และประเมินผล จุดมุ่งหมายของการวัดผลและประเมินผล การวัดและประเมินผลจากสภาพจริง การวัดและประเมินผลด้านความสามารถ (Performance Assessment) การประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้แฟ้มผลงาน (Portfolio Assessment) วิธีการประเมินผลดังกล่าวสอดคล้องกับวิธีเรียนแบบใช้แบบฝึก ที่ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ประเภทของการวิจัยในชั้นเรียน

ส่วนใหญ่การวิจัยในชั้นเรียนมักพบว่าเป็นการวิจัยเชิงบรรยายและวิจัยเชิงทดลอง ดังนี้

1. การวิจัยเชิงบรรยาย เป็นการศึกษาค้นคว้าในลักษณะ ดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษารวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ค้นหาข้อเท็จจริงต่าง ๆ ในเหตุการณ์ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้ว

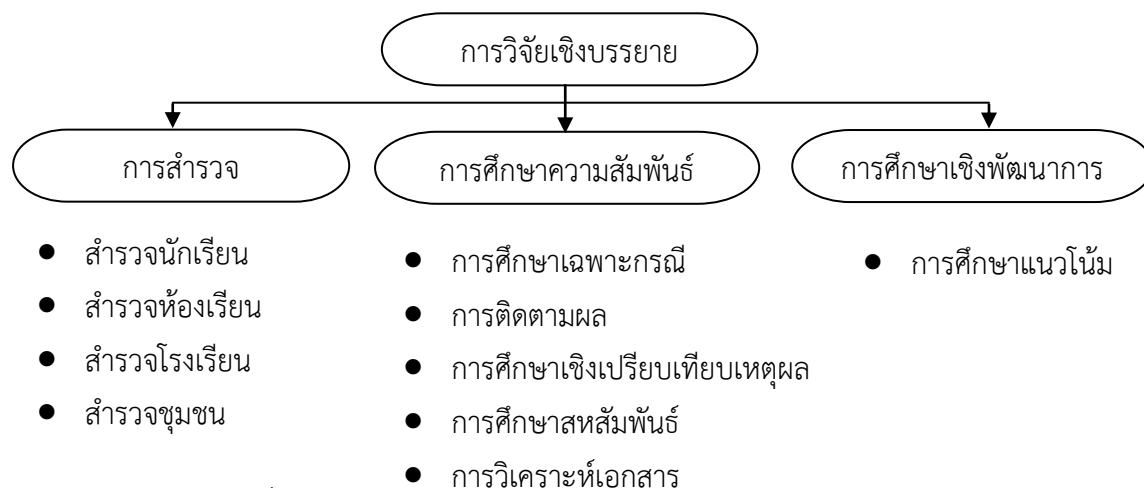
1.2 ไม่มีการสร้างสถานการณ์ใด

1.3 ไม่มีกำหนดตัวแปรอิสระและตัวแปรตามใด ๆ

ลักษณะของปัญหา/เรื่องที่เหมาะสมสำหรับการวิจัยเชิงบรรยาย เป็นดังนี้

- (1) เป็นความสัมพันธ์ในปัจจุบัน
- (2) เป็นสิ่งที่ปฏิบัติอยู่เป็นประจำ
- (3) ความเชื่อ แนวคิด หรือทัศนคติ
- (4) กระบวนการที่กำลังดำเนินอยู่
- (5) เป็นการทำนายลักษณะของผลที่จะเกิดขึ้น

(6) แนวโน้มหรือความเปลี่ยนแปลงที่กำลังพัฒนาอยู่
ประเภทการวิจัยเชิงบรรยาย
ปรากฏผังแผนภาพ ต่อไปนี้

แผนภาพประกอบที่ 7
บรรยายแต่ละประเภท

ตัวอย่างการวิจัยเชิง

การวิจัยแบบสำรวจจะทำให้ผู้วิจัยได้รู้จักเด็ก รู้จักนักเรียนอย่างแท้จริง รู้ปัญหาการเรียน การสอน รู้สาเหตุแห่งปัญหา รู้ว่านักเรียนจำนวนเท่าใดที่ต้องแก้ไข แก้ไขเรื่องใด ครูสามารถแก้ปัญหา ได้ตรงจุด และแก้ไขกลุ่มนักเรียนที่มีปัญหาจริง ๆ เมื่อครูวิจัยในชั้นเรียนเชิงบรรยายรู้จัก เด็กรายบุคคลดีแล้ว ต้องคิดต่อว่า จะแก้อย่างไร แล้วลงมือแก้ไขหรือทดลองแก้ไข ซึ่งจะได้เป็น การวิจัยเชิงทดลอง

2. การวิจัยเชิงทดลอง เป็นการสร้างสถานการณ์ขึ้นเอง โดยจงใจเปลี่ยนส่วนใดส่วนหนึ่งของสถานการณ์ที่ทำอยู่ เพื่อศึกษาว่าผลการเปลี่ยนแปลงการวิจัยในชั้นเรียน คือการทดลองใช้นวัตกรรม (Innovation) การศึกษาที่สร้างขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนที่เกิดขึ้นในห้อง ตัวอย่างเช่น

“ผลการของการสอบโดยวิธีเกมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความพอใจต่อการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 โรงเรียนปิยะวิทยาคม”

ครูจงใจเปลี่ยนแปลงวิธีสอนจากเดิมมาเป็นสอนด้วยวิธีเกม เพื่อศึกษาว่าจะเกิดอะไรขึ้น คือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความพอใจต่อการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 จะเป็นอย่างไร

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องแบบฝึกทักษะ การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน โดยใช้กลวิธีต่าง ๆ ของนักวิจัยหลาย ๆ ท่าน ซึ่งมีดังต่อไปนี้

1. งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการอ่าน

สุภาณี ชูเกลี้ยง (2542 : 41) ได้ศึกษาการสร้างแบบฝึกพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ ตามวิธีพาโนรามาเพื่อใช้สอนภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการทดลองพบว่าการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ของนักเรียนภายในกลุ่ม ทั้งกลุ่มเรียนเก่ง กลุ่มเรียนปานกลาง และกลุ่มเรียนอ่อน หลังการใช้แบบฝึกพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสูงกว่าก่อนใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

พิศมัย ยิวชัย (2544 : 54) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้แบบฝึกทักษะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการทดลองพบว่า แบบฝึกทักษะทางการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.87/85.75 หมายความว่า นักเรียนสามารถทำแบบฝึกถูกต้อง โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 85.75 และสามารถทำข้อสอบหลังเรียนได้ถูกต้อง โดยเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 85.75 แบบฝึกทักษะนี้มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ คือ 80/80 และนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะทักษะมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ไม่ได้ใช้แบบฝึกทักษะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กรรณิการ์ ภิมาลย์ (2547 : 78) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านคำควบกล้ำโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า สามารถพัฒนาทักษะในการอ่านและมีความสามารถในการอ่านคำควบกล้ำได้คล่องขึ้น ถูกต้องชัดเจนรวดเร็วขึ้น แผนการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านคำควบกล้ำโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.99 / 83.33 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และมีดัชนีประสิทธิผลของการพัฒนา มีค่าเท่ากับ 0.73 นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก

ชูจิต วรเชษฐ์ (2548 : 84) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน ผลการวิจัยพบว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยโดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านทำให้ผู้สอนได้ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีพัฒนาการทักษะการอ่านเพิ่มขึ้น

ถาวร เทียงแก้ว (2548 : 80) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อ่านภาษาไทย เรื่องการอ่านคำควบกล้ำโดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ผลการวิจัยพบว่า

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อ่านภาษาไทย เรื่องการอ่านคำควบกล้ำโดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 93.33 / 93.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อ่านภาษาไทยเรื่องการอ่านคำควบกล้ำโดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเท่ากับ 0.9012 หมายความว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 90.12

3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อ่านภาษาไทยเรื่องการอ่านคำควบกล้ำโดยใช้แบบฝึกทักษะ อยู่ในระดับมาก

ศิริวรรณ คงรอด (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการทดลองการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านการเขียนคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรา ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อทดลองใช้แบบฝึกทักษะ การอ่านการเขียน ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี และเพื่อเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับนักเรียน จำนวน 30 คน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบฝึกทักษะทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยสัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง ใช้เวลาทำการสอน 16 ชั่วโมง ผลการวิจัยพบว่า 1) ได้ยุทธศาสตร์ การใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน และทักษะการเขียนคำ ที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรา ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 2) ผลการทดลอง การใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน และทักษะการเขียนคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรา ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีผลการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 3) ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์พบว่า หลังเรียนเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนเรียน ผู้วิจัยเห็นด้วยอย่างยิ่ง เพราะไม่ว่าจะสอนด้วยวิธีใดก็ตามที่ขาดไม่ได้คือแบบฝึกทักษะไม่ว่าจะเขียนหรือถามด้วยปากเปล่า ย่อมมีความสำคัญ และสามารถทำให้การเรียนสูงขึ้น

งานวิจัยเกี่ยวกับการคิด

กิริติ ขาดามะ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ชุดการเรียนรู้เรื่องสารที่ใช้ในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มเป้าหมายจำนวน 28 คน ซึ่งผลการวิจัยเชิงคุณภาพพบว่าผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ชุดการเรียนรู้เรื่องสารที่ใช้ในชีวิตประจำวันตามแนวทฤษฎีสร้างสรรค์นิยม โดยนำหลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการมาทดลองผู้วิจัยและนักเรียนได้รับทราบถึงสภาพปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอนร่วมกันได้มีโอกาสปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อหาทางแก้ปัญหาร่วมกันและผลการวิจัยเชิงปริมาณผลการทดสอบพบว่า นักเรียนมีผลการทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดเป็นร้อยละ 80.18 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 60 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80 และยังช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและช่วยให้นักเรียนเกิดการคิดอย่างมีวิจารณญาณได้ดีขึ้น

วิรัชรอง ทองวิเศษ (2545 : บทคัดย่อ) ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ในวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง ผลผลิตการเกษตรและการจัดการ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยนำหลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการมาพัฒนากระบวนการดำเนินการเป็นการให้โอกาสกับนักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอนที่หลากหลายและได้ฝึกกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณช่วยให้นักเรียนคิดอย่างมีวิจารณญาณดีขึ้นและได้รับทราบถึงสภาพปัญหาที่เกิดจากการเรียนการสอนร่วมกันได้มีโอกาสปรึกษาหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อหาทางแก้ปัญหาร่วมกันและผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า ก่อนเรียนนักเรียนได้คะแนนแบบทดสอบการคิดอย่างมีวิจารณญาณเฉลี่ย 15.38 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 34.94 และหลังเรียนได้คะแนนแบบทดสอบการคิด

อย่างมีวิจารณ์ญาณเฉลี่ย 24.74 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 70.68 ซึ่งหลังเรียนนักเรียนมีการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ทักษิพันธ์ หิริญเกิด (2543: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลการสอนโดยใช้วิธีแก้ปัญหาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 28 คน ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนร้อยละ 89.29 มีผลสัมฤทธิ์ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำร้อยละ 50 ของคะแนนแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่อง โลกสีเขียว และคะแนนเฉลี่ยการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักเรียนหลังเรียนมีค่าสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณของนักเรียนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเขียน

วราพร จำปา (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาลักษณะเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพร้าวมหาวิทยาลัย อำเภอพร้าวมหาวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการเขียน ผลการวิจัยพบว่าการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนที่สร้างขึ้นสามารถใช้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้เป็นอย่างดี

คมขำ แสนกล้า (2547 : 71) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า แผนการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำควบกล้ำ วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (4.16 และ 4.25 ตามลำดับ) นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนด้วยแผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ฉลาด สมพงษ์ (2547 : 69) ได้ศึกษาการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปานดาว วาดโคกสูง (2547 : 65) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการเรียนรู้การอ่านและการเขียนภาษาไทย เรื่องคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกทักษะ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า แผนการเรียนรู้ การอ่านและการเขียนภาษาไทย เรื่องคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกทักษะ โดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 6 ด้าน คือ สารสำคัญผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล พบว่าแผนการเรียนรู้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.52 / 91.37 ดัชนีประสิทธิผลของแผนการเรียนรู้เท่ากับ 0.78 ซึ่งหมายถึงผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 78

ถาวร เทียงแก้ว (2548 : 80) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านคำควบกล้ำโดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ผลการวิจัยพบว่า

1. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านคำควบกล้ำโดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 93.33 / 93.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการอ่านคำ

ควบบก้าโดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเท่ากับ 0.9012 หมายความว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 90.12

3. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการอ่านคำควบบก้าโดยใช้แบบฝึกทักษะ อยู่ในระดับมาก

ศิริวรรณ คงรอด (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการทดลองการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านการเขียนคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรา ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อทดลองใช้แบบฝึกทักษะ การอ่านการเขียน ในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี และเพื่อเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับนักเรียน จำนวน 30 คน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบฝึกทักษะทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยสัปดาห์ละ 4 ชั่วโมง ใช้เวลาทำการสอน 16 ชั่วโมง ผลการวิจัยพบว่า 1) ได้ยุทธศาสตร์ การใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน และทักษะการเขียนคำ ที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรา ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 2) ผลการทดลอง การใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน และทักษะการเขียนคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงมาตรา ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีผลการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 3) ผลการเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์พบว่า หลังเรียนเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนเรียน ผู้วิจัยเห็นด้วยอย่างยิ่ง เพราะไม่ว่าจะสอนด้วยวิธีใดก็ตามที่ขาดไม่ได้คือแบบฝึกทักษะไม่ว่าจะเขียนหรือถามด้วยปากเปล่า ย่อมมีความสำคัญ และสามารถทำให้การเรียนสูงขึ้น

เอมอร สงวนดี (2547 : 65-66) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และเพื่อศึกษาตรรกะประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนศรีไพรทมนต์ จังหวัดสุรินทร์ เครื่องมือ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1นักเรียนจำนวน 30 คน จำนวน 10 แผน ผลปรากฏว่าแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเป็นนวัตกรรมที่สามารถใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมีทักษะการอ่านและสรุปความได้เป็นอย่างดี

จันทร์หา ปรีชา (2548 : 104-109) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้แบบฝึกทักษะ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้แบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และเพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้แบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านถิ่นทอนเหนือ ผลปรากฏว่า การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้แบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่งผลให้นักเรียนสามารถเรียนรู้

ภาษาไทยได้เป็นอย่างดีมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นและนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียน
รู้อยู่ในระดับมากที่สุด

จุฬาพร ทวีชีพ (2547 : 108-109) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
หนังสือและแบบฝึกทักษะประกอบการเรียนวิชาภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เรื่อง
ครอบครัวของพลอย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่มีประสิทธิภาพและเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อน
เรียนด้วยแผนการสอนกับหลังเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน
บ้านคอนสวรรค์ อำเภอกอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ปี
การศึกษา 2546 ภาคเรียนที่ 1 จำนวน 28 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้
ในการศึกษา ได้แก่ หนังสือประกอบการเรียนวิชาภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา เรื่อง
ครอบครัวของพลอย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ชั้นตอนที่ 1-5 จำนวน 24 แผน 1 เรื่อง แบบฝึก
ทักษะ จำนวน 8 ชุด แบบวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนแต่ละขั้น
แบบทดสอบปากเปล่า แบบทดสอบอ่านออกเสียง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็น
แบบทดสอบปรนัยเติมคำ จำนวน 60 ข้อ ผลการศึกษาค้นคว้านี้ ทำให้ได้แผนการจัดการเรียนรู้
หนังสือและแบบฝึกทักษะ เรื่อง ครอบครัวของพลอย ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ครูผู้สอน
วิชาภาษาไทยสามารถนำไปใช้สอนได้ นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ซึ่ง
จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยต่อไป

ชาลิสสา พรหมหารักษ์ (2548 : 87-91) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการ
เรียนรู้ภาษาไทยแบบกระบวนการกลุ่มร่วมมือโดยใช้แบบฝึกทักษะและแผนที่ความคิด เรื่อง ชนิด
ของคำ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยแบบ
กระบวนการกลุ่มร่วมมือโดยใช้แบบฝึกทักษะและแผนที่ความคิด เรื่อง ชนิดของคำ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่
1 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และเพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้
ภาษาไทยเรื่อง ชนิดของคำ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบบกระบวนการกลุ่มร่วมมือโดยใช้แบบฝึกทักษะ
และแผนที่ความคิด มีประสิทธิภาพ 81.51/82.94 และดัชนีประสิทธิผลมีค่าเท่ากับ 0.4000
หมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ร้อยละ 40.00 และนักเรียนมีความพึงพอใจ
อยู่ในระดับมากที่สุด

บุญโฉม ทองผา (2547 : 57-60) ได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย
ด้านทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ประสบ
ผลสำเร็จเป็นทีม โดยมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านทักษะการ
อ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ประสบผลสำเร็จเป็นทีม
ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และเพื่อเป็นการศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้
โรงเรียนบ้านด้ามพร้าว จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 33 คน จำนวน 8 แผน ผลปรากฏว่า
แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วย
การเรียนรู้แบบร่วมมือที่ประสบผลสำเร็จเป็นทีมที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 81.26/80.60 และค่า
ดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.7100 แสดงว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 71.00

จุฬาลักษณ์ ดอกเข็ม (2550 : 92-93) ศึกษาผลสัมฤทธิ์และทักษะการอ่าน

เชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยรูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ โรงเรียนบ้านวังยาวสามัคคี อำเภอโนนศิลา จังหวัดขอนแก่น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 25 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนร้อยละ 88 มีทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และจำนวนนักเรียนร้อยละ 83.10 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไปและนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ผานิตา เพิ่มพูนทรัพย์ (2551 : 87) ได้พัฒนาผลการเรียนรู้ภาษาไทยด้านกาอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยกลุ่มร่วมมือที่ใช้แผนผังความคิดและกลุ่มร่วมมือที่ใช้แบบฝึกทักษะ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 60 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนในกลุ่มแก้วมุกดา อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร เครื่องมือที่ใช้คือ แผนการสอนภาษาไทยและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยกลุ่มร่วมมือที่ใช้แผนผังความคิด มีประสิทธิภาพ 89.86/84.35 กลุ่มร่วมมือที่ใช้แบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพ 82.30/81.67 ค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.4685 แสดงว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 46.85 และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. งานวิจัยต่างประเทศ

ทอลเลย์ (Talley. 1991 : 1784-A) ได้ศึกษาการประเมินผลอิทธิพลของโปรแกรมการประเมินผลการเขียนในรัฐอิลลินอยส์ ในการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อศิลปะในห้องเรียน การศึกษาครั้งนี้ใช้เวลา 6 เดือน โดยเป้าหมายของการศึกษาไม่ได้ทดสอบสมมติฐานแต่เป็นการอธิบายและสำรวจว่าการประเมินการเขียนตามที่ได้กำหนดไว้นั้นจะส่งผลต่อวิธีการสอนภาษาอังกฤษในห้องเรียนรัฐอิลลินอยส์ หรือไม่ ข้อมูลรวบรวมมาจากการสัมภาษณ์ตัวต่อตัวกับครูที่สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบปลายเปิดจากการวิเคราะห์ข้อมูลเปิดเผยว่าผู้ร่วมวิจัยได้แก่ครูสอนภาษาอังกฤษจำนวน 12 คน ให้การสนับสนุนในการสอนการเขียน แต่พวกเขาก็ให้ความคิดเห็นที่แตกต่างกับโปรแกรมการประเมินการเขียนของรัฐอิลลินอยส์ และยังพบว่าโปรแกรมการประเมินผลการเขียนมีอิทธิพลอย่างมากในการเรียนภาษาอังกฤษ เพื่อศิลปะในห้องเรียนในรัฐอิลลินอยส์

ฟอร์เตส (Fortes. 2001 : 883 - A) ได้ศึกษาถึงยุทธศาสตร์การอ่านเพื่อความเข้าใจของผู้อ่านชาวลาตินที่เรียนสองภาษาในระดับเกรด 5 เป้าหมายการศึกษาครั้งนี้เพื่อที่จะสำรวจและเปรียบเทียบยุทธวิธีการอ่านที่ถูกใช้โดยนักเรียนที่เรียนภาษาและที่เรียนด้วยเนื้อหาทั้งสามประเภท เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ การคิดแบบมีเสียง และการจดจำข้อเขียน จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้อ่านที่ประสบความสำเร็จในการอ่านภาษาที่สองโดยใช้ยุทธวิธีการเรียนภาษาที่สอง เช่น การแปล และ จดจำสิ่งที่เป็นประเภทเดียวกัน และทักษะที่เข้มแข็งในภาษาแรกมีอิทธิพลต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาที่สอง

คาแบน (Caban. 2001 : 1304-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่สำคัญของ

รูปแบบการเรียนการสอนของครูในชุมชนเมืองทางตะวันตกของรัฐนิวยอร์กโดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูสอนสองภาษาคือภาษาสเปนหรือภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองจำนวน 31 คน ผลการศึกษาพบว่าครูสอนภาษาที่ได้รับการฝึกฝนมาเป็นอย่างดีกับกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกฝนนั้นมีความสามารถไม่แตกต่างกัน ทางด้านความรู้และความเข้าใจ ผลของการเปลี่ยนแปลงด้านการฝึกฝนของครูทั้งเป็นประเภทได้รับการฝึกฝนอบรมมาอย่างดีและประเภทที่ได้รับการอบรมในระดับพื้นฐานนั้นมีความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย ปัญหาในการวิจัยประการที่สองคือ การขอให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 31 คน ส่งแผนการสอนเพราะว่าแผนการสอนนั้นทำให้ทราบความแตกต่างของครูทั้งทางด้านความคิดรวบยอดและองค์ประกอบสำคัญเกี่ยวกับการเรียนการสอนปรากฏว่ามีครู 27 คนจากจำนวน 31 คน ส่งแผนการสอนให้พิจารณาและครูที่มีความรู้ความเข้าใจ และการนำแนวความคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอน องค์ประกอบสำคัญของรูปแบบการสอนไปใช้ไม่แตกต่างกัน ปัญหาวิจัยข้อที่สามคือการใช้บทเรียนวีดิทัศน์ในการสอนซึ่งทำให้เห็นข้อแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่ม คือกลุ่มที่ได้รับการฝึกฝนมาอย่างดี กลุ่มที่ได้รับการฝึกฝนในระดับพื้นฐานกับกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกฝนมาก่อนโดยกลุ่มที่ได้รับการฝึกฝนมาอย่างดีได้รับคะแนนสูงที่สุดตามที่คาดหวัง

บูชาร์ด (Bouchard. 2002 : 541-A) ได้ศึกษาความรู้เรื่องคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากความผิดพลาดในการอ่านกับการสะกดคำแม้ว่าเขามีความพยายามอย่างมากระหว่างการอ่านและการสะกดคำแต่การปฏิบัติงานการอ่านและการสะกดคำของนักเรียนก็มักจะยังแสดงให้เห็นความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในความถูกต้องและความผิดพลาดของคำ การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาการสะกดคำตามความรู้เรื่องคำเชิงพัฒนาใน 4 ด้าน ผลการวิเคราะห์พบว่าการปฏิบัติงานการอ่านของนักเรียนดีกว่าการปฏิบัติงานการสะกดคำอย่างมีนัยสำคัญและพบว่ามีผลของรายงานอย่างมีนัยสำคัญต่อระดับความรู้เรื่องคำของนักเรียน ความผิดพลาดด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนต่อไปพบว่า ความผิดพลาดเกี่ยวข้องข้อกับลักษณะทางอักษรวลีที่เหมือนกันในทุกงานในที่สุด จากการศึกษาการให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการสะกดคำและความรู้เรื่องคำของทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของครูพบว่า การให้คะแนนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการปฏิบัติจริงของนักเรียนในผลสัมฤทธิ์ทางการสะกดคำและความรู้เรื่องคำ แต่ก็ยังไม่เพียงพอสำหรับการตัดสินใจในการสอน

ดาห์ลเกรน (Dahlgren. 2003 : 1954-A) ได้ศึกษาการแก้ไขความผิดพลาดทางอักษรวลีในการเขียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความมุ่งหมายเพื่ออธิบายประสิทธิภาพของโปรแกรมการแทรกแซงคือ การอ่านและการเขียนจากความรู้สีกสัมผัสหลายทาง การมุ่งเน้นอยู่ที่ขั้นตอนของการสะกดคำเชิงพัฒนา และการเพิ่มความสามารถในการสะกดคำในบทเรียงความที่เขียนขึ้น การประเมินการเขียนของนักเรียนกระทำเพื่อคุณภาพและปริมาณ การแสดงออกทางการเขียนเป็นการมุ่งเน้นรองลงของการศึกษาครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจำนวน 16 คนที่เข้าเรียนโปรแกรมโรงเรียนภาคฤดูร้อนในกลุ่มในเมืองชั้นในกลุ่มหนึ่ง การศึกษาเป็นการออกแบบเชิงคุณภาพที่ใช้วิธีการเชิงเปรียบเทียบอย่างสม่ำเสมอเพื่อสร้างทฤษฎีเบื้องต้น ทฤษฎีเบื้องต้นนี้ซึ่งรู้จักกันว่าเป็นวิธีการเปรียบเทียบกับข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาและตีความข้อมูลว่าเป็นการลำเอียงเข้าข้างการเกิดขึ้นของทฤษฎี วิธีการนี้มาทางโต้เหตุผลพิสูจน์สมมุติฐานที่เกิดขึ้นตลอดการศึกษาครั้งนี้ผลการศึกษาพบว่า การวิเคราะห์เชิงคุณภาพเกี่ยวกับการสะกดคำชี้ให้เห็นการเติบโตในขั้นตอนการสะกดคำ จำแนกประเภทที่ได้จากขั้นตอนการสะกดความเชิงพัฒนาในการเขียนของนักเรียน ผู้ให้

คะแนน 2 คน ให้คะแนนการประเมินการเขียนเป็นรายบุคคลแล้วประชุมปรึกษากันเรื่องการเขียนไม่มีการเปลี่ยนแปลงในด้านคุณภาพและปริมาณการเขียน นำคะแนนของผู้ให้คะแนนมาวิเคราะห์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Spearman Rho พบว่ามีสหสัมพันธ์ภายในผู้ให้คะแนนระหว่างคะแนนที่ให้อิสระ (r) เท่ากับ .83 , p เท่ากับ .01 สำหรับคะแนนคุณภาพ ความแตกต่างใด ๆ ระหว่างผู้ให้คะแนนได้นำมาอภิปรายและประนีประนอมกันให้ได้ความเห็นสอดคล้องกัน 100%ในการวิเคราะห์สุดท้าย ข้อค้นพบทางทฤษฎีในการศึกษาชี้แนะว่า ความต้องการของนักเรียนที่จะเพิ่มการยืนมาตรฐานทางวิชาการมีความสำคัญ เมื่อให้โอกาสมีส่วนร่วมในการแทรกแซง ซึ่งให้การสอนที่เป็นแบบมีโครงสร้างและมีความรู้สึกสัมผัสได้หลายทาง นักเรียนก็เพิ่มระดับการปฏิบัติขึ้นเวลา 6 สัปดาห์ไม่เพียงพอที่จะได้เห็นการเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

เพียร์ส (Pierce. 2003 : 1967-A) ได้ศึกษาประเด็นใหญ่ที่ได้คารมกันต่อไป มีความมุ่งหมายเพื่อกำหนดขอบเขตที่การเขียนทุกวันในชั้นอนุบาลมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการสะกดคำและการเรียนอ่านที่ประดิษฐ์ขึ้นมา ครูจำนวน 5 คน ทำเป็นตัวอย่างการเขียนให้กับเด็กชั้นอนุบาลจำนวน 78 คน ที่เขียนทุกวันหรือเกือบทุกวันเป็นเวลา 20 สัปดาห์ เด็กกลุ่มทดลองมี 51 คน กลุ่มควบคุมมี 27 คน ซึ่งได้รับการทดสอบก่อนและหลังการทดลองโดยเมื่อจบชั้นอนุบาล 8 กลุ่มทดลองร้อยละ 82.35% อ่านหนังสือได้ในขณะที่กลุ่มควบคุมเพียง 48.15% อ่านหนังสือได้ การศึกษาครั้งนี้บ่งชี้ว่าตัวนักเรียนชั้นอนุบาลได้รับการส่งเสริมให้เขียนทุกวันและใช้การสะกดคำที่ประดิษฐ์ขึ้นจะมีความเป็นไปได้มากขึ้นที่นักเรียนจะเข้าสู่การอ่านในชั้นประถมปีที่ 1 ได้

คิม (Kim. 2004 : 2753-A) ได้ศึกษาหน้าที่ของภาษาเขียนในการพัฒนาภาษาพูดสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลถึงประถมปีที่ 2 ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผู้วิจัยการรู้หนังสือหลายคนสนับสนุนการปฏิบัติการสอนทักษะทั้ง 4 ทักษะ และได้แย้งว่านักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง สามารถเรียนอ่านได้ก่อน สามารถแสดงให้เห็นขั้นตอนความก้าวหน้าในความคล่องแคล่วทางภาษาพูดภาษาอังกฤษ อย่างไรก็ตามทัศนคติที่นิยมเกี่ยวกับการอ่านภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ในกิจกรรมการอ่านและการเขียนนั้นควรจะเลื่อนออกไปจนกว่าภาษาพูดของนักเรียนเข้าที่ดีแล้วเสียก่อนเนื่องจากมีทัศนคติที่โต้แย้งกันมาก การศึกษาครั้งนี้จึงมีความมุ่งหมาย เพื่อหาคำตอบของคำถามที่ว่า การอ่านและการเขียนที่อาศัยโรงเรียนเป็นฐานนั้นสามารถจะนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาทักษะภาษาพูดภาษาอังกฤษกับเด็กที่อายุน้อย ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองได้อย่างไร เมื่อนำเอากรณีศึกษา 7 กรณี และการศึกษาแบบเข้าแทรกแซง 1 กรณีโดยใช้การศึกษาเชิงทดลองกับเด็กเพียงคนเดียว พบว่า สามารถอธิบายหน้าที่ของการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษในการพัฒนาทักษะภาษาพูดของนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองได้

แรนดัล (Randall. 2004 : 4301-A) ได้วิจัยเปรียบเทียบกันระหว่างการสอนแบบควบคุมกับการสอนแบบการฝึกฝน การวิจัยนี้เพื่อแยกแยะผลกระทบต่อการเรียนการสอนฝึกการอ่านในโรงเรียนในเมืองจำนวน 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชน วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์สอนในห้องเรียนโดยตรงของเกรด 2 และเกรด 4 การเขียนบันทึกเพื่อทำความเข้าใจให้ดีว่าการใช้กลยุทธ์และเทคนิคในการสอนอย่างไร จุดประสงค์ของการวิจัย เลือกโรงเรียน 2 โรงเรียน แต่ละโรงเรียนมีจำนวนประชากรเท่ากัน จากการ

ทดลองแสดงให้เห็นว่าเทคนิคและกลยุทธ์ที่หลากหลายมีผลกระทบต่อคะแนนการสอบอ่าน
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปคือการจัดการเรียนการสอนอ่านควรใช้กลยุทธ์ที่หลากหลาย

กล่าวโดยสรุปจากผลของการวิจัยที่กล่าวมาทั้งหมด จะเห็นได้ว่าวิธีการสอนโดยใช้
แบบฝึกทักษะ เช่น การเขียนสะกดคำภาษาไทย การสอนอ่านภาษาไทย เพื่อจับใจความ ลักษณะ
เรียงความ ความสามารถในการอ่านจับใจความตามวิธีพาโนรามา และการอ่านจับใจความสำคัญ
ถ้านำมาใช้ในการเรียนการสอนและปฏิบัติตามได้ทุกขั้นตอน พบว่านักเรียนจะมีความสามารถในการ
อ่านและเขียนได้ ซึ่งเป็นส่วนที่จะทำให้เด็กนักเรียนมีทักษะความสามารถทางการอ่านและ
การเขียนภาษาไทย แล้วมีความเข้าใจในการอ่าน คิววิเคราะห์ และเขียนได้ ล้วนแต่เป็นวิธีการที่ทำให้
ให้การอ่านและการเขียนของนักเรียนมีการพัฒนาการที่ดีขึ้น มีความคงทนในการจำ และมี
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้างนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. แบบแผนการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 100 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 44)

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น แบบกลุ่มเดี่ยววัดผลก่อนและหลังการทดลอง (The single group pre test post test design) (ชูศรี วงศ์รัตน์และองอาจ นัยพัฒน์, 2551 : 34) ดังตารางที่ 1 ตารางที่ 1 แบบแผนการวิจัย

สอบก่อน	ตัวแปรต้น	สอบหลัง
T_1	X	T_2

เมื่อ X แทน การจัดการทำตามการทดลอง (Treatment)
 T_1 แทน การวัดผลก่อนการทดลอง (Pre test)
 T_2 แทน การวัดผลหลังการทดลอง (Post test)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การศึกษาในครั้งนี้ใช้เครื่องมือในการศึกษา ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้
2. นวัตกรรม (แบบฝึกทักษะ)
3. เครื่องมือการประเมินผล
1. แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 18 แผน รวมเวลา 18 ชั่วโมง ดังนี้

- 1.1 แผนจัดการเรียนรู้ที่ 1 แบบทดสอบก่อนเรียน
- 1.2 แผนจัดการเรียนรู้ที่ 2 การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน จาก สำนวน สุภาษิต คำพังเพย “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี”
- 1.3 แผนจัดการเรียนรู้ที่ 3 การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน จาก สำนวน สุภาษิต คำพังเพย “น้ำลดตอผุด”
- 1.4 แผนจัดการเรียนรู้ที่ 4 การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน จาก สำนวน สุภาษิต คำพังเพย “เรือล่มเมื่อจอด”
- 1.5 แผนจัดการเรียนรู้ที่ 5 การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน จาก สำนวน สุภาษิต คำพังเพย “ทำนาบนหลังคน”
- 1.6 แผนจัดการเรียนรู้ที่ 6 การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน จาก นิทานอีสป เรื่อง กระต่ายกับเต่า
- 1.7 แผนจัดการเรียนรู้ที่ 7 การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน จาก นิทาน เรื่อง เศรษฐีเจ้าเล่ห์
- 1.8 แผนจัดการเรียนรู้ที่ 8 การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน จาก นิทาน เรื่อง หมาขนคำ
- 1.9 แผนจัดการเรียนรู้ที่ 9 การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน จากนิทาน เรื่อง แม่วัวกับ กบ
- 1.10 แบบฝึกทักษะชุดที่ 9 การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนจากวรรณคดี เรื่อง บทละครพูด เรื่อง เห็นแก่ลูก
- 1.11 แบบฝึกทักษะชุดที่ 10 การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนจากวรรณคดี เรื่อง พระอภัยมณี ตอน หนินางผีเสื้อสมุทร
- 1.12 แบบฝึกทักษะชุดที่ 11 การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนจากวรรณคดี เรื่อง พระบรมราชาบาท
- 1.13 แบบฝึกทักษะชุดที่ 12 การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนจากกาพย์ เรื่อง อิศรญาณภาษิต
- 1.14 แผนจัดการเรียนรู้ที่ 14 การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน จาก บทความเรื่อง ภาษาผีปะกำ
- 1.15 แผนจัดการเรียนรู้ที่ 15 การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน จาก บทความเรื่อง อีสรภาพกับวินัย
- 1.16 แผนจัดการเรียนรู้ที่ 16 การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน จาก บทความเรื่อง คนตายขายคนเป็น
- 1.17 แผนจัดการเรียนรู้ที่ 17 การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน จาก บทความเรื่อง ความเชื่อกับความจริง
- 1.18 แผนจัดการเรียนรู้ที่ 18 การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนจาก แบบทดสอบหลังเรียน

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นข้อสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (likert) มี 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับ มากที่สุด
4	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับ มาก
3	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับ ปานกลาง
2	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับ น้อย
1	หมายถึง	มีความพึงพอใจในระดับ น้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามีวิธีการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. การสร้างและการหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จำนวน 18 แผน รวมเวลา 18 ชั่วโมง มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

1.2 ศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 : การอ่าน ช่วงชั้นที่ 3

1.3 กำหนดโครงสร้างและเนื้อหาที่จะนำไปสร้างแผนการจัดการเรียนรู้

1.4 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกตามโครงสร้าง วัตถุประสงค์และเนื้อหาที่กำหนดไว้ โดยมีองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1.1 ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้

1.2 สาระสำคัญ

1.3 ตัวชี้วัด

1.4 ทักษะที่ต้องการเน้น

1.5 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องการ

1.6 สาระการเรียนรู้

1.7 กระบวนการจัดการเรียนรู้

1.8 สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1.9 การวัดผลประเมินผล

1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านตรวจสอบความถูกต้อง และเหมาะสม แล้วนำข้อปรับปรุงมาแก้ไขในส่วนที่ยังบกพร่อง

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงและแก้ไขแล้ว พร้อมทั้งแบบประเมินที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม พิจารณาความสอดคล้องและเหมาะสม ซึ่งพบว่ามี ความสอดคล้องระหว่าง 0.80 ถึง 1.00

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ดังนี้

1.7.1 ทดลองแบบเดี่ยว กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จำนวน 3 คน ประกอบด้วยนักเรียน เก่ง ปานกลางและอ่อน อย่างละ 1 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบการจัดพิมพ์ ภาษา เนื้อหา การวัดและประเมินผล และระยะเวลา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อนำไปใช้ในการทดลองแบบกลุ่มเล็กต่อไป

1.7.2 ทดลองแบบกลุ่มเล็กกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จำนวน 9 คน ประกอบด้วยนักเรียน เก่ง จำนวน 3 คน ปานกลาง จำนวน 3 คนและอ่อน จำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.7.3 ทดลองกับกลุ่มใหญ่ จำนวน 30 คน ประกอบด้วย คนเก่ง ปานกลาง และอ่อน อย่างละ 10 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา การจัดพิมพ์และความเหมาะสมของเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

2. การสร้างและหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์ และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผู้ศึกษาสร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก ซึ่งมีการสร้างแบบทดสอบ ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบและวิธีการตรวจสอบหาคุณภาพของแบบทดสอบของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 53-66)

2.2 ศึกษาหลักสูตร คู่มือครู หนังสือแบบเรียนภาษาไทย สาระที่ 1 : การอ่าน ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.3 วิเคราะห์เนื้อหาและตัวชี้วัด เพื่อนำมาสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2.4 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก โดยให้ครอบคลุมเนื้อหา และตัวชี้วัด จำนวน 50 ข้อ

2.5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาความถูกต้อง และเหมาะสมและนำมาปรับปรุง แก้ไขสิ่งที่ยังบกพร่อง

2.6 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เพื่อนำผลมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of item objective congruence) ซึ่งพบว่ามีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 จำนวน 50 ข้อ

2.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านการพิจารณาความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จำนวน 40 คน

2.8 นำกระดาษคำตอบของนักเรียนมาตรวจให้คะแนน โดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน และข้อที่ตอบผิดให้ 0 คะแนน แล้วมาวิเคราะห์คุณภาพของข้อสอบเป็นรายข้อ โดยหาค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (B) ตามวิธีของเบรนแนน (Brennan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 90-92)

2.9 คัดเลือกข้อสอบจำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีค่าความยาก (p) ระหว่าง 0.28 - 0.78 และมีค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.21 - 0.64 รวมเป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งฉบับ แล้วนำไปหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ตามวิธีของ โลเวทท์ (Lovett ; บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 96) ซึ่งพบว่ามีความเชื่อมั่นเท่ากับ .89

2.10 จัดทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ต่อไป

3. การสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจ

การสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผู้ศึกษาดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 วิเคราะห์ประเด็นเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จากนิยามศัพท์เฉพาะ

3.2 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของ ฆานิศา เพิ่มพูนทรัพย์ (2551 : 131-134) ชัยวัฒน์ ดุงศรีแก้ว (2543 : 14) รัตนา แสงแก่นเพชร (2543 : 14) สุพัตรา พร้อมดิษฐ์ (2546 : 156) ศศิธร เวียงวลัย (2551 : 144)

3.3 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert ; บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 70 - 72) จำนวน 25 ข้อ

3.4 การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามความพึงพอใจของ (ยุพเยาว์ เมธยะกุล, 2547 : 277) มาประยุกต์ให้สอดคล้องกับประเด็นความพึงพอใจที่ผู้ศึกษาวิเคราะห์ไว้

3.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่านเพื่อพิจารณาความถูกต้อง และความเหมาะสม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.6 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม พิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of consistency : IOC) ซึ่งพบว่ามีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 ถึง 1.00

3.7 นำแบบสอบถามความพึงพอใจไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จำนวน 38 คน

3.8 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ทดลองใช้ มาหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (r) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total correlation) และคัดเลือกข้อคำถามที่เหมาะสม จำนวน 10 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.26 ถึง 0.69

3.9 นำแบบสอบถามความพึงพอใจจำนวน 10 ข้อ รวมเป็นแบบสอบถามทั้งฉบับ แล้วหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach; บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 97 – 101) ซึ่งพบว่ามีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81

3.10 จัดพิมพ์แบบสอบถามความพึงพอใจเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. แจ้งขออนุญาตผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา เพื่อขออนุญาต เก็บข้อมูล
2. ก่อนการทดลอง ผู้ศึกษาชี้แจงหลักการและเหตุผล ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง รับทราบ
3. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre test) โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนการจัดการเรียนรู้
4. ทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จำนวน 30 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ช่วงเดือน สิงหาคม ถึงเดือน กันยายน 2560 ภาคเรียนที่ 1 / 2560 โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 3 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ เป็นเวลา 6 สัปดาห์ รวมเวลา เรียน 16 ชั่วโมง และทดสอบก่อน – หลังเรียน จำนวน 2 ชั่วโมง รวมเวลาเรียนทั้งหมด 18 ชั่วโมง
5. หลังสิ้นสุดการทดลอง ผู้ศึกษาทำการทดสอบหลังเรียน (Post test) โดยใช้ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียนและสอบถามความพึงพอใจของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 30 คน โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน โดยใช้ แบบฝึก กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ตามเกณฑ์ 80/80 โดยวิเคราะห์ตามสูตรการหาค่า E_1/E_2 (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 155)

2. วิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลของของแบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (E.I : The effectiveness index) โดยวิเคราะห์จากคะแนน ก่อนเรียนและหลังเรียนเมื่อเทียบกับคะแนนเต็มตามวิธีของกูดแมนและชไนเดอร์ (Goodman & Schneider) (เผชญ์ กิจระการ, 2545 : 31)

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ค่าที (t- test แบบ Dependent samples) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 112)

4. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน วิชาภาษาไทย โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำค่าเฉลี่ยมาเทียบเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103, 106)

- 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ มาก
- 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อย
- 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้

ตรวจสอบความสอดคล้องของรายละเอียดในแผนการจัดการเรียนรู้ ความถูกต้องและความเหมาะสมของเนื้อหาสาระ ระยะเวลา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of consistency) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 63)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ความสอดคล้อง ความถูกต้องและเหมาะสม ของเนื้อหาสาระ ระยะเวลาของแผนการจัดการเรียนรู้
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.2.1 วิเคราะห์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ (IOC : Index of item objective congruence) (สมนึก ภัททิยธนี, 2544 : 212)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับตัวชี้วัด
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2.2 วิเคราะห์ค่าความยาก (p) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายข้อ คำนวณจากสูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 84)

$$p = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	p	แทน	ค่าความยากของแบบทดสอบ
		R	แทน จำนวนคนตอบถูกทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

1.2.3 วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (B) ของแบบทดสอบเป็นรายข้อตามวิธีของ เบรนนัน (Brennan) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 90)

$$B = \frac{U}{N_1} - \frac{L}{N_2}$$

เมื่อ	B	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	U	แทน	จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์ตอบถูก
	L	แทน	จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือผู้สอบไม่ผ่านเกณฑ์ตอบถูก
	N_1	แทน	จำนวนผู้รอบรู้หรือสอบผ่านเกณฑ์
	N_2	แทน	จำนวนผู้ไม่รอบรู้หรือผู้สอบไม่ผ่าน

1.2.4 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งฉบับ โดยใช้สูตรของโลเวทท์ (Lovett) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 96)

$$r_{cc} = 1 - \frac{K \sum X_i - \sum X_i^2}{(K-1) \sum (X_i - C)^2}$$

เมื่อ	r_{cc}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	K	แทน	จำนวนข้อสอบ
	X_i	แทน	คะแนนของแต่ละคน
	C	แทน	คะแนนเกณฑ์หรือจุดตัดของแบบทดสอบ

1.3 แบบสอบถามความพึงพอใจ

1.3.1 วิเคราะห์ความเที่ยงตรงของข้อคำถาม โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ (IOC : Index of Consistency) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 63)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.3.2 วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item total correlation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 109 - 110)

$$\text{สูตร } r_{xy} = \frac{N \sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2][N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ	r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม
	N	แทน	จำนวนนักเรียน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนรายข้อ
	$\sum Y$	แทน	ผลรวมของคะแนนรวมทุกข้อ
	$\sum XY$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทุกข้อของทุกคน

$$\sum X^2 \quad \text{แทน} \quad \text{ผลรวมของคะแนนรายข้อแต่ละตัวยกกำลังสอง}$$

$$\sum Y^2 \quad \text{แทน} \quad \text{ผลรวมของคะแนนรวมทุกข้อยกกำลังสอง}$$

1.3.3 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามความพึงพอใจทั้งฉบับโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) คำนวณจากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 99)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	k	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของแต่ละข้อ
	S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 วิเคราะห์ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรดังนี้

(บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 104)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตรดังนี้

(บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2.3 วิเคราะห์ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยใช้สูตรดังนี้

(บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	Σ	แทน	ผลรวม

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 วิเคราะห์ค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน ตามสูตรการหาค่า E_1/E_2 (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 155)

$$E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{A} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนแบบฝึกหัดทุกชุดรวมกัน
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกชุดรวมกัน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$E_2 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{B} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนที่ได้หลังเรียนทุกคน
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

3.2 วิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึก (E.I : The Effectiveness Index)

โดยวิเคราะห์จากคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนเมื่อเทียบกับคะแนนเต็มตามวิธีของกู๊ดแมนและชไนเดอร์ (Goodman & Schneider) (เผชญ์ กิจระการ, 2545 : 31)

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล} = \frac{\text{ผลรวมของคะแนนทดสอบหลังเรียนทุกคน} - \text{ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุก}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียนทุกคน}}$$

3.3 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยก่อนเรียนกับหลังเรียน ที่เรียนด้วยด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ โดยใช้ค่าที่ (t – test แบบ Dependent Samples) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 112) ตามสูตรดังนี้

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตเพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
	D	แทน	ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน
	N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	\sum	แทน	ผลรวม

3.4 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชย ศึกษาต่อการพัฒนาการเรียนรู้ เรื่อง การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การวิเคราะห์ (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 105 - 106)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	\sum	แทน	ผลรวม

บทที่ 4 ผลการดำเนินการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย การพัฒนาการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน โดยใช้แบบฝึก
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ผู้ศึกษานำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดความหมาย
ของสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
E.I.	แทน	ค่าดัชนีประสิทธิผลของนวัตกรรม
N	แทน	จำนวนประชากร
n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
$\sum D$	แทน	ผลต่างระหว่างคะแนนก่อนเรียนกับหลังเรียน
$\sum D^2$	แทน	ผลต่างระหว่างคะแนนก่อนเรียนกับหลังเรียนยกกำลังสอง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตเพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
df	แทน	ขั้นแห่งความเป็นอิสระ
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำเสนอข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง
การอ่านคติวิเคราะห์และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกโพธิ์
ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
2. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ
เรื่อง การอ่านคติวิเคราะห์และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน
โคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่าน

คิดวิเคราะห์และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

4. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการ
การเรียนรู้โดยใช้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาไทย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้โดยใช้แบบฝึก เรื่อง
การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกโพธิ์
ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

แสดงดังตารางที่ 2 (ภาคผนวก ข 4 : 139 - 154)

ตารางที่ 2 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่าน

คิดวิเคราะห์และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน
โคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

การทดลอง	E ₁	E ₂
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	82.40	80.83
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	82.00	80.42
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4	83.60	80.42
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5	83.70	81.25
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6	85.20	82.08
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7	85.40	83.33
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8	85.80	82.50
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9	86.10	83.75
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10	86.80	83.33
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11	87.30	85.83
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12	88.00	86.25
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13	86.90	85.42
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14	86.70	85.42
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15	86.60	85.00
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 16	86.40	85.00
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 17	86.80	84.58
รวม	85.60	83.46

จากตารางที่ 2 แสดงว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง
การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกโพธิ์

ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จากการทดลองกับนักเรียน แผนการจัดการเรียนรู้แผนที่ 2 มีค่าเท่ากับ 82.40/80.83 แผนการจัดการเรียนรู้แผนที่ 3 มีค่าเท่ากับ 82.00/80.42 แผนการจัดการเรียนรู้แผนที่ 4 มีค่าเท่ากับ 83.60/80.42 แผนการจัดการเรียนรู้แผนที่ 5 มีค่าเท่ากับ 83.70/81.25 แผนการจัดการเรียนรู้แผนที่ 6 มีค่าเท่ากับ 85.20/82.08 แผนการจัดการเรียนรู้แผนที่ 7 มีค่าเท่ากับ 85.40/83.33 แผนการจัดการเรียนรู้แผนที่ 8 มีค่าเท่ากับ 85.80/82.50 แผนการจัดการเรียนรู้แผนที่ 9 มีค่าเท่ากับ 86.10/83.75 แผนการจัดการเรียนรู้แผนที่ 10 มีค่าเท่ากับ 86.80/83.33 แผนการจัดการเรียนรู้แผนที่ 11 มีค่าเท่ากับ 87.30/85.83 แผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 12 มีค่าเท่ากับ 88.00/86.25 แผนการจัดการเรียนรู้แผนที่ 13 มีค่าเท่ากับ 86.90/85.42 แผนการจัดการเรียนรู้แผนที่ 14 มีค่าเท่ากับ 86.70/85.42 แผนการจัดการเรียนรู้แผนที่ 15 มีค่าเท่ากับ 86.60/85.00 แผนการจัดการเรียนรู้แผนที่ 16 มีค่าเท่ากับ 86.40/85.00 แผนการจัดการเรียนรู้ แผนที่ 17 มีค่าเท่ากับ 86.80/84.58

เมื่อพิจารณาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 เป็นรายแผน พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่มี ประสิทธิภาพสูงสุด คือ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 ซึ่งมีประสิทธิภาพ **87.60/86.25** รองลงมาคือ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 ซึ่งมีประสิทธิภาพ 87.30/85.83 และแผนที่มีประสิทธิภาพต่ำสุด คือ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ซึ่งมีประสิทธิภาพ 82.00/80.42

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 แสดงดังตารางที่ 3 (ภาคผนวก ข 5 : 156)

ตารางที่ 3 ประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	ผลรวม		E.I.
		คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน	
40	30	426	1003	0.7454

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 มีค่าเท่ากับ 0.7454 นั่นคือ นักเรียนมีความก้าวหน้าเพิ่มขึ้น คิดเป็น ร้อยละ 74.54 เมื่อเรียนเรื่อง การอ่าน คติ วิเคราะห์ โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25

แสดงดังตารางที่ 4 (ภาคผนวก ข 6 : 158 – 159)

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

การดำเนินการพัฒนา	N	\bar{X}	S.D.	$\sum d$	$\sum d^2$	\bar{d}	t-test	p-value
Pre	40	10.65	2.85	577	8763	14.43	-27.17	.00
Post	40	25.08	1.64					

$p^{**} < .01$

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่องการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าก่อนดำเนินการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่องการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามความพึงพอใจหลังจากได้ทดลองใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนที่พัฒนาขึ้นจนครบทุกชุด นำผลการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจ ดังตาราง 5

ตารางที่ 5 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่องการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน

ข้อ ที่	ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึก ทักษะ เรื่องการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน	\bar{X}	S.D.	ระดับความ พึงพอใจ
1.	เนื้อหาเข้าใจง่าย	4.88	0.40	มากที่สุด
2.	เนื้อหาน่าเรียน	4.83	0.45	มากที่สุด
3.	เนื้อหา เหมาะสมกับเวลา	4.93	0.27	มากที่สุด
4.	นักเรียนมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงาน	4.93	0.27	มากที่สุด
5.	ขั้นตอนการจัดกิจกรรมสนุกสนาน	4.93	0.27	มากที่สุด
6.	กิจกรรมที่เรียนเหมาะสมกับเวลา	4.70	0.52	มากที่สุด
7.	ใช้แบบฝึกทักษะมีความเหมาะสมกับวัย	4.77	0.53	มากที่สุด
8.	ประโยชน์ของการใช้แบบฝึกทักษะ	4.73	0.55	มากที่สุด
9.	เกณฑ์การประเมินผลที่มีความเป็นธรรม	4.72	0.60	มากที่สุด
10.	ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำโดยใช้แบบฝึกทักษะ	4.93	0.27	มากที่สุด
รวม		4.83	0.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่องการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน โดยภาพรวม อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่องการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 10 ข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ข้อ 3, 4, 5 และ 10 ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = 0.27) รองลงมา คือ ข้อ 1 ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.40) และข้อ 2 ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.45) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 6 ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.52)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการพัฒนาการเรียนรู้ การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ปีการศึกษา 2560 ผู้ศึกษาได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการศึกษา
2. สรุปผลการศึกษา
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างคะแนนก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3

สรุปผลการศึกษา

1. แบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน มีประสิทธิภาพตามที่กำหนด คือ 85.60/83.46
2. ดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index) ของแบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ที่พัฒนาขึ้นเท่ากับ 0.74 แสดงว่า นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 74
3. นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.83

อภิปรายผล

จากการทดลอง สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาขึ้นพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน มีประสิทธิภาพ **85.60/83.46** หมายความว่า แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์มีประสิทธิภาพด้านกระบวนการช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยเฉลี่ย **85.60** และมีประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการเรียนของผู้เรียนโดยเฉลี่ย **83.46** แสดงว่าแบบฝึกทักษะการอ่าน อ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพด้านกระบวนการเป็นไปตามเกณฑ์และประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80 และเป็นไปตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาค้นคว้าของ ฉันทนา การสอด (2547 : 97 - 100) ที่ได้ศึกษาพบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพ 88.14/80.91 สอดคล้องกับเอมอร สงวนดี (2547 : 66 - 69) ที่ได้ศึกษาสมรรถภาพการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบฝึกทักษะพบว่า ผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพ 81.07/82.83 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับการอ่านเชิงวิเคราะห์ วิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นได้ผ่านกระบวนการสร้างอย่างมีระบบและวิธีการที่เหมาะสม โดยเริ่มจากการศึกษารายละเอียดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สาระมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและคู่มือการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นอกจากนี้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่สร้างขึ้นได้รับการตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขจากคณะกรรมการควบคุมการศึกษา ค้นคว้าอิสระและได้ผ่านการประเมินตรวจสอบคุณภาพความเหมาะสมจากผู้เชี่ยวชาญ ก่อนที่จะนำไปทดลองจริงและได้ผ่านการทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับการพิมพ์ ความเหมาะสมของเวลาในการทำกิจกรรม และปริมาณเนื้อหาที่ใช้ในกิจกรรม

2. ดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.74 แสดงว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 74 สอดคล้องกับเอมอร สงวนดี (2547 : 66 - 69) ที่ได้ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของแผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6366 หมายความว่าผู้เรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 63.66 สอดคล้องกับเสาวลักษณ์ ทรองจิตร (2547 : 90 - 93) ที่ได้ศึกษาดัชนีประสิทธิผลการพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ .66 แสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 66 สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2545 ก : 19) ที่กล่าวว่านักเรียนและครูต้องสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมเรียน ร่วมทำ ร่วมคิด เรียนรู้ร่วมกัน ครูต้องมีเทคนิคกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายที่จะช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ทำ

ให้กิจกรรมการเรียนการสอนเกิดความสนุกสนานตื่นเต้นน่าสนใจ ไม่เบื่อส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

3. การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิชาภาษาไทย พบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ คะแนนสอบหลังเรียนสูงกว่าหรือดีกว่าคะแนนสอบก่อนเรียน นั่นคือ คะแนนสอบหลังเรียน มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 85.56 สอดคล้องกับการวิจัยของปราณี ศิริคะรินทร์ (2542 : บทคัดย่อ)

ได้สร้างแบบฝึกวิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง กลุ่มคำ ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญที่สถิติระดับ .01 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับการวิจัยของฉันทนา การสอาด (2547 : 100 - 107) ได้วิจัยเรื่องการสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคามมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมในระดับพึงพอใจมากที่สุด จะเห็นได้จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน วิชาภาษาไทย นักเรียนสนุกสนานในการเรียน นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน โดยมีครูคอยเสริมแรงจูงใจกระตุ้นให้คำชมเชย และให้กำลังใจ ซึ่งสอดคล้องกับอรรถพร บำเรอพงษ์ (2548 : 66-71) ที่ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์ (รุจิรา เหลืองอุบล. 2547 : 39 ; อ้างอิงมาจาก Maslow. 1987 : 15-22) ที่กล่าวว่ามนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอไม่มีสิ้นสุด เมื่อความต้องการได้รับการตอบสนองหรือพึงพอใจอย่างใดอย่างหนึ่งแล้ว ความต้องการสิ่งอื่น ๆ ก็จะเกิดขึ้นอีก ความต้องการของมนุษย์อาจจะซ้ำซ้อนโดยความต้องการอย่างหนึ่งอาจจะยังไม่ทั้งหมดไปก็ยังมีต้องการอีก

ข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาครั้งนี้ อาจเป็นแนวทางในการศึกษาครั้งต่อไปและเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงประสิทธิภาพการสอน ตลอดจนกระตุ้นให้ครู อาจารย์เกิดความสนใจที่จะพัฒนาการสอนของตนให้ดียิ่งขึ้น ผู้ศึกษาค้นคว้าขอเสนอแนะในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ครูผู้สอนควรชี้แจงวัตถุประสงค์ให้นักเรียนเข้าใจทุกครั้งก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนการสอน และเน้นให้นักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดถึงจะเกิดผลดี

1.2 ควรมีการเพิ่มระยะเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยให้มากกว่านี้ เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์มากขึ้น

1.3 บรรยากาศในการจัดกิจกรรม สภาพห้องเรียน รวมทั้งความพร้อมของนักเรียนเป็นสิ่งที่ผู้ศึกษาค้นคว้าคำนึงถึงในการฝึกทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน เพราะเป็นปัจจัยที่ช่วยให้การศึกษาได้รับผลดี

1.4 ครูผู้สอนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนคิดอย่างกว้างขวาง ไม่ควรปิดกั้นความคิดของนักเรียนซึ่งมีระดับสติปัญญาที่แตกต่างกัน ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนที่มีสติปัญญาสูง ปานกลาง และต่ำ ย่อมจะแตกต่างกัน ควรให้นักเรียนยอมรับและยกย่องความคิดเห็นของผู้อื่นและผลงานที่เพื่อนได้นำเสนอ

1.5 ครูผู้สอนจะต้องไม่ด่วนสรุปหรือบอกคำตอบแก่เด็กเร็วเกินไป ถ้ามีปัญหาเกิดขึ้นให้ครูผู้สอนตั้งคำถามเพื่อให้เด็กได้คิดอย่างรอบคอบมีเหตุผล

1.6 ครูผู้สอนต้องตรวจผลงานของนักเรียนทุกครั้งที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมทั้งนี้เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียน และเมื่อนักเรียนมีผลงานดีควรชมเชยผลงานของนักเรียนทุกคนที่นำเสนอเพื่อเป็นกำลังใจ อีกทั้งยังช่วยให้นักเรียนคิดว่าตัวเองมีคุณค่า

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการส่งเสริมให้ครูพัฒนาทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ และในชั้นอื่น ๆ ต่อไป

2.2 ควรมีการพัฒนาทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนโดยใช้เทคนิควิธีสอนอื่นที่เอื้อต่อการพัฒนานักเรียน

2.3 ควรศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนระหว่างโรงเรียนหลาย ๆ โรงเรียน เพราะจะได้สรุปผลการศึกษาที่กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.**
พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.** กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรรณิการ์ ภิมาลัย. (2547). **การพัฒนาทักษะการอ่านคำควบกล้ำโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบ
การเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.** การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กীরติ ชาดาเม็ก. (2546). **ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดอย่างมีวิจารณญาณโดย
ใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่องสารที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.**
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา. ขอนแก่น :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **แนวทางประเมินผลด้วยทางเลือกใหม่.** กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.**
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). **การคิดเชิงวิเคราะห์.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ชัคเซสมิเดีย.
- เขมรัฐ โตไทยะ. (2540). **คู่มือการจัดทำแผนการสอน กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
เนื้อหาสิ่งแวดล้อมเน้นทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตาม
หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).** พิมพ์ครั้งที่ 2.
ร้อยเอ็ด : ม.ป.ท..
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2541). **การพัฒนาการนิเทศการศึกษา การ
นิเทศ 100%.** กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2547). **การจัดการเรียนรู้สู่ความเป็นเลิศ
ด้านวิทยาศาสตร์.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- คมขำ แสนกล้า. (2547). **การพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนคำ
ควบกล้ำวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.** การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จันทรา ปรีชา. (2548). **การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์
โดยใช้แบบฝึกทักษะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.** การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม :
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- จิตต์นิภา ศรีไสย์. (2549). ภาษาไทยเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุฬารพร ทวีชีพ. (2547). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้หนังสือและแบบฝึกทักษะประกอบวิชา ภาษาไทย มุ่งประสบการณ์ภาษา เรื่อง ครอบครัวของพลอยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จุฬาลักษณ์ ดอกเข็ม.(2550). ผลสัมฤทธิ์และทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยรูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ฉลาด สมพงษ์. (2547). การสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2546). การอ่านและการสร้างความสามารถในการอ่าน. ฝ่ายเอกสารและวารสาร. มบ.
- ฉันทนา การสอาด. (2547). การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชัยวัฒน์ ดุงศรีแก้ว. (2544). ความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ บัณฑิตวิทยาลัย การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชาลิสสา พรหมจรรย์. (2548).). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยกระบวนการกลุ่มร่วมมือ โดยใช้แบบฝึกทักษะและแผนที่ความคิด เรื่อง ชนิดของคำ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชูจิต วรเชษฐ์. (2548). การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อออกเสียงคำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชูศรี วงศ์รัตน์ และองอาจ นัยพัฒน์. (2551). แบบแผนการวิจัยเชิงทดลองและสถิติวิเคราะห์ แนวคิดพื้นฐานและวิธีการ. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ถาวร เทียงแก้ว. (2548). การอ่านคำควบกล้ำโดยใช้แบบฝึกทักษะ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ทักษิณันท์ หิรัญเกิด. (2543). ผลการสอนโดยวิธีการสอนแบบแก้ปัญหาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา. ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ทีศนา แชมมณี. (2534). ชุดกิจกรรมการสอนและการฝึกทักษะกระบวนการกลุ่ม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. กรุงเทพฯ : ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทีศนา แชมมณี. (2547). รูปแบบการเรียนการสอน : ทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญโฉม ทองผา . (2547). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ประสบผลสำเร็จเป็นทีม. การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปานดาว วาดโคกสูง. (2547). การพัฒนาแผนการเรียนรู้ การอ่านและการเขียน ภาษาไทย เรื่อง คำควบกล้ำ ร ล ว ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้แบบฝึกทักษะ. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประพันธ์ศิริ สุเสาร้. (2551). การพัฒนาการคิด. กรุงเทพฯ : เทคนิคพรินต์.
- ปราณี ศิริคะรินทร์. (2542). การสร้างแบบฝึกวิชาภาษาไทยเรื่องกลุ่มคำ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพัทลุง อำเภอเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- เปลื้อง ณ นคร. (2544). ศิลปะแห่งการอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : บริษัทเวิลด์ไทม์การพิมพ์.
- ผานิตา เพิ่มพูนทรัพย์. (2551). ผลการเรียนรู้ภาษาไทย ด้านการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยกลุ่มร่วมมือที่ใช้แผนผังความคิดและกลุ่มร่วมมือที่ใช้แบบฝึก. วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิศมัย ยี่วิชัย. (2544). ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความโดยใช้แบบฝึก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไพพรรณ อินทนิล. (2546). การส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2540). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ หน่วยที่ 8-15. พิมพ์ครั้งที่ 2 นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- แม่น้ำมาส ขวลิขิต. (2542). **สรุปผลของการสัมมนาในระดับชาติ ว่าด้วยการรณรงค์เพื่อการพัฒนาในการอ่าน ในการสร้างสังคมนักอ่านและการใช้สารนิเทศ.** พิมพ์ครั้งที่ ๒. ก กรุงเทพมหานคร : เจริญทัศน์.
- ยุพยงค์ โสรจประสพสันติ. (2547). **ภาษาไทยเพื่ออาชีพ.** กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ยุพเยาว์ เมธชยะกุล. (2547). **การพัฒนาแผนกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ เรื่อง หินและการเปลี่ยนแปลง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้.** การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รัฐจิตร แก้วจำปา. (2544). **ภาษาไทย.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา.
- รัตนา แสงแก่นเพชรซ์ (2543). **ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรโรงเรียนเอกชนในจังหวัดกาฬสินธุ์.** รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต. มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542.** กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.
- รุจิรา เหลืองอุบล. (2547). **ความพึงพอใจของนิสิตต่อการใช้บริการงานวารสารสำนักวิทยบริการ.** การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วรภาพร จำปา. (2545). **การศึกษาลักษณะเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการเขียน.** วิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วัชรภรณ์ กองมณี. (2546). **การพัฒนาแผนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เรื่องสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติโดยเน้นกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ.** การศึกษาค้นคว้าอิสระ (กศ.ม. หลักสูตรและการสอน) : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). **แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง.** พิมพ์ครั้งที่ 2 วารสารสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดบุรีรัมย์. สำนักพิมพ์พัฒนาพานิช.
- วิชาการ. กรม. กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **หนังสือเรียนภาษาไทยชุด วรรณลักษณะวิจารณ์ เล่ม 1** พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- วิชาการ. กรม. กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.** กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- วิชาการ. กรม. กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.** กรุงเทพมหานคร : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

- วิชชุลดดา คณนุรัตน์. (2539). การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการอ่านในใจโดยใช้แผนภาพ (Mapping) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2545). การพัฒนาการเรียนการสอน. เอกสารประกอบการเรียนการ พัฒนาการเรียนการสอน ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2547). เอกสารประกอบการสอน นวัตกรรมทางการเรียนรู้ภาษาไทย. มหาสารคาม : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- วิรัชรอง ทองวิเศษ. (2545). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการคิดอย่างมี วิจารณ์ญาณในวิชาวิทยาศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา วิทยาศาสตร์ศึกษา. ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิสิทธิ์ ไรจน์พจนรัตน์. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- ศลใจ วิบูลย์กิจ. (2544). ความสัมพันธ์ระหว่างเทคนิคการประสานของศึกษานิเทศก์อำเภอ กับ ความพึงพอใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่ในสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ เขตการศึกษา 3. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ.
- ศศิธร เวียงมะลัย. (2551). การจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือประกอบบทเรียนสำเร็จรูปแบบเส้นตรง. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิริวรรณ คงรอด. (2548). การทดลองใช้แบบฝึกทักษะการอ่านและทักษะการเขียนคำที่มีตัวสะกด ไม่ตรงมาตราในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหา บัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ศุภศิริ โสมาเกต. (2544). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจในการเรียน ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการเรียนรู้โดยโครงการกับ การเรียนรู้ตามคู่มือครู. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- สนิท สัตโยภาส. (2545). การพัฒนากระบวนการสอน “สร้างอนาคตร่วมกัน” สอนภาษาไทย โดยผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : ชารอักษร.
- สุจรีต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มพรรย์. (2538). วิธีการสอนภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สุณี กฤตสิน. (2542). การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะวิชาภาษาไทยกิจกรรมขั้นตอนที่ 5 เรื่อง **อ้อยอมยิ้ม** ประกอบการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษา สำหรับนักเรียน **ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1**. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- สุธารพินค์ โนนศรีชัย และ วิมล สำราญวานิช (2551). การคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการ **เรียนวิชาชีววิทยา**ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนแบบสืบเสาะหา **ความรู้**. วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). **หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุพัตรา พร้อมดิษฐ์. (2546). ผลการใช้นิทานพื้นบ้านจังหวัดจันทบุรีที่มีต่อการอ่านจับใจความ **ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2** โรงเรียนอนุบาลจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุภาณี ชูเกลี้ยง. (2542) การสร้างแบบฝึกพัฒนาความสามารถในการอ่าน จับใจความตามวิธี **พานอรามา** เพื่อใช้สอนภาษาไทย **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2**. วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัย ทักษิณ.
- สุรัตน์ จรัสแผ้ว. (2549). การพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย **สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตร และการสอน) สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. (สำเนา)
- สุวิทย์ มูลคำ. (2547). **กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์ เล่มที่ 2**. ชุดครบเครื่องเรื่องการคิด. กรุงเทพฯ : ดวงกมลสมัย.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2548). **กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์**. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). **เทคโนโลยีทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). **แนวทางการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์**. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำลี รักสุทธี. (2544). **เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนและเขียนแผนการสอน โดยยึดผู้เรียน เป็นสำคัญ**. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.
- เสริมศักดิ์ วรรณอารีย์. (2545). รายงานการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการ **และผู้เรียนเป็นสำคัญ** วิชาวิทยาศาสตร์ ว 306 **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3**. ขอนแก่น : โรงเรียนบ้านหนองซา.
- เสงี่ยม ไตรรัตน์. (2546). การสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์. วารสารศึกษาศาสตร์ **มหาวิทยาลัยศิลปากร**.

- เสาวลักษณ์ ตรองจิตร. (2547). การพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่าน
เชิงวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อดุลย์ ภูปลื้ม. (2539). การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านออกเสียงร้อยแก้ว
ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบฝึกกับการสอนปกติ.
ปริญญาานิพนธ์. กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อนุพร พวงมาลี. (2549). การเปรียบเทียบความสามารถการคิดวิเคราะห์และเจตคติต่อกลุ่ม
สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยการจัดการเรียนรู้
แบบใช้คำถามตามแนวคิดแบบหมวกหกใบของ เอ็ดเวิร์ด เดอ โบโน (Edward De
Bono). วิทยานิพนธ์ กศ.ค.. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี : สุพรรณบุรี.
- อรรธรณ บำเรอพงษ์. (2548). การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระ
การเรียนรู้วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่4. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.
มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2549). ภาษาพาสอน : เรื่องน่ารู้สำหรับครูภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอมอร สงวนดี. (2547). การพัฒนาแผนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์
กลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. การค้นคว้าอิสระ ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต. มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Bouchard, Margaret Pray. (2002). “An Investigation of Students’ Word Knowledge
as
Demonstrated by Their Reading and Spelling Errors,” Dissertation Abstracts
International. 63(2) : 541 – A ; August.
- Caban, David. (2001). “A Study of the Transfer Effects of Staff Development
With Essential
Elements of Instruction Training,” Dissertation Abstracts International. 62(4) :
1304 – A ; October.
- Dahlgren, Mary Ellis. (2003). “Ameliorating Orthographic Errors in Middle School
Writing,” Dissertation Abstracts International. 64(6) : 1954 – A ; December.
- Fortes, Michele. (2001). “Reading Comprehension of Strategies Two Fifth-Grade
Bilingual Latino Readers,” Dissertation Abstracts International. 62(3) : 883
– A ; September.

- Kim, Youb. (2004). **“The Functions of Written Language in the Development of Oral Language for Young (K-2) ESL Students,”** Dissertation Abstracts International. 64(8) : 2753 – A ; February.
- Pierce, Laura Boehl. (2003). **“The Great Debate Continued : Does Daily Writing in Kindergarten Lead to Invented Spelling and Reading?,”** Dissertation Abstracts International. 64(6) : 1967 – A ; December.
- Randall, Ida M. (2004). **“The Teaching Reading Practice Across Sectors in Grades Two and Four,”** Dissertation Abstracts International. 64(12) : 4301 – A ; June.
- Talley, Ronald Keith. (1992). **“An Evaluation of the Impact of the Illinois Writing Assessment Program on English Language Arts Classrooms,”** Dissertation Abstracts International. 53(6) : 1784 – A ; December.

ภาคผนวก ก
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
 เรื่อง การอ่าน คติวิเคราะห์ เขียน สำนวน สุภาษิต คำพังเพย จำนวน 18 ชั่วโมง
 แผนการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง สำนวน “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี” เวลา 1 ชั่วโมง
 สอน ครั้งที่ 1 วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

1. สาระสำคัญ

สำนวนเป็นการเขียนเชิงสร้างสรรค์ คือการใช้ในการเปรียบเทียบ เป็นคำสอน และเป็นคติเตือนใจ สามารถรับรู้และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2. ตัวชี้วัด

- 2.1 สามารถใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ สำนวน สุภาษิต คำพังเพยได้
- 2.2 สามารถใช้แผนภูมิความคิดจากสำนวนสุภาษิตคำพังเพยที่อ่านได้
- 2.3 สามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิด จากสำนวนสุภาษิต คำพังเพย ไปใช้ในการดำเนิน

ชีวิต

- 2.4 สามารถนำคำ กลุ่มคำ จากแผนภูมิความคิด เขียนเรื่องสั้น หรือเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้

3. ทักษะการคิดที่ต้องการเน้น

- 3.1 ทักษะการสังเกตรับรู้รวบรวมข้อมูล
- 3.2 ทักษะการวิเคราะห์ความสัมพันธ์
- 3.3 ทักษะการสร้างข้อสรุป

4. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องการพัฒนา

- 4.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 4.2 ความรับผิดชอบ/วินัยในตนเองและหมู่คณะ
- 4.3 ทักษะการทำงานกลุ่ม
- 4.4 ความละเอียดรอบคอบ

5. สาระการเรียนรู้

การอ่าน คติวิเคราะห์ และ เขียน สำนวน สุภาษิต คำพังเพย “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี”

6. กระบวนการเรียนรู้

กิจกรรม	ผลที่เกิดกับผู้เรียน	
	ทักษะ / คุณลักษณะ	ชิ้นงาน
<p>ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน</p> <p>1. ครูกับนักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานของสำนวน สุภาพศิต คำพังเพย ว่านักเรียนมีความรู้เดิมมากน้อยเพียงใด</p> <p>2. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน 3 ข้อ</p> <p>3. ครูยกตัวอย่างสำนวน สุภาพศิต คำพังเพย เช่น รักพี่เสียดายน้อง รักดีห้ามจู้รักชั่วห้ามเสาะ แล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น เป็นต้น</p>	<p>-ทักษะการคิดวิเคราะห์</p> <p>-การทำข้อสอบ</p>	<p>-คำถามคำตอบของนักเรียน</p> <p>-ผลสอบของนักเรียน</p>
<p>ชั้นสอน</p> <p>1. นักเรียนช่วยกันแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน ครูแจกชุดฝึกการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ชุดที่ 1 สำนวน สุภาพศิต คำพังเพย “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี” กลุ่มละ 1 ชุด ให้นักเรียนศึกษา และครูอธิบายเพิ่มเติม</p> <p>2. ครูแจกแบบฝึกทักษะปฏิบัติกิจกรรมที่ 1, 2 และ 3 ให้ทำกิจกรรมเป็นรายบุคคล นักเรียนในกลุ่มช่วยกันคิดและสนทนาแสดงความคิดเห็น</p> <p>2.1 กิจกรรมที่ 1 ให้นักเรียนอ่านสำนวนไทยและคิดวิเคราะห์ภาพแล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็น</p> <p>2.2 กิจกรรมที่ 2 ให้นักเรียนอ่านสำนวนไทยวิเคราะห์ภาพ แล้วเขียนเป็นแผนภูมิความคิด</p> <p>2.3 กิจกรรมที่ 3 ให้นักเรียนนำคำ กลุ่มคำจากแผนภูมิความคิด เขียนเรื่องสั้น หรือเขียนเชิงสร้างสรรค์ใหม่พร้อมตั้งชื่อเรื่อง</p>	<p>-ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม</p> <p>-ทักษะฝึกปฏิบัติ</p>	<p>- กลุ่มนักเรียน</p> <p>-แบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสำนวน สุภาพศิต คำพังเพย รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี</p>
<p>ชั้นสรุป</p> <p>1. ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานการปฏิบัติกิจกรรม กลุ่มละ 1 คน</p> <p>2. นักเรียนเก็บชิ้นงานของแต่ละคนในกลุ่ม</p> <p>3. นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน</p>	<p>-ทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ เขียน</p>	<p>-แบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สำนวน สุภาพศิต คำพังเพย</p>

4. จัดแสดงผลงานที่ป้ายนิเทศในชั้นเรียนทุกคน	- ทักษะการพูด	รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี
๕. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน	- ทักษะการทดสอบ	- ผลการทดสอบ
๖. ครูนำผลสอบติดป้ายนิเทศ		

7. สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. สำนวน สุภาษิต คำพังเพย “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี”
2. แบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และ เขียน สำนวน สุภาษิต คำพังเพย “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี”
3. แบบทดสอบก่อน - หลังเรียน
4. แบบปฏิบัติกิจกรรมที่ 1 – 3 สำนวน สุภาษิต คำพังเพย “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี”

8. กระบวนการวัดและประเมินผล

พฤติกรรมที่ต้องการวัด	วิธีการวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
1. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง 1. สามารถใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ สำนวน สุภาษิต คำพังเพยได้ 2. สามารถใช้แผนภูมิความคิดจาก สำนวนสุภาษิตคำพังเพยที่อ่านได้ 3. สามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิด จากสำนวนสุภาษิต คำพังเพย ไปใช้ใน การดำเนินชีวิต 4. สามารถนำคำ กลุ่มคำ จากแผนภูมิ ความคิด เขียนเรื่องสั้น หรือเขียน เชิงสร้างสรรค์ได้	-ตรวจแบบฝึกทักษะ การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สำนวน สุภาษิต คำพังเพย “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี” -ตรวจแบบทดสอบ	-แบบฝึกทักษะ การอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียน สำนวน สุภาษิต คำพังเพย “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี” -แบบทดสอบ	-ได้คะแนน ร้อยละ 80 ขึ้นไป
2. ทักษะการคิดที่ต้องการเน้น 2.1 ทักษะการสังเกตรับรู้รวบรวมข้อมูล 2.2 ทักษะการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ 2.3 ทักษะการสร้างข้อสรุป	- ตรวจแบบฝึกทักษะ การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สำนวน สุภาษิต คำพังเพย “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี”	- แบบฝึกทักษะ การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สำนวน สุภาษิต คำพังเพย “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี”	-ได้คะแนน ร้อยละ 80 ขึ้นไป
3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องการ พัฒนา 3.1 ความสามารถในการสื่อสาร 3.2 ความรับผิดชอบ/วินัยในตนเอง และหมู่คณะ 3.3 ทักษะการทำงานกลุ่ม 3.4 ความละเอียดรอบคอบ	-ประเมิน ความพึงพอใจ	- แบบประเมินความ พึงพอใจ	-ได้คะแนน ร้อยละ 80 ขึ้นไป

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

1. นักเรียนในชั้นเรียนมี.....คน เป็นนักเรียนชาย.....คน นักเรียนหญิง.....คน
2. นักเรียนผ่านเกณฑ์การประเมินการร่วมกิจกรรม การทำงานกลุ่ม จำนวน.....คน
คิดเป็นร้อยละ.....ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางการแก้ไขปัญหา

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ) ผู้สอน
(นางพิชชานันท์ แสนแก้ว)
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

แบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน
 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ชุดที่ 1
 เรื่อง แบบฝึกอ่านคิดวิเคราะห์จาก สำนวน สุภาษิต
 “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี”

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา อำเภอกอโคกโพธิ์ไชย จังหวัดขอนแก่น
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

คำนำ

แบบฝึกทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการอ่านคติวิเคราะห์และเขียนให้กับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 การคิดวิเคราะห์เป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักคิดอย่างเป็นระบบ คิดอย่างมีเหตุผล มีวิจารณ์ญาณ มีการไตร่ตรอง มองการณ์ไกล และรู้จักนำความสามารถในการคิดวิเคราะห์ไปใช้ในการเผชิญสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม แบบฝึกทักษะการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน มีทั้งหมด ๑๖ ชุดประกอบด้วย

ชุดที่ 1 การอ่านคติวิเคราะห์และเขียนจาก สำนวน สุภาษิต คำพังเพย
“รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี”

ชุดที่ 2 การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน จาก สำนวน สุภาษิต คำพังเพย
“น้ำลดตอผุด”

ชุดที่ 3 การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน จาก สำนวน สุภาษิต คำพังเพย
“เรือล่มเมื่อจอด”

ชุดที่ 4 การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน จาก สำนวน สุภาษิต คำพังเพย
“ทำนาบนหลังคน”

ชุดที่ 5 การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน จาก นิทานอีสป เรื่อง กระจต่ายกับเต่า

ชุดที่ 6 การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน จาก นิทาน เรื่อง เศรษฐีเจ้าเล่ห์

ชุดที่ 7 การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน จาก นิทาน เรื่อง หมาขนคำ

ชุดที่ 8 การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน จากนิทาน เรื่อง แม่วัวกับกบ

ชุดที่ 9 การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน จาก วรรณคดีเรื่อง บทละคร เรื่อง เห็นแก่ลูก

ชุดที่ 10 การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน จาก วรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี ตอน

หนินางผีเสื้อสมุทร

ชุดที่ 11 การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน จาก วรรณคดีเรื่อง พระบรมราโชวาท

ชุดที่ 12 การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน จาก กาพย์เรื่อง อิสรญาณภาษิต

ชุดที่ 13 การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน จาก บทความเรื่อง ภาษาผีปะกำ

ชุดที่ 14 การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน จาก บทความเรื่อง อิสรภาพกับวินัย

ชุดที่ 15 การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน จาก บทความเรื่อง คนตายขายคนเป็น

ชุดที่ 16 การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน จาก บทความเรื่อง ความเชื่อกับความจริง

ผู้จัดทำหวังว่าแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนชุดนี้จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ได้เป็นอย่างดีและเป็นแนวทางหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนคิดให้กับผู้เรียนได้ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

พิชชานันท์ แสนแก้ว

คำชี้แจงสำหรับครู

1. แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีจำนวน 16 ชุด

2. แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีส่วนประกอบ ดังนี้

- 2.1 คำชี้แจงสำหรับครู
- 2.2 คำชี้แจงสำหรับนักเรียน
- 2.3 จุดประสงค์การเรียนรู้
- 2.4 สาระสำคัญ
- 2.5 แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน
- 2.6 แบบทดสอบหลังเรียน
- 2.7 เฉลยแบบฝึกทักษะ
- 2.8 เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

หมายเหตุ

1. ควรเตรียมแบบฝึกแต่ละฉบับให้เท่ากับจำนวนนักเรียน
2. ควรสอดแทรกคุณธรรมในด้านความซื่อสัตย์ (ห้ามเปิดดูเฉลยก่อน)

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

การใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน จะเกิดประโยชน์สูงสุดนักเรียนควรปฏิบัติ
ดังนี้

1. ให้นักเรียนอ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ให้เข้าใจ
2. อ่านคำชี้แจงการใช้แบบฝึกทักษะให้เข้าใจถึงขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรม
3. อ่านเนื้อหาที่กำหนดให้ และทำแบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนให้ครบทุก

กิจกรรม

4. เมื่อทำแบบฝึกทักษะเสร็จแล้วให้ตรวจคำตอบได้จากเฉลยแบบฝึกทักษะ
5. ทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน 3 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน
6. ตรวจคำตอบแบบทดสอบหลังเรียนจากเฉลย

อ่านคำชี้แจง
และปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดนะคะ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สามารถอ่านคติวิเคราะห์และเขียนจากสำนวน สุภาษิต “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี” ได้
2. นักเรียนสามารถตอบคำถามจากสำนวนสุภาษิตได้
3. สามารถใช้แผนภูมิความคิดจากสำนวนสุภาษิตคำที่อ่านได้
4. สามารถนำคำ กลุ่มคำ จากแผนภูมิความคิด เขียนเรื่องสั้นหรือเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้

สาระสำคัญ

การอ่านคติวิเคราะห์เป็นกระบวนการที่สำคัญ นักเรียนที่ดีต้องรู้เกี่ยวกับคำต่าง ๆ ที่อ่านและต้องเข้าใจความหมายที่ซ่อนเร้นของสิ่งที่อ่านด้วย ซึ่งหมายความว่า นักเรียนที่ดีจะต้องเป็นนักแก้ปัญหาที่ดีด้วย เพื่อศึกษาหาความรู้ เป็นประโยชน์สำหรับการจดจำและทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของเรื่องที่อ่าน จึงควรฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ สามารถคติวิเคราะห์ความสำคัญจากเรื่องที่อ่านทุกประเภททั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง สารคดีและบันเทิงคดี

สวัสดีค่ะ

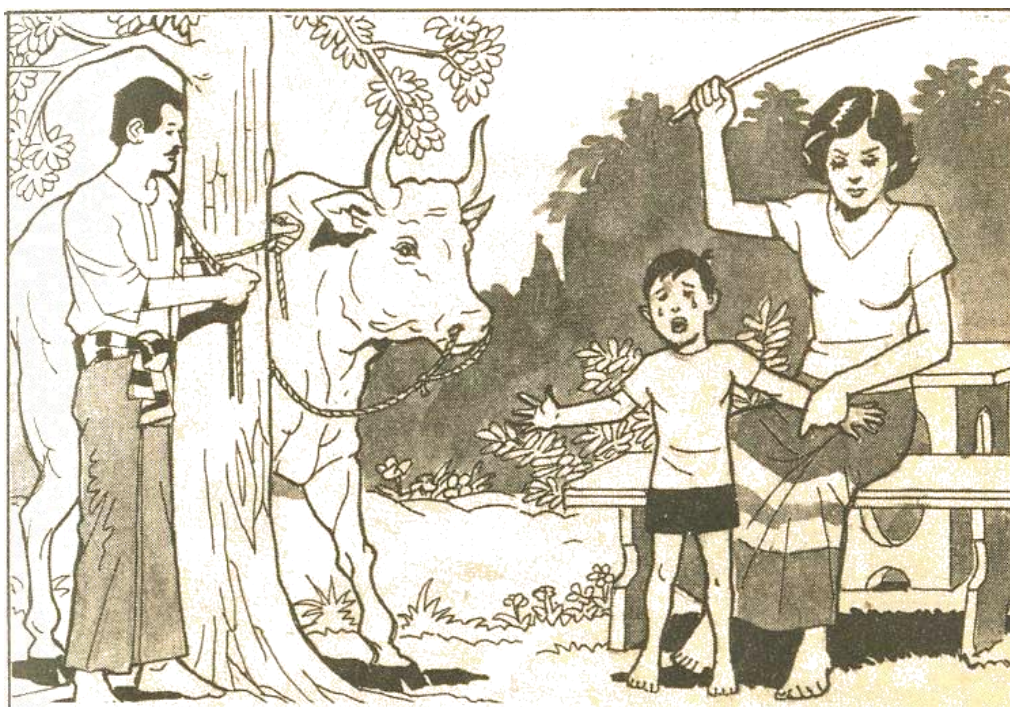
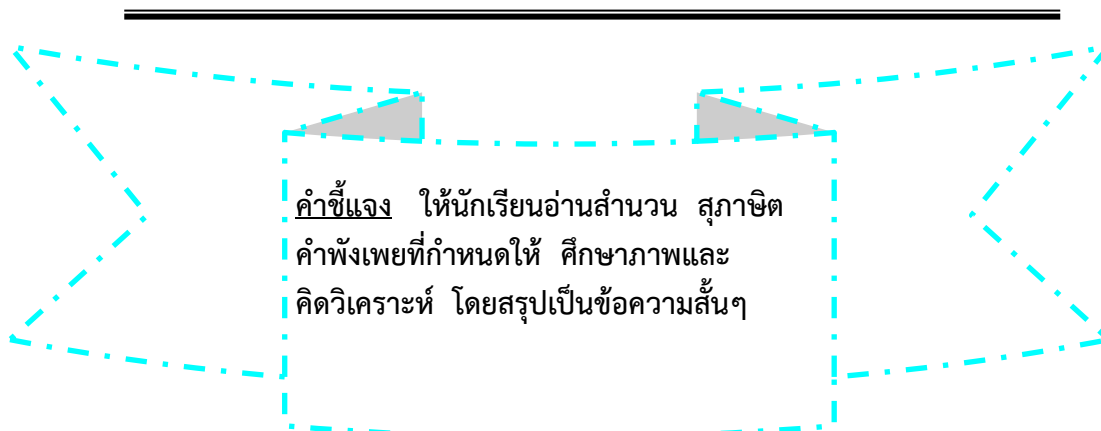
แบบฝึกทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์ และ เขียน สำนวน สุภาษิต คำพังเพย
 เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถเกี่ยวกับการอ่าน คิดวิเคราะห์ และ เขียน
 ซึ่งประกอบด้วยชุดฝึกปฏิบัติที่มีคุณภาพ นำไปใช้กับชีวิตประจำวัน
 และในการศึกษาค้นคว้าวิชาอื่น ๆ ได้
 ดังนั้นนักเรียนจะต้องตั้งใจเรียนและปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนดไว้ให้ครบ
 ทุกขั้นตอนจึงจะได้ผลเต็มที่

สงสัย?.....?

.....ถามครูได้นะค่ะ

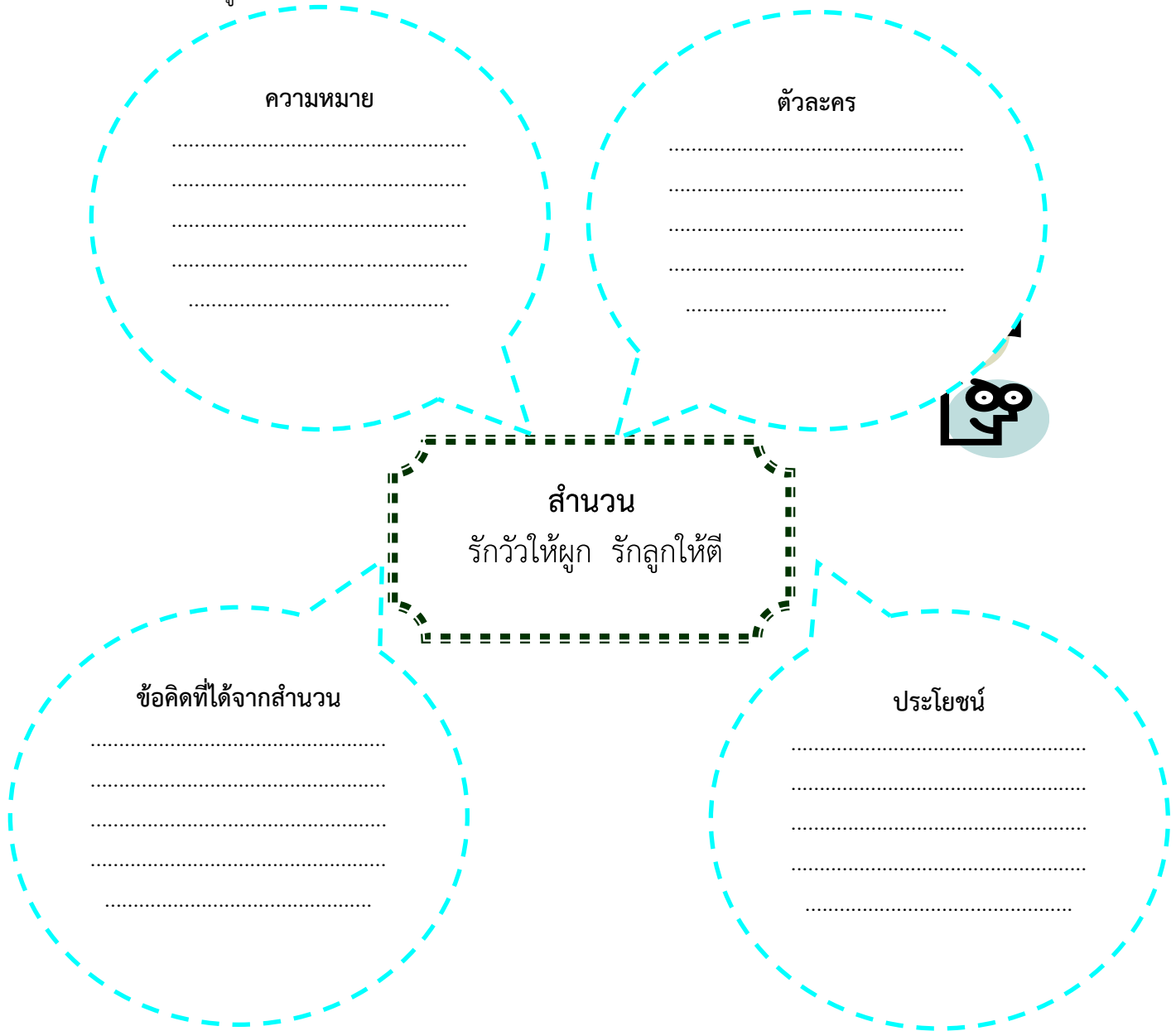
กิจกรรมที่ 1

รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี : ถ้ารักวัวก็ให้ผูกล่ามขังไว้ มิฉะนั้นวัวจะถูกลักพาหรือหนีหายไปส่วน
รักลูกให้เฉียน ก็หมายถึงให้อบรมสั่งสอนลูกและทำโทษลูกเมื่อผิด

กิจกรรมที่ 2

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านสำนวน สุภาษิต คำพังเพย ที่กำหนดคำว่า “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี” แล้วเขียนแผนภูมิความคิด

กิจกรรมที่ 3

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำคำจากแผนภูมิความคิด มาเขียนเรื่องสั้น หรือเขียนเชิงสร้างสรรค์ใหม่ พร้อมชื่อเรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

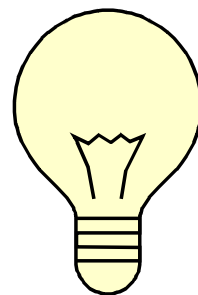
.....

.....

.....

.....

.....

แบบทดสอบก่อนเรียน- หลังเรียน แบบฝึกทักษะ ชุดที่ 1
เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ จากสำนวน สุภาษิต คำพังเพย “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี”

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน- หลังเรียน แบบอัตนัย ในหัวข้อต่อไปนี้

1. จงให้ความหมายของสำนวน คำว่า “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี”
2. ข้อคิดที่ได้จากสำนวน คำว่า “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี”
3. จงแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสำนวน คำว่า รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี”

แบบฝึกทักษะ ชุดที่ 1

การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนจากสำนวน สุภาษิต คำพังเพย “ รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี ”

1. เฉลยกิจกรรมที่ 1 ตอบ อยู่ในดุลพินิจของคุณครู
แนวคำตอบ ถ้ารักวัวให้ผูกล่ามขังไว้ มิฉะนั้นวัวก็ถูกลักพาหนีไป และถ้ารักลูกก็ให้อบรมสั่งสอนลูก เมื่อลูกทำผิดก็ลงโทษ
2. เฉลยกิจกรรมที่ 2 ตอบ อยู่ในดุลพินิจของคุณครู
แนวคำตอบ ให้เป็นคนรอบคอบ ระมัดระวัง และประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ดีงามไม่ทำ ความเดือดร้อน
3. เฉลยกิจกรรมที่ 3 ตอบ อยู่ในดุลพินิจของคุณครู
แนวคำตอบ เป็นประโยชน์ในการนำไปเป็นคติเตือนใจในการดำรงชีวิตของตน
4. เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน- หลังเรียน
 ข้อ 1 ตอบ
แนวคำตอบ ถ้ารักวัวให้ผูกล่ามขังไว้ มิฉะนั้นวัวก็ถูกลักพาหนีไป และถ้ารักลูกก็ให้อบรมสั่งสอนลูก เมื่อลูกทำผิดก็ลงโทษ
 ข้อ 2 ตอบ อยู่ในดุลพินิจของคุณครู
แนวคำตอบ ความหมาย ถ้ารักวัวก็ให้ผูกล่ามไว้เพราะวัวอาจถูกลักพาหรือหนีหาย รักลูกให้อบรมสั่งสอนทำโทษเมื่อทำความผิด
ตัวละคร พ่อ แม่ ลูก และวัว
ตัวละครที่ได้จากสำนวน ให้เป็นคนที่มีความรอบคอบ ระมัดระวังประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ดีงาม
ประโยชน์ ได้รับความหมายสุภาษิตนำไปประพฤติปฏิบัติตนให้เกิดประโยชน์กับตนเองในชีวิตประจำวัน
 ข้อ 3 ตอบ อยู่ในดุลพินิจของคุณครู
แนวการตอบ

เรื่อง รักลูกให้ถูกทาง

ในครอบครัวครอบครัวหนึ่งมีพ่อ แม่ และลูก อีกสองคน ดำรงชีวิตอยู่ในชนบทมีการประกอบอาชีพทำไร่ ทำนา และเลี้ยงวัว 2 ตัวเป็นอาชีพเสริมหลังจากการทำไร่ ทำนาแล้วพ่อกับแม่ไปทำนาทุกวัน และนำวัวไปเลี้ยงที่ทุ่งนาทุกวัน ส่วนฉันและน้องไปโรงเรียน ฉันเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ส่วนน้องของฉันเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ครอบครัวของเราอยู่กันแบบเศรษฐกิจพอเพียง ฉันและน้องเวลาว่างจากการเรียนแล้วก็ช่วยพ่อและแม่ทำงานบ้านและงานต่าง ๆ เท่าที่พอจะทำได้ ส่วนน้องยังเล็กอยู่บางครั้งก็ซุกซนบ้างพ่อและแม่ก็อบรมสั่งสอนมีดุบ้าง ฉันและน้องก็ไม่โกรธท่านบางครั้งน้องก็ร้องไห้ แต่เราเป็นลูกก็ไม่โกรธท่านเพราะท่านอยากให้เราดี ๆ เป็นคนดี ฉันและน้องรักและเคารพบูชา พ่อและแม่มากค่ะ

ภาคผนวก ข

- ตารางค่าค่าความยากง่าย (p) อำนาจจำแนก (B) และค่าความเชื่อมั่น
ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (B) และค่าความเชื่อมั่น
ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	L	U	L/N ₂	U/N ₁	B	P
1	12	25	0.60	0.83	0.23	0.74
2	13	27	0.65	0.90	0.25	0.80
3	13	26	0.65	0.87	0.22	0.78
4	13	27	0.65	0.90	0.25	0.80
5	11	24	0.60	0.80	0.20	0.72
6	7	20	0.35	0.67	0.32	0.54
7	13	27	0.65	0.90	0.25	0.80
8	9	21	0.45	0.70	0.25	0.60
9	13	26	0.65	0.87	0.22	0.78
10	12	27	0.60	0.90	0.30	0.78
11	13	26	0.65	0.87	0.22	0.78
12	11	27	0.55	0.96	0.35	0.76
13	12	27	0.60	0.90	0.30	0.78
14	11	25	0.55	0.83	0.28	0.72
15	4	20	0.20	0.67	0.47	0.48
16	9	24	0.45	0.80	0.35	0.66
17	3	21	0.15	0.70	0.55	0.65
18	8	24	0.40	0.80	0.40	0.64
19	6	20	0.30	0.67	0.37	0.52
20	8	20	0.40	0.67	0.27	0.56
21	6	21	0.30	0.70	0.40	0.54
22	2	15	0.10	0.50	0.40	0.34
23	5	14	0.25	0.47	0.22	0.38
24	4	17	0.20	0.57	0.37	0.42
25	3	17	0.15	0.57	0.42	0.40
26	8	18	0.40	0.60	0.20	0.52
27	6	16	0.30	0.53	0.23	0.44
28	6	17	0.30	0.57	0.27	0.46
29	4	19	0.20	0.63	0.43	0.46
30	7	18	0.35	0.60	0.25	0.50

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ เท่ากับ (Reliability KR - 20) = 0.89

ภาคผนวก ค

- ผลการประเมินแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
โดยผู้เชี่ยวชาญ

ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (IOC)
 ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ
 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ คนที่					IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5		
1	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
2	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
3	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
4	-1	+1	-1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
5	0	+1	0	+1	+1	0.6	เหมาะสม
6	0	+1	0	+1	+1	0.6	เหมาะสม
7	0	+1	0	+1	+1	0.6	เหมาะสม
8	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
9	+1	0	0	+1	+1	0.6	เหมาะสม
10	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
11	+1	+1	+1	0	+1	0.8	เหมาะสม
12	+1	+1	+1	0	+1	0.8	เหมาะสม
13	+1	+1	+1	0	+1	0.8	เหมาะสม
14	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
15	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
16	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
17	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
18	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
19	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
20	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
21	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
22	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
23	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
24	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
25	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
26	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
27	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
28	+1	+1	+1	-1	+1	0.6	เหมาะสม
29	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม
30	+1	+1	+1	+1	+1	1.0	เหมาะสม

ภาคผนวก ง

- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ก่อนและหลังเรียน

เรื่อง การอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน
จากสำนวน นิทาน วรรณคดี และบทความ

.....
คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ทับหน้าข้อที่เห็นว่าถูกต้องที่สุด เพียงข้อเดียว

๑. ข้อใดหมายถึง “รักลูกให้ดี” มากที่สุด
 - ก. ชวนาผูกวัวไว้ในคอกไม่ยอมให้ออกกินหญ้ากลัวลูกปล้น
 - ข. คุณแม่ตีลูกทุกครั้งที่คุณทำผิด
 - ค. ควรอบรมสั่งสอนลูกและทำโทษลูกเมื่อผิด
 - ง. ถ้ารักวัวก็ให้ผูกล่ามขังไว้ มิฉะนั้นวัวจะถูกลักพาหรือหนีหายไป
๒. ข้อใดหมายถึง “รักวัวให้ผูก ” มากที่สุด
 - ก. ชวนาผูกวัวไว้ในคอกไม่ยอมให้ออกกินหญ้ากลัวลูกปล้น
 - ข. คุณแม่ตีลูกทุกครั้งที่คุณทำผิด
 - ค. ควรอบรมสั่งสอนลูกและทำโทษลูกเมื่อผิด
 - ง. ถ้ารักวัวก็ให้ผูกล่ามขังไว้ มิฉะนั้นวัวจะถูกลักพาหรือหนีหายไป
๓. สำนวน “น้ำลดตอผุด” คำว่า น้ำลด เปรียบได้กับข้อใด
 - ก. น้ำในหนองน้ำลดลงกว่าเดิม
 - ข. เงินในกระเป๋ามีน้อย
 - ค. กิจการที่ตีกลับไม่ดี
 - ง. โชคชะตาตกหรือเคราะห์ร้าย
๔. สำนวน “น้ำลดตอผุด” คำว่า ตอผุด เปรียบได้กับข้อใด
 - ก. น้ำในหนองน้ำลดลงกว่าเดิม
 - ข. ความลับความประทุติไม่ดี ถูกเปิดเผย
 - ค. กิจการที่ตีกลับไม่ดี
 - ง. โชคชะตาตกหรือเคราะห์ร้าย
๕. สำนวน “เรือล่มเมื่อจอด” หมายถึงข้อใด
 - ก. การทำอะไรที่ผ่านพ้นไปได้เรียบร้อยเกือบทุกอย่าง แต่พอใกล้จะสำเร็จก็กลับต้องเสียหายไม่สำเร็จ
 - ข. ความลับความประทุติไม่ดี ถูกเปิดเผย
 - ค. กิจการที่ตีกลับไม่ดี
 - ง. โชคชะตาตกหรือเคราะห์ร้าย
๖. ข้อคิดจากสำนวน “เรือล่มเมื่อจอด” หมายถึงข้อใด
 - ก. อย่าลงทุนทาง ธุรกิจกลัวขาดทุน
 - ข. นั่งเรือต้องระมัดระวังให้มาก
 - ค. ฝึกว่ายน้ำให้เป็นก่อนจะไปนั่งเรือ
 - ง. จะทำอะไรควรมีการวางแผนให้รอบคอบหรืออย่าประมาท

๗. ข้อใดมีความหมายคล้าย สำนวน “ทำนาบนหลังคน”
- ก. คนรวเอาเปรียบคนจน
ข. คนจนเอาเปรียบคนจน
ค. การทำอะไรที่ใช้วิธีเบียดเบียนคนอื่น
ง. การกินแรงงาน
๘. นิทานผู้แต่งมีวัตถุประสงค์อย่างไร
- ก. แต่งขึ้นสำหรับเล่า หรืออ่านให้สนุกสนาน
ข. แต่งไว้ให้อ่านเป็นคติเตือนใจ
ค. แต่งขาย
ง. แต่งให้เด็กแข่งกันอ่าน
๙. นิทานเรื่อง กระต่ายกับเต่า อ่านแล้วได้ข้อคิดอย่างไร
- ก. อย่าคบคนพาล
ข. ความพยายามอยู่ที่ไหนความสำเร็จอยู่ที่นั่น
ค. จะทำอะไรให้ระมัดระวัง
ง. การประจบผู้ใหญ่เป็นสิ่งไม่ดี
๑๐. นิทานเรื่อง กระต่ายกับเต่า นักเรียนคิดว่ากระต่ายมีนิสัยอย่างไร
- ก. กระต่ายมีนิสัยอันธพาล
ข. กระต่ายมีนิสัยอ่อนน้อมถ่อมตน
ค. กระต่ายมีนิสัยหยิ่งทะนงตน
ง. กระต่ายไม่เจียมตัว
๑๑. ตัวละครในนิทานมีลักษณะอย่างไร
- ก. เป็นคนธรรมดา
ข. เป็นสัตว์ หรือสิ่งของ
ค. เป็นมนุษย์ หรือ อมนุษย์
ง. เป็นทุกข้อที่กล่าวมา
๑๒. นิทานเรื่อง เศรษฐีเจ้าเล่ห์ สอนให้รู้เรื่องใด
- ก. ความรักทำได้ทุกอย่าง
ข. ความรักคือการเสียสละ
ค. ทุกปัญหาย่อมมีทางแก้ไข
ง. ความรักทำให้คนอกหัก
๑๓. ข้อคิดจากนิทานเรื่อง หมาขนคำ คือข้อใด
- ก. ความกตัญญูรู้คุณคน
ข. ความรักไม่เข้าใครออกใคร
ค. คนโง่ย่อมเป็นเหยื่อของคนฉลาด
ง. อย่าผยองตัวเองว่าเป็นคนเก่ง
๑๔. นิทานเรื่อง แม่วัวกับกบ ได้ข้อคิดเรื่องใด
- ก. ความฉลาดได้เปรียบคนอื่นเสมอเพราะสามารถตอบคำถามได้
ข. ตนแลเป็นที่พึ่งของตน
ค. คนเราต้องมีเพื่อนเสมอเพราะเพื่อนช่วยได้ยามยาก
ง. ตนต้องรู้จักประมาณตน
๑๕. เรื่อง เศรษฐีเจ้าเล่ห์ เพราะเหตุใดลูกสาวชาวนาจึงไม่เปิดโปงว่าเศรษฐีเล่นไม่ซื่อ
- ก. ชาวนาจึงเป็นคนฉลาด
ข. ลูกสาวอยากแต่งงานกับเศรษฐี
ค. กลัวเศรษฐีเสียหน้าและยกเลิกการเล่นเกม
ง. ลูกสาวชาวนาจึงอยากเป็นเศรษฐี
๑๖. บทร้อยแก้วร้อยกรอง มีในหนังสือประเภทใด
- ก. สำนวน คำพังเพย
ข. นิทาน
ค. วรรณคดี
ง. บทความ
๑๗. ข้อใดคือความหมายของวรรณคดี
- ก. งานที่ใช้ภาษาเป็นสื่อ
ข. เป็นวรรณกรรมได้รับการยกย่องจากกลุ่มบุคคลในอดีต
ค. งานศิลปะที่ใช้ภาษาเป็นสื่อ
ง. งานวาดที่สวยงามที่สุดในโลก

๑๘. วรรณคดีแบ่งออกเป็นกี่ประเภทอะไรบ้าง
- ๒ ประเภท ได้แก่ วรรณคดีมุขปาฐะ กับวรรณคดีลายลักษณ์
 - ๓ ประเภท ได้แก่ วรรณคดีแบบร้อยแก้ว ร้อยกรอง โคลง
 - ๔ ประเภท ได้แก่ วรรณคดีแบบร้อยแก้ว ร้อยกรอง โคลง ฉันท์
 - ๕ ประเภท ได้แก่ วรรณคดีแบบร้อยแก้ว ร้อยกรอง โคลง ฉันท์ กาพย์
๑๙. คุณค่าวรรณคดีมีกี่ด้าน อะไรบ้าง
- ๒ ด้าน ได้แก่ ด้านนอก กับด้านใน
 - ๒ ด้าน ได้แก่ ความงาม กับความดี
 - ๒ ด้าน ได้แก่ ด้านอารมณ์ กับด้านคุณธรรม
 - ๒ ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ กับด้านสังคม
๒๐. ศิลปะการประพันธ์ในวรรณคดี คือข้อใด
- การเล่นสัมผัสนอกกับสัมผัสใน
 - การเล่นรูปและการเล่นเสียง
 - การเล่นสระ การเล่นพยัญชนะ
 - การเล่นเสียง การเล่นคำและการเล่นภาพพจน์
๒๑. เนื้อหาในวรรณคดีมีกี่ประเภท
- ๓ ประเภท
 - ๔ ประเภท
 - ๕ ประเภท
 - ๖ ประเภท
๒๒. ผู้แต่งนิราศเมืองแกลงคือใคร
- สุนทรภู่
 - รัชกาลที่ ๒
 - สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร
 - พระร่วง
๒๓. โคลงโลกนิติเป็นบทประพันธ์ประเภทใด
- กลอนสุภาพ
 - โคลงสี่สุภาพ
 - กาพย์ยานี
 - กาพย์ฉบัง
๒๔. ผู้แต่งโคลงโลกนิติคือใคร
- สุนทรภู่
 - รัชกาลที่ ๒
 - สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาเดชาดิศร
 - พระร่วง
๒๕. “สุภาษิต” แปลว่าอย่างไร
- คำสอน
 - ข้อคิด
 - ถ้อยคำที่กล่าวดีแล้ว
 - คำพูดที่ศักดิ์สิทธิ์
๒๖. เรื่องรามเกียรติ์แต่งด้วยคำประพันธ์ชนิดใด
- กลอนบทละคร
 - โคลงสี่สุภาพ
 - กาพย์ยานี
 - ร่ายสุภาพ

๒๗. ภาพยนตร์เรื่องพระไชยสุริยาเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องใด
- ก. เด็กหัดอ่านหัดเขียนที่สะกดตามมาตรา
 - ข. เด็กหัดอ่านหัดเขียนที่สะกดไม่ตรงมาตรา
 - ค. เรื่องความรัก
 - ง. ความแค้นที่ต้องชำระ
๒๘. บทความหมายถึงข้อใด
- ก. ข้อความที่ให้ความรู้ความเพลิดเพลินแฝงแง่คิดที่น่าสนใจ
 - ข. หนังสือที่แต่งขึ้นเป็นวรรณคดี
 - ค. หนังสือสุภาพ
 - ง. หนังสือราชการ
๒๙. การเขียนบทความผู้เขียนมีวัตถุประสงค์อย่างไร
- ก. ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้ทั่วไป
 - ข. ผู้อ่านเกิดความเพลิดเพลิน
 - ค. ได้ความรู้บางครั้งก็แฝงแง่คิดที่น่าสนใจ
 - ง. ถูกทุกข้อ
๓๐. บทความที่ว่าคนตาย ชายคนเป็น นักเรียนคิดว่าจริงหรือไม่
- ก. จริงถ้าคนเป็นไม่รู้จักประมาณตน
 - ข. ไม่จริง เป็นชื่อที่ตั้งขึ้นให้คนสนใจอ่านบทความ
 - ค. ไม่จริงคนตายลูกมาชายคนเป็นได้อย่างไร
 - ง. แล้วแต่นักเรียนจะคิด

เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ก่อน-หลังเรียน
เรื่อง การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน
จากสำนวน นิทาน วรรณคดี และบทความ

๑. ค	๑๑. ง	๒๑. ง
๒. ง	๑๒. ค	๒๒. ก
๓. ง	๑๓. ก	๒๓. ข
๔. ข	๑๔. ง	๒๔. ค
๕. ก	๑๕. ค	๒๕. ค
๖. ง	๑๖. ค	๒๖. ก
๗. ค	๑๗. ข	๒๗. ก
๘. ข	๑๘. ก	๒๘. ก
๙. ข	๑๙. ค	๒๙. ง
๑๐. ก	๒๐. ง	๓๐. ก

ภาคผนวก จ

- เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนข้อมูล

แบบประเมินความพึงพอใจ

ข้อ	รายการที่ประเมิน	ระดับความพึงพอใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	เนื้อหาที่เรียนทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้					
2	เนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับเวลา					
3	เนื้อหาเรียนแล้วเกิดความสุขสนาน					
4	กิจกรรมการเรียนดีทำให้อยากเรียน					
5	กิจกรรมจัดได้หลากหลาย					
6	นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
7	ผู้สอน สอนตรงเวลา					
8	มีการใช้สื่อประกอบการสอนเหมาะสม					
9	ผู้สอนกระตุ้นให้นักเรียนถาม					
10	ผู้สอนมีความเป็นกันเองกับนักเรียน					
	รวม					

แบบประเมินความมีวินัยและความรับผิดชอบ			
<ul style="list-style-type: none"> ● พฤติกรรม : ความมีวินัย ● จุดประสงค์ : เพื่อให้นักเรียนมีวินัยในการเรียนรู้ ● สถานการณ์ : ครูสังเกตความมีวินัยในการเรียนของนักเรียนจากการมาเรียน การทำงานที่มอบหมาย และการส่งงาน ● คำชี้แจง : ครูประเมินความมีวินัยในการเรียนของนักเรียนตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วกรอกข้อมูลใน 			
ชื่อ-นามสกุล	การมาเรียน (3)	มอบหมาย(3)	การส่งงาน(3)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
รวม			
เฉลี่ย			
S.D			

เกณฑ์การให้คะแนน

1. การมาเรียน	2. การทำงานที่มอบหมาย	3. การส่งงาน
- มาเรียนทุกครั้ง 3 คะแนน	- เสร็จสมบูรณ์ถูกต้อง 3 คะแนน	- ส่งทุกครั้ง 3 คะแนน
- ขาด 1 ครั้ง 2 คะแนน	- เสร็จผิด1-2 แห่ง 2 คะแนน	- เกิน 1 วัน 2 คะแนน
- ขาด 2-3 ครั้ง 1 คะแนน	- เสร็จผิด 3 แห่งขึ้นไป 1 คะแนน	- เกิน 2 วัน ขึ้นไป 1 คะแนน
เกณฑ์ตัดสิน	คะแนน 6-9 ผ่านเกณฑ์	
	คะแนนต่ำกว่า 6 ไม่ผ่านเกณฑ์	
เกณฑ์แปลความหมาย		
	คะแนน 8-9 มีวินัยสูง	
	คะแนน 6-7 มีวินัยปานกลาง	
	คะแนนต่ำกว่า 6 มีวินัยต่ำ	

ชื่อผู้สัมภาษณ์ชื่อนักเรียนผู้ให้สัมภาษณ์.....
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....เรื่อง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.เวลา.....น.

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ชุดนี้ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำผลการสัมภาษณ์ไปปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป ลักษณะของแบบสัมภาษณ์จะเป็นคำถามปลายเปิดสำหรับให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น

กรอบคำถามในการสัมภาษณ์

ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

1. กิจกรรมการเรียนการสอนในครั้งนี้ นักเรียนคิดว่า
 - () กิจกรรมที่ดีและน่าสนใจคือ.....
 - เพราะ.....
 - () กิจกรรมที่ไม่ดีและไม่น่าสนใจคือ.....
2. เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละครั้งเหมาะสมหรือไม่
 - () เหมาะสม
 - () ไม่เหมาะสม
3. กิจกรรมในครั้งนี้ นักเรียนสนุกหรือไม่ เพราะอะไร
 - () สนุก เพราะ.....
 - () ไม่สนุก เพราะ.....
4. ลักษณะการเลือกให้นักเรียนตอบคำถาม ควรทำอย่างไร
 - () ให้นักเรียนยกมือตอบ
 - () ครูชี้ให้นักเรียนตอบ
 - () อื่น ๆ
5. นักเรียนเข้าใจในการสรุปเนื้อหาที่เรียนแต่ละครั้งมากน้อยเพียงใด
 - () เข้าใจ เพราะ.....
 - () ไม่เข้าใจ เพราะ.....
6. กิจกรรมหรือเกมประเภทใดที่นักเรียนสนุกสนาน และอยากเล่นบ่อย ๆ

.....

.....

ข้อมูลเกี่ยวกับสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน

1. นักเรียนชอบภาพที่ครูนำมาใช้ในการประกอบการเรียนการสอนหรือไม่
 - () ชอบ เพราะ.....
 - () ไม่ชอบ เพราะ.....
2. นักเรียนต้องการให้ครูใช้สื่ออุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนเพิ่มเติมหรือไม่
 - () ไม่ต้องการ.....
 - () ต้องการ คือ.....
3. ตัวหนังสือ รูปภาพ และ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ครูนำมาใช้เป็นสื่อในการสอนมีความชัดเจนเหมาะสมหรือไม่

- () เหมาะสม
 () ไม่เหมาะสม

ข้อมูลด้านตัวครู

1. ครูมีการเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือในการสอนล่วงหน้าหรือไม่
 () มี
 () ไม่มี
2. นักเรียนฟังครูสอนบทเรียนเข้าใจหรือไม่
 () เข้าใจ
 () ไม่เข้าใจ
3. นักเรียนต้องการให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพิ่มเติมหรือไม่
 () ไม่ต้องการ
 () ต้องการ คือ.....
4. นักเรียนคิดว่าครูมีบุคลิกภาพอย่างไร
 () เป็นมิตร
 () เข้มงวดเกินไป

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้สัมภาษณ์

ชื่อผู้บันทึก
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่.....เรื่อง.....
 วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2560 เวลา.....น.

คำชี้แจง แบบบันทึกประจำวันชุดนี้ เป็นการบันทึกส่วนตัวของผู้ศึกษาค้นคว้าหลังจากจบ
 การเรียนการสอนในแต่ละครั้ง โดยบันทึกเกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ
 การเรียนการสอน อันเกิดจากการสังเกต ความรู้สึก ความคิดเห็น ปฏิกริยา การแปล
 ความหมาย การสะท้อนความรู้สึก และอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ในครั้ง
 ต่อไป

.....

(ลงชื่อ).....

(.....)

ผู้บันทึก

ภาคผนวก ฉ

- แบบประเมินเครื่องมือการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

แบบประเมินเครื่องมือการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ)

คำชี้แจง

2.1 แผนที่ 1 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากสำนวน “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี”									
2.2 แผนที่ 2 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากสำนวน “น้ำลดตอผุด”									
2.3 แผนที่ 3 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากสำนวน “เรือล่มเมื่อจอด”									
2.4 แผนที่ 4 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากสำนวน “ทำนาบนหลังคน”									
2.5 แผนที่ 5 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากนิทานอีสปเรื่อง กระจ่างกับเต่า									
2.6 แผนที่ 6 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากนิทานอีสปเรื่อง เศรษฐีเจ้าเล่ห์									
2.7 แผนที่ 7 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากนิทานอีสปเรื่อง หมาขนดำ									
2.8 แผนที่ 8 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากนิทานอีสปเรื่อง แมวหัวกับกบ									
2.9 แผนที่ 9 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากวรรณคดีเรื่อง บทละครพูด เรื่อง เห็นแก่ลูก									
2.10 แผนที่ 10 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากวรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี									
2.11 แผนที่ 11 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากวรรณคดีเรื่อง พระบรมราโชวาท									
2.12 แผนที่ 12 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากวรรณคดีเรื่อง อิศรญาณภาษิต									
2.13 แผนที่ 13 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากบทความเรื่อง ภาษาผีปะกำ									
2.14 แผนที่ 14 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากบทความเรื่อง อิศรภาพกับวินัย									
2.15 แผนที่ 15 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากบทความเรื่อง คนตายขายคนเป็น									
2.16 แผนที่ 16 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากบทความเรื่อง ความเชื่อกับความจริง									
1.16 แบบฝึกทักษะที่ 16 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากบทความเรื่อง ความเชื่อกับความจริง									

เครื่องมือ	ความ ถูกต้อง	ความ เหมาะสม	ความ สอดคล้อง
------------	-----------------	-----------------	------------------

	+ 1	0	-1	+ 1	0	-1	+ 1	0	-1
3. แบบวัดผลการเรียนรู้									
3.1 แผนที่ 1 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากสำนวน “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี”									
3.2 แผนที่ 2 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากสำนวน “น้ำลดตอผุด”									
3.3 แผนที่ 3 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากสำนวน “เรือล่มเมื่อจอด”									
3.4 แผนที่ 4 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากสำนวน “ทำนาบนหลังคน”									
3.5 แผนที่ 5 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากนิทานอีสปเรื่อง กระต่ายกับเต่า									
3.6 แผนที่ 6 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากนิทานอีสป เรื่อง เศรษฐีเจ้าเล่ห์									
3.7 แผนที่ 7 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากนิทานอีสปเรื่อง หมาขนค้ำ									
3.8 แผนที่ 8 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากนิทานอีสปเรื่อง แม่ วัวกับกบ									
3.9 แผนที่ 9 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากวรรณคดีเรื่อง บทละครพูด เรื่อง เห็นแก่ลูก									
3.10 แผนที่ 10 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากวรรณคดีเรื่อง พระอภัยมณี									
3.11 แผนที่ 11 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์									
3.12 แผนที่ 12 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากวรรณคดีเรื่อง พระไชยสุริยา									
3.13 แผนที่ 13 การ ตอน หนีนางผีเสื้อสมุทรอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากบทความเรื่อง ภาษาผีปะกำ									
3.14 แผนที่ 14 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากบทความเรื่อง อีสราภาพักบัวนัย									
3.15 แผนที่ 15 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากบทความเรื่อง คนตายชายคนเป็น									
3.16 แผนที่ 16 การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนจากบทความเรื่อง ความเชื่อกับความจริง									

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญ

.....
.....

(.....)

(ដូដើមរាជ)

ภาคผนวก ข

- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ
- หนังสือราชการ
- การแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ
- การเผยแพร่ผลงาน

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

๑. นางพรพิรุณ แจ่มใจ ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา
๒. นายสุรินทร์ แจ่มใจ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
ปริญญาโท การสอนภาษาไทย
โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา อำเภอโคกโพธิ์ไชย
จังหวัดขอนแก่น
๓. นายสุพจน์ แสนบุญ ตำแหน่ง ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
ปฏิบัติการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา อำเภอโคกโพธิ์ไชย
จังหวัดขอนแก่น
๔. นางพรพิรุณ แจ่มใจ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
ปฏิบัติการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
โรงเรียนโคกโพธิ์ไชยศึกษา อำเภอโคกโพธิ์ไชย
จังหวัดขอนแก่น
๕. นางสาวราตรี ศรีนา ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
ปริญญาโท การวัดผลประเมินผล
โรงเรียนบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่
จังหวัดขอนแก่น

